

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 270

Poznań, wtorek dnia 16 czerwca 1931

Rok XXVI

Położenie w Rumunji

Wybory do parlamentu rumuńskiego przyniosły zwycięstwo rządowi prof. Jorgi, ale zwycięstwo to nie ma charakteru tak decydującego, by mogło oznaczać stabilizację stosunków wewnętrznych w Rumunji na czas dłuższy. Wiadomo zresztą, że zwycięstwo w wyborach odnoszą w tym kraju zawsze ludzie, którzy w danej chwili znajdują się u steru rządów. Pod tym względem „wybory rumuńskie” znane są w całej Europie; gdziekolwiek nawet stały się wzorem, chętnie naśladowanym przez ugrupowania „prorzadowe”.

Uzyskaniu większości przez rząd sprzyja nadto w Rumunji ta okoliczność, że w myśl tamtejszej ordynacji wyborczej to stronnictwo, które skupi największą ilość głosów przy wyborach, dostaje jeszcze — wbrew zasadzie proporcjonalności — szereg mandatów dodatkowych.

Tylko dzięki temu przepisowi ordynacji wyborczej rząd Jorgi uzyskał większość mandatów. Do wyborów Jorga poszedł wraz z liberałami i Niemcami pod firmą Bloku Jedności Narodowej. Mimo wyteżonej agitacji listy te skupiły zaledwie 48 procent głosów w całym państwie przy bardzo przytem słabej frekwencji wyborczej, nie przekraczającej połowy uprawnionych do głosowania. Gdyby przy rozdziale mandatów zachowana była ściśle zasada proporcjonalności, listy rządowe uzyskałyby zaledwie około połowy wszystkich mandatów, tj. sto dziewięćdziesiąt kilka. Ponieważ jednak skupiły one największą liczbę głosów ze wszystkich stronnictw, przeto dodatkowo przydzielono im jeszcze około 100 mandatów, przez co stan posiadania innych ugrupowań został poważnie uszczuplony. Mimo to sami zwolennicy Jorgi — po odliczeniu liberałów i Niemców — mają w parlamencie zaledwie kilka głosów bezwzględnej większości.

Niespodzianką, jaką przyniosły wybory, było odrodzenie się partii liberalnej, która niedawno jeszcze uchodziła za zupełnie rozbite i pozbawione już wszelkich poważniejszych wpływów ugrupowanie. Okazuje się, że liberałowie są na drodze do odbudowania dawnej swej siły. Od ich stanowiska, jak się zdaje, będzie w znacznym stopniu zależał dalszy rozwój stosunków wewnętrznych w Rumunji. W każdym razie faktem jest, że król Karol, którego dziełem jest rząd prof. Jorgi, usilnie obecnie zabiega o bliski kontakt z liberałami.

Drugą niespodzianką, jaką przyniosły wybory, jest klęska Partii Narodowo-Chłopskiej, kierowanej przez b. premiera Maniu, siedmiogrodzianina, który do niedawna jeszcze dzierżył ster rządów w Rumunji. Wynik wyborów oznacza wogóle ponowne zwiększenie się wpływów polityków i ugrupowań z obszaru dawnego królestwa rumuńskiego po przejściowej „hegemonji” polityków z Siedmiogrodu i wogóle ziem, odzyskanych od Węgier.

XI Zjazd Katolicki w Zbąszyniu

Odezwa

W wigilję św. Alojzego, wielkiego Patrona młodzieży katolickiej, zgromadzą się pod przewodnictwem Najdostojniejszego X. Kardynała - Prymasa, w przystającym polskim grodzie — Zbąszyniu, wiernie strażującym na zachodnich kresach — katolicy Wielkopolski, aby odbyć XI. z rządu Zjazd Katolicki. Przybędą licznie kapłani, mnogie zastępy delegatów organizacji i związków, nieprzeliczone rzesze wiernych, spragnionych udziału we wszystkim, co dotyczy Kościoła i religii św. katolickiej.

Myślą przewodnią XI. Zjazdu Katolickiego jest — głęboka i natchniona Encyklika Ojca św. Piusa XI. „O chrześcijańskim wychowaniu młodzieży”. W zagrożonym ciężkimi burzami świecie zostaną się tylko narody, umiające należycie pokierować skarbem, jakim jest młode pokolenie.

Doceniający w całej pełni znaczenie fizycznego wychowania młodzieży, przypomina Namiestnik Chrystusowy przedewszystkiem wartości duchowe — niezmiennie i wieczne. One to ostatecznie zwyciężają, od nich zależy kierunek kultury ludzkości.

Kogoż zagadnienie wychowania może dotyczyć więcej, aniżeli narodu polskiego!

Tylko szereg pokoleń żyjących z wiary św., z niej czerpiących charakter nieugięty, stały w doli i niedoli, zapewni państwu naszemu — byt, powodzenie i wielkość.

Zachodząc troskliwie około chrześcijańskiego wychowania młodzieży, służymy najlepiej Królestwu Chrystusowemu na ziemi, zbawieniu dusz nieśmiertelnych, oraz wielkości naszej Ojczyzny.

Radośnie dorzuci do ogólnego wysiłku XI. Zjazdu Katolicki swoją cześć. Świadomość, że spełniamy piękny i ważny obowiązek, uprawnia nas do wezwania, aby katolickie społeczeństwo polskie stanęło obojętnie i gromadnie pod hasłem XI. Zjazdu Katolickiego.

Nasz katolicki czyn będzie zarazem hołdem i wyrazem wdzięczności dla umiłowanego szczególnie przez Polskę — Namiestnika Chrystusowego oraz rekojmią, że w czasach, kiedy z tyłu stron nie szczędzi się Jego ojcowskiemu sercu — zawodów, niewdzięczności i gorczy, Polacy zawsze stać będą wiernie i niezłomnie blisko tronu i serca Jego, gotowi do ofiar, pracy i walki.

Rzucając hasło XI. Zjazdu Katolickiego jesteśmy pewni, że stanie on w wewnętrznej wartości i zewnętrznej świetności, godnie w szeregu swoich poprzedników.

W sobotę więc i niedzielę — 20 i 21 czerwca r. b. spieszymy do Zbąszynia, aby wziąć udział we wspaniałej manifestacji katolickiej. Kto zaś nie może przybyć osobiście, weźmie udział duchowy, przez modlitwę w radosnym naszym święcie!

Komitet XI. Zjazdu Katolickiego w Zbąszyniu.
Prof. dr. Gantkowski, prezes. X. Józef Prądzyński, sekretarz.

Komitet Miejskowy
X. Prob. Leon Płotka, prezes. Z. Ossowski, sekretarz.

Rząd Brüninga narazie uratowany

Konwent senjorów odrzucił wniosek o zwołanie Reichstagu — Ostatecznie sytuacja wyjaśni się dziś wieczorem

Berlin, 16. 6. (Tel. wł.) W kuliach Reichstagu panuje od samego rana niezwykle ożywiony ruch. Przed południem zbierają się na decydującą obradę Partja Ludowa, Socjal-demokracja oraz konwent senjorów Reichstagu. Według wszelkiego prawdopodobieństwa kwestja zwołania Reichstagu upadnie, aktualna stanie się natomiast sprawa zwołania komisji budżetowej. Socjal-demokraci zrezygnują o zwołanie Reichstagu, domagają się jednak kategorycznie zwołania komisji budżetowej, na co Brüning również nie chce się zgodzić i grozi na wypadek zwołania komisji budżetowej dymisją rządu.

Berlin, 16. 6. (Tel. wł.) Konwent senjorów odrzucił dzięki głosom socjal-demokratów wniosek hitlerowców i komunistów, zmierzający do natychmiastowego zwołania Reichstagu.

Decyzja ta nastąpiła po całej nocy nieustających narad, które odbywały się w pałacu kanclerskim i w lokalach klubowych stronnictw.

Dzisiejsze ranne nastroje na Wilhelmstrasse były raczej pesymistyczne, przyczem utrzymuje się pogłoska, iż Hindenburg powraca wieczorem, aby być obecnym w stolicy w chwili tak poważnej. Konwent senjorów zbiera się ponownie o godz. 6 wieczorem, aby zdecydować o zwołaniu komisji budżetowej. M. N.

Nowy lot Lindbergha

Moskwa, 16. 6. (Tel. wł.) Słynny lotnik amerykański Lindbergh zamierza w ciągu bieżącego lata odbyć lot z Ameryki przez Ocean Spokojny

do Japonii, a stamtąd przez ZSRR dalej na zachód.

Lot ten odbyć ma Lindbergh w towarzystwie swej żony.

pozostanie wierną sojuszowi, jaki ją łączy z Francją i Polską. Pod tym względem żadnych wątpliwości nie pozostawiają niedawne oświadczenia zarówno premiera Jorgi, jak i króla Karola. Z drugiej jednak strony Niemcy czynią obecnie duże wysiłki, by przez ustępstwa natury gospodarczej (głównie w zakresie zbytu zboża) wciągnąć Rumu-

nię w krąg budowanej przez nich „Mitteleuropę”. Kuszenia te trwają od dłuższego czasu, jakkolwiek napotyka ją oczywiście na energiczną kontrakcję ze strony Francji. Prasa niemiecka zdradza od pewnego czasu żywe zainteresowanie Rumunją i sprawami rumuńskimi.

Polityka polska ma tu także nader doniosłe pole do działania celem paraliżowania wrogich zakusów.

„Drang nach Osten” jako hasło hitlerowców

Główny organ hitlerowców „Völkischer Beobachter” zamieszcza znamienny artykuł programowy, zatytułowany: „Czy polityka kolonialna jest zgodna z organiczną niemiecką racją stanu?”. Autor artykułu p. Karl Motz, dochodzi do wniosku, że zaprzętanie sobie w tej chwili głowy myślą o odzyskaniu kolonii jest dla Niemców szkodliwe, gdyż odciąga ich uwagę od głównego zadania, jakim jest odzyskanie utraconych ziem wschodnich. Ziemię tę, jako spichlerz zbożowy oraz jako rezerwar świeżych sił ludzkich dla odrodzenia rasy — są zdaniem p. Motza niezbędnym warunkiem egzystencji państwa niemieckiego (!).

„Temsamem — pisze p. Motz — sprawę kolonii musimy uważać za „cura posterior” (troskę późniejszą), za problem podrzędnego znaczenia w czasach, gdy naród walczy wprost o swe życie (!).

„Walka o obszary wschodnie jest dla nas walką o gospodarczą, narodową i rasową podstawę naszego narodu, gdyż wschód zawiera w sobie — obok swej wagi dla zabezpieczenia podstawy żywnościowej i w konsekwencji także wolności działania — możliwość utrzymania i świeżego wytwarzania silnych, wrośniętych w ziemię pokoleń, co jest źródłem odnawiania krwi naszego narodu.

„Położenie wschodu niemieckiego — ciągnie dalej p. Motz — wskutek pociągnięcia granic w traktacie wersalskim (!) i wskutek liberalistycznej polityki „rentowności” (?!), prowadzonej przez wszystkie rządy od r. 1918 (a miljardy marek, które idą na „Osthilfe”? — Red.) jest dziś takie, że trzeba je traktować jak otwartą tętnicę, przez którą dzień w dzień idzie na marne część niezastąpionej siły życiowej narodu niemieckiego — jak ranę, wskutek której najpierw zginie wschód niemiecki pod naciskiem rozradzających się potężnie Słowian. Oznacza to jednak nietylko koniec wielkiej dziejowej linii naszego narodu od Henryka Lwa poprzez walkę niemieckiego Zakonu Krzyżackiego i wielkie dzieło kolonizacyjne Fryderyka Wielkiego, ale oznacza także zagładę Niemiec (!) w chaosie narodów i ras Paneuropę.

„Dlatego nie zwracamy oczu naszego narodu za morze, ale w ostatniej godzinie wołamy go o wysilenie wszystkich jego sił w rozstrzygającej walce o obszary wschodnie”.

Pomińmy wszystkie nieścisłości i przesady artykułu p. Motza. Jedno tylko jasno wynika z tego artykułu, a mianowicie w jakim kierunku hitlerowcy chcą skierować „furor teutonicus”, który tak troskliwie hodują i podsycają.

Pożar domu towarowego.

Królewiec, 16. 6. (PAT). W centrum miasta spłonął znany dom towarowy „Aleksander & Echterbach”. Straty sięgają kilkuset tysięcy marek.

„Koncert“

Po zamianowaniu „gospodarczego“ rządu p. Prystora z pp. Janem Piłsudskim i Starzyńskim na czele skarbu, cały obóz „sanacyjny“ utartym zwyczajem ogłosił „zmianę warty“ bez zmiany kierunku rządu. Nawet po wystąpieniach p. Starzyńskiego prawica „sanacji“, złożona z konserwatystów i wielkiego przemysłu, udaje jeszcze, że nie widzi żadnej różnicy, a nawet wyraża rozmaite różowe nadzieje.

Taki n. p. „Kurjer Polski“, organ wielkiego przemysłu, nawiązując do zapowiedzianej przez p. Starzyńskiego reformy administracji, inspirowanej przez rząd, że nie powinien zatrzymywać się na tem, co opracowała komisja p. Jaroszyńskiego, ale iść dalej „w kierunku ograniczenia funkcji publicznych“. W dalszym ciągu podpowiada „Kurjer“ „cofniecie się z platformy 7-klasowej szkoły powszechnej na ciasniejszą platformę szkoły 4-klasowej“ i odciążenie sądownictwa przez przekazanie sądownictwa mniejszych spraw samorządowi gospodarczemu, lub terytorjalnemu. — „Trzeba mieć odwagę narażenia się na zarzut wstecznicwa“ — woła pod adresem rządu rozentuzjzmowany organ współpracujących z min. sfer gospodarczych.

Na podobną nutę gra konserwatywno - „sanacyjny“ „Dzień Polski“, który właśnie w obecnej chwili uznał za stosowne podsunąć rządowi, że rozwiązanie trudności gospodarczych „leży wyraźnie w płaszczyźnie zagadnień politycznych“, a stawiając kropkę nad „i“ cytuje następujące zdanie paryskiego „Le Temps“:

„Chodzi przedewszystkiem o politykę wewnętrzną państw, którym mamy pomagać. Dopóki nie zdecydują się one na przeprowadzenie zasadniczej reformy swego życia wewnętrznego, mianowicie dopóki nie zostanie wyleczona gangrena socjalistyczna, przeżerająca ich organizm, — nie mogą one liczyć na żadną pomoc z naszej strony“.

Oto czego spodziewa się po nowym rządzie czwarta brygada!

A teraz posłuchajmy, jak wtóruje jej grupa „Przełomu“, zaliczająca p. Starzyńskiego do swego grona, jedyną zresztą w „sanacji“ grupa, posiadająca własny program społeczno - polityczny

i własną, samodzielną do pewnego stopnia organizację.

„Przełom“ określa wyraźnie usunięcie p. Matuszewskiego jako klęskę „kapitalistycznego liberalizmu ekonomicznego“, który jest „przeżytkiem w dziedzinie życia gospodarczego“. P. Starzyńskiego wita „Przełom“ z zapalem, nazywając go „zwolennikiem planowości gospodarki zorganizowanej“ (echo „piąteletki“!) Przemówienia p. Starzyńskiego są dla „Przełomu“ rozszerzeniem rewolucji majowej, a aby nie było żadnej wątpliwości co do charakteru tej rewolucji, wiąże on nominację p. Starzyńskiego z powstaniem Związku związków zawodowych p. Moraczewskiego, pisząc:

„Rozwój Z. Z. Z. stworzy niezbędny, a nieobecny dziś czynnik równowagi, zdolny przeciwstawić wpływowi „współpracujących“ z rządem gospodarczych organizacyj kapitalistycznych siłę motoryczną, która dzwignie systemat społeczno - polityczny państwa po torze rewolucji ustrojowej i da rządowi dzisiejszym właściwą podstawę i postawę“.

To jest całkiem wyraźne i szczere. A ponieważ stanowi równocześnie zupełny dysonans z tem, co piszą organy sfer gospodarczych, przeto godzi się zapytać, który instrument gra z nutą, a który z pamięci fałszuje?

Odpowiedź nietrudna. Cała dotychczasowa działalność p. Starzyńskiego świadczy, że jest on bliższy „Przełomu“, aniżeli „Dnia Polskiego“. P. Starzyński nie tylko sam jest fanatycznym etatystą, ale wie, że ma za swoim programem silne poparcie czynników decydujących. Czem jest i jak działa grupa „Przełomu“, to się okazało przy wyborach do Centralnego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych, przy których to wyborach „przełomowcy“ zwyciężyli nie tylko konserwatystów, ale i... pułkowników!

Kakofonia tego koncertu „sanacyjnego“ jest bardzo pouczająca. Temu, kto umie słyszeć, wyjaśnia ona ponad wszelką wątpliwość, dlaczego miejsce pp. Sławka i Matuszewskiego zajęli pp. Prystor i Starzyński. Rozpoczął się okres „planowej gospodarki“ obozu „rewolucji majowej“.

M. K.

rządu lubelskiego oraz p. Piłsudski. Dla delegatów b. dzielnicy pruskiej widok tego „rządu“ zapowiadał fatalną przyszłość dla powstającego państwa. Znali oni rząd w Europie, a rząd lubelski tak przypominał wschód! Dla stronnictw narodowych żądali tek ministerstwa spraw zagranicznych, wewnątrznych i oświecenia publicznego. To było minimum. Rząd lubelski ofiarował zaś takie teki, jak ministerstwo kolei, robót publicznych itp. Rozmowy prowadzone tego dnia i dni następnych skończyły się na niczem, ponieważ „lubliniacy“, popierani przez Piłsudskiego, wszystkie ważne politycznie teki dla siebie rezerwowali, nie idąc na żadne ustępstwa. Historyczną pozostanie propozycja, zrobiona przez p. Piłsudskiego, zupełnie poważnie podczas pierwszej konferencji w pałacu Kronenberga. Gdy toczyła się dyskusja o obsadzenie teki ministerstwa spraw zagranicznych, na którą przedstawicielem b. dzielnicy pruskiej proponowali p. Władysława Seyda, a „lubliniacy“ p. Wasilewskiego i gdy nie dochodziło się do uzgodnienia, p. Piłsudski oświadczył, że on rozstrzygnie ten spór po żołniersku w ten sposób, że każdy z proponowanych kandydatów na zmianę po miesiącu będzie sprawował funkcje ministra spraw zagranicznych. Nie był to czasem żart, lecz propozycja zupełnie na serio zrobiona. Dziś wiemy, że p. Piłsudski zawsze tak traktował sprawy państwowe. Wskutek opozycji reprezentantów b. dzielnicy pruskiej p. Piłsudski „dał dymisję“ premierowi Daszyńskiemu, ale w miejsce jego postawił Moraczewskiego i powołał „rząd ludowy“, który był wówczas po jego myśli politycznej“.

Odroczenie awansów urzędniczych

jest sprzeczne z ustawą

Okólnikiem prezydium Rady Ministrów odroczone — jak donosiśmy — przypadający na 1 lipca doroczny termin przenoszenia urzędników państwowych oraz wojskowych zawodowych do wyższych kategorii i szczebli uposażeniowych.

Przesunięcie te opierają się, jak wiadomo, na przepisach ustawy uposażeniowej i polegają na tem, że każdy urzędnik otrzymuje, nie awansując, automatycznie co 3 lata wyższy szczebel uposażeniowy, co powoduje wzrost pobieranej pensji.

Zarządzenie powyższe uważane jest w kołach urzędniczych za sprzeczne z ustawą uposażeniową, gdyż ustawa może być tylko zmieniona postanowieniem Sejmu. Okólnik wywołał w kołach pracowników państwowych zrozumiałe rozgoryczenie.

Niemiecka ekspansja lotnicza

Ostatnio odbyło się uroczyste otwarcie linii lotniczej Berlin—Rzym. Od wiosny została nawiązana stała służba komunikacyjna Berlina z Wyspami Kanaryjskimi, skąd pasażerowie mogą przesiadać się na parowce dążące do Ameryki Południowej. Również rozpoczęły się już regularne przeloty na linii Berlin—Bagdad, który to szlak Niemcy zamierzają przedłużyć, po przeprowadzeniu odpowiednich pertraktacji z Japonją, do Tokio. Trasa tej linii prowadziłaby przez Mezopotamię, Indję, Birmę, Indochiny i Chinę.

W programie jest zamierzone przedłużenie linii transsyberyjskiej do Szanghaju.

Oto pokrótce zestawiony rozwój niemieckiej komunikacji lotniczej, która konsekwentnie dąży do pokrycia świata pajęczą siecią swych szla-

ków powietrznych. Ta nieprawdopodobna ekspansja lotnicza winna pobudzić czujność narodów. Czego Niemcy nie mogli zdobyć z bronią w ręku, tego pragną dzisiaj dokonać systematycznym, wytrwałym i nieustępliwym pokojowym podbojem powietrznym. Nikt chyba od nich lepiej na całym świecie nie rozumie tej prawdy, że prymat w powietrzu to panowanie nad światem.

Dlatego też każde państwo wszelkimi siłami powinno dążyć do zagwarantowania sobie niepodległości nie tylko na lądzie i morzu, o ile je posiada, ale również z niemniejszą troską i uwagą musi dbać o to, by być panem własnych błękitów.

Aka.

Jeszcze są pieniądze

Prasa „sanacyjna“ donosi, że ostatnie imprezy sportowe w Spale kosztowały tylko 50.000 zł. Pisma obozu majowego z dumą donoszą o tej liczbie, uważając ją za dowód wielkiej oszczędności, gdyż na „święto sportowe“ w Spale sprowadzono 25.000 ludzi.

Dokąd to zmierza!

Piszą nam z miasta:

W tych dniach rozeszła się stwierdzona wiadomość, że w myśl rozporządzenia W. R. i O. P. nastąpi w niedzielę 28. bm. urzędowe zamknięcie roku szkolnego i wręczenie świadectw Urzędowa ta czynność dokonywała się dotychczas w dzień powszedni zwykle w sobotę. Ogólnie przypuszcza się, że rozporządzenie to zostało podyktowane względem na żydów ortodoksów, którzy przyjęcie świadectwa uważają za czynność, łamiącą szabas.

Tak więc interes religijny miljonowej młodzieży chrześcijańskiej można deptać śmiało! — Dodać należy, że młodzież pozamiejscowa, zatrzymana do południa w szkole, będzie podróżowała dnia następnego, t. j. w uroczystość św. Piotra i Pawła.

Do tej samej kategorii należy zaliczyć następujący wypadek: W ostatnią niedzielę 14. bm. skończyły się trzydniowe ćwiczenia hufca szkolnego, przeprowadzone pod Stęszewem. Powrót do Poznania nastąpił w niedzielę rano z krótkim postojem w Komornikach. Gimnazjaści przypomnieli obowiązek mszy św. niedzielnej. Dowódca hufca zdecydował, że wystarczy o odwiedzić kościół, tak się też stało. Zwracamy na to wydarzenie uwagę władz kościelnych i wojskowych! — W ćwiczeniach brali udział m. in. uczniowie gimnazjum św. Marii Magdaleny.

Zakończenie śledztwa

przeciwko b. więźniom brzeskim

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.). — Śledztwo przeciwko b. więźniom brzeskim zostało ostatecznie zamknięte. Akta śledcze, zawarte w 16 tomach, przekazane zostały urzędowi prokuratorskiemu w osobach wiceprokuratorów Rauzego i Grabowskiego, dla sporządzenia aktu oskarżenia. Rozprawy nie należy się spodziewać przed wrześniem.

Zgon komendanta straży marszałkowskiej w Sejmie.

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.) Dzisiejszej nocy zmarł w szpitalu śp. Władysław Karbowski, komendant straży marszałkowskiej w Sejmie, porucznik rezerwy, w wieku lat 32. Śp. Karbowski zażył niedawno znacznie większą ilość weronalu, wskutek czego uległ silnemu zatruciu.

Wywiązały się komplikacje w postaci zapalenia płuc, co spowodowało zgon.

Kilka uzupełnień do poprawek historycznych p. Piłsudskiego

W katowickiej „Polonji“ ukazały się następujące uwagi o nowych wynurzeniach p. Piłsudskiego w sprawie powołania rządu p. Daszyńskiego i p. Moraczewskiego w listopadzie 1918:

„Pragnęlibyśmy trochę uzupełnić i sprostować reminiscencje i marzenia p. Piłsudskiego, na podstawie informacji ludzi, biorących czynny udział w ówczesnych wypadkach. P. Piłsudski napisał widocznie za przykładem Goethego „Wahrheit und Dichtung“, t. j. zdarzenia i marzenia. Powiada p. Piłsudski, że zgóry dążył do utworzenia rządu koalicyjnego i dopiero gdy się przekonał, że główną przeszkodą dla rządu koalicyjnego była niemożliwość nawet rozmowy z Narodową Demokracją, zdecydował się na powierzenie misji p. Daszyńskiemu, a uczynił to z pewną niechęcią i wnet go zlikwidował, dając mu jako następcę p. Moraczewskiego. Powiada p. Piłsudski, że na jego nalegania doszło do rozmowy z Narodowymi Demokratami poznańskimi. Rozmowy te pozostały, jak wiadomo, bez wyniku i p. Piłsudski faktycznie powołał „rząd ludowy“.

„Owymi poznańskimi narodowymi demokratami, z którymi rozmawiali p. Piłsudski i „rząd“ p. Daszyńskiego, byli pp. Władysław Seyda i Wojciech Korfanty. Na wezwanie Rady Regencyjnej, po pokonaniu wielkich trudności techniczno - komunikacyjnych, przybyli oni pierwszym polskim pociągiem z Torunia do Warszawy, celem współpracy nad utworzeniem ogólnopolskiego koalicyjnego rządu, obejmującego reprezentantów wszystkich 3 dzielnic.

„Przybywszy do Warszawy z przykrością stwierdzić musieli, że p. Piłsudski, aczkolwiek wiedział o ich jeździe do stolicy, po ustąpieniu Rady Regencyjnej, nie odckawszy ich przybycia, powierzył misję utworzenia rządu „premierowi“ samozwańczego rządu lubelskiego, p. Daszyńskiemu. Na Zamku królewskim i gmachach publicznych powiewały czerwone sztandary.

„Reprezentanci b. dzielnicy pruskiej byli naturalnie w najwyższym stopniu oburzeni samowolą p. Piłsudskiego. P. Daszyński podczas wojny nawet w wyższym stopniu od p. Piłsudskiego skompromitował się swymi stosunkami z Niemcami, przyjeżdżał do Berlina, gdzie wyrzekał się b. dzielnicy pruskiej i zadawała się skanalizowaną Wisłą, rezygnując razem z Pomorzem z całej dzielnicy pruskiej.

„Pp. Seyda i Korfanty udali się pod wieczór, w sam dzień swego przyjazdu do p. Piłsudskiego, mieszkającego wtedy przy ul. Mokotowskiej, by zażądać od niego wyjaśnień w sprawie samowolnego powierzenia misji tworzenia rządu p. Daszyńskiemu.

„Rozmowy tej p. Piłsudski napewno nie zalicza do przyjemnych chwil swego życia. Zapytał go się, jakim prawem mógł powierzać misję p. Daszyńskiemu! Czy sądzi, że społeczeństwo polskie jest w swej większości socjalistycznym. Dobitnie powiedział mu, że b. dzielnica pruska do p. Daszyńskiego, wskutek jego filogermanskiego nastawienia podczas wojny nie może mieć żadnego zaufania i że powierzenie mu misji tworzenia gabinetu musi wyrządzić interesom rodzącego się państwa jaknajwiększe szkody, bo w historycznej chwili rozbija naród na dwa obozy, muszące się zwalczać.

„Rozmowa przybrała charakter dosyć gwałtowny ku zdziwieniu p. Piłsudskiego, który ostatecznie oświadczył, że „przynajmniej, iż zrobił głupstwo“ i zaprosił reprezentantów b. dzielnicy pruskiej na posiedzenie „rządu“ do pałacu Kronenberga. Tam bowiem rezydował p. Daszyński i jego rząd lubelski. Delegaci b. dzielnicy pruskiej byli w ścisłym kontakcie z Klubem Międzypartyjnym i natychmiast nawiązali też ścisły kontakt z p. Witosem, chcąc za wszelką cenę doprowadzić do rządu koalicyjnego.

„Posiedzeniu w pałacu Kronenberga przewodniczył „premier“ Daszyński. Obecni byli wszyscy członkowie

Święto Młodych

Obóz Wielkiej Polski

Wydział Grodzki Młodych miasta Poznania

urządza dziś we wtorek, dnia 16 czerwca, o godz. 8-iej wieczorem w sal p. Jarockiej, przy ul. Masztalarskiej nr. 8

uroczyste zebranie

połączone z przyjęciem nowych członków i doręczeniem godła organizacji „Szczerbca“ Bolesława Chrobrego.

Będą przemawiali: poseł Młodych m. Poznania red. R. Piestrzyński przewodniczący Komitetu Dzielnicowego mag. J. Zdzitowiecki, członek Wydziału Wykonawczego red. J. Drobnik.

Wstęp wolny dla członków O. W. P., Stronnictwa Narodowego (za legitymacjami) oraz wprowadzonych sympatyków.

Tragiczna śmierć lotnika

Katastrofa lotnicza w Toruniu

Toruń, 16. 6. Wczoraj wydarzyła się na lotnisku tutejszym katastrofa lotnicza, w której poniósł śmierć por. pilot Leonard Tymiński.

Por. Tymiński przybył w godz. przedpoł. służbowo z Warszawy do Torunia. Wystartował w południe do lotu powrotnego, por. Tymiński wykonał nad lotniskiem kilka popi-

sów akrobatycznych, w czasie których aparat obniżył się zbyt, a znalazł się w niebezpiecznej sytuacji, z której lotnik nie mógł go wyprowadzić runął na ziemię. Por. Tymiński odniósł ciężkie rany i po przewiezieniu do szpitala umarł. Aparat uległ zupełnemu zdruzgotaniu.

Zniesienie pięciu województw

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.) — Prasa „sanacyjna” donosi, że rząd zdecydował już zniesienie 5 województw, a mianowicie: stanisławowskiego, tarnopolskiego, nowogrodzkiego, białostockiego i kieleckiego. Województwa tarnopolskie i stanisławowskie mają być włączone do o-

kręgu lwowskiego, kieleckie podzielone pomiędzy Śląsk i Warszawę, a województwo nowogrodzkie pomiędzy Warszawę i Wilno.

Równocześnie jednak wojewoda kielecki ogłasza w prowincjonalnej prasie „sanacyjnej” zaprzeczenie wiadomości o zniesieniu województwa kieleckiego.

Bezrobotni rabują sklepy

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.) Z Małopolski donoszą, że w ciągu dnia wczorajszego w Borzstawi i Drohobyczu odbyły się demonstracje bezrobotnych.

Podburzony tłum rzucił się na sklepy i rabował żywność oraz przejeżdżające ulicami wozy z pieczywem. Działania demonstracyjne te powtórzyły się znowu. (w)

W poszukiwaniu zwłok kilkuset topielców

Liczba ofiar katastrofy statku „St. Philibert” sięga 465?

Saint Nazaire, 16. 6. (Tel. wł.) W dalszym ciągu odbywa się poszukiwanie zwłok zatopionych ofiar statku „St. Philibert.”

Kilka statków przywiozło zwłoki, odnalezione w pobliżu miejsca katastrofy statku. Liczba odnalezionych zwłok sięga obecnie 60. Są to przeważnie zwłoki kobiece. Władze asystują przy stwierdzaniu tożsamości ofiar katastrofy, która to akcja jest bardzo utrudniona.

Pozostali przy życiu rozbitkowie opowiadają, że w ich oczach zginęły całe rodziny. M. in. zginęła rodzina Davida, złożona z ojca, matki i 6 dzieci. Na liście ofiar katastrofy, liczącej narazie 268 nazwisk wraz z załogą, niema ani jednego cudzoziemca. Większość ofiar pochodzi z Nantes i okolicy.

Minister marynarki handlowej złożył hołd ofiarom katastrofy oraz gratulacje kapitanom i załogom statków ratowniczych. Następnie minister rozmawiał z kilku rozbitkami, z których jeden potwierdził, iż zbyt obciążenie statku oraz silna fala spowodowały jego przywrócenie. Dokładne miejsce katastrofy nie zostało jeszcze ustalone.

Nantes, 16. 6. (PAT). Ogłoszono drugą listę ofiar katastrofy statku „St. Philibert”, zawierającą 97 nazwisk.

Ogłoszone dotychczas listy obejmują 465 nazwisk. Według „Le Matin” wśród pasażerów statku znajdowało się 110 robotników jednej z fabryk paryskich, w tej liczbie 25 obywateli austriackich. Z tej liczby tylko 3 zdążyli się uratować.

Burza gradowa zniszczyła zasiewy i pola

Wilno, 16. 6. (Tel. wł.) Na pograniczu w rejonie odcinka Domaniewicze przeszła wielka burza gradowa, czyniąc olbrzymie spustoszenia. W 7 wsiach, szczególnie zaś w okolicy Antonowa, grad pokrył pola warstwą grubości 4 cm. Zasiewy w tej okolicy zostały zniszczone, a drzewa i rośliny pozabawione liści i kwiecica. We wsiach Duchowo i Marianiszewo grad zabił 13 owiec. Od uderzeń piorunów we wspomnianych wsiach zapalił się szereg budynków gospodarskich, które

dzięki pomocy oddziału K. O. P. zostały uratowane. Od uderzenia pioruna zabity został w lesie pastuch oraz 3 sztuki bydła. Straty są znaczne.

Moskwa, 16. 6. (PAT). W okolicach Samary spadł ostatnio grad, którego poszczególne ziarna dochodzą do 400 gramów wagi. Grad poczynił ogromne spustoszenia w sadach i na polach oraz wśród stada owiec. Kilkanaście osób, zaskoczonych burzą w polu, odniosło ciężkie rany.

Dymisja austriackiego ministra spr. wewn.

Wiedeń, 16. 6. (Tel. wł.) Dowiadujemy się w ostatniej chwili, iż minister spraw wewnętrznych Austrii podał się do dymisji w związku z wczorajszą debatą rady ministrów nad sprawą ratowania „Kreditanstaltu”.

Votum nieufności dla rządu oldenburgskiego.

Oldenburg, 16. 6. (Tel. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku oldenburgskiego przeszedł wniosek hitlerowców o votum nieufności dla rządu Oldenburgji. Wniosek uchwalono głosami hitlerowców, niemiecko-narodowych i komunistów.

Socjal-demokraci i centrowcy wstrzymali się od głosowania.

Dlaczego zamknięto Koło Prawników Polskich?

Warszawa, 16. 6. (Tel. wł.) Dnia 15 stycznia br. Koło Prawników Polskich powzięło uchwałę, dotyczącą więźniów brzeskich i traktowania ich w twierdzy brzeskiej. Dnia 19 tegoż miesiąca komisarz rządu na miasto Warszawę zamknął stowarzyszenie i zarządził opieczowanie lokalu. Od tej decyzji Koło Prawników odwołało się do ministra spraw wewnętrznych. Obecnie prezes zarządu Koła poseł Jan Nowodworski otrzymał z komisariatu rządu odpis decyzji ministra

spraw wewnętrznych, zatwierdzającej zamknięcie Koła. Motywy decyzji p. Składkowskiego brzmią:

„Stowarzyszenie Koła Prawników Poskich przez powzięcie uchwały, poddającej osądzeniu działalność urzędową byłego i obecnego ministra sprawiedliwości, dopuściło się przekroczenia granic swoich statutowych uprawnień. O ile bowiem chodzi o zawarcie w statucie postanowienia o odpowiedzialności członków w stosunku do stowarzyszenia z tytułu ich działalności, to postanowienia te nie mogą mieć zastosowania w odniesieniu do wypadków działalności urzędowej członków stowarzyszenia. Wspomniana wyżej uchwała, zmierzająca do wywarcia niedopuszczalnej presji na ministrów Rzeczypospolitej w związku ze sprawowanymi przez nich obowiązkami publicznoprawnymi, w swej formie i treści zagroża bezpieczeństwu i pokojowi publicznemu, co uzasadnia zamknięcie stowarzyszenia.”

W końcu powiedziano, że stowarzyszenie uprawnione jest do wniesienia skargi od tej decyzji do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Jak się dowiadujemy, prezes zarządu poseł Jan Nowodworski wnieśli tę skargę w najbliższych dniach.

Rokowania handlowe Polsko-Austriackie.

Wiedeń, 16. 6. (PAT). W sprawie rokowań handlowych polsko-austriackich donosi „Neue Freie Presse”: Delegacja polska domaga się przedewszystkiem pewnych koncesyj na wypadek podwyższenia austriackich cel agrarnych. Ponieważ Polska przygotowuje obecnie nowe stawki celne, a stawki te nie są jeszcze znane, wobec tego Austria nie będzie mogła przyznać Polsce w chwili obecnej i tych koncesyj.

Kongres C. I. E. Poznański Komitet Akademicki zawiadamia, iż Kongres C. I. E. (Confédération Internationale des Etudiants) odbędzie się w Bukareszcie w dniach od 8 do 22 sierpnia. Wszelkich informacji w tej sprawie udziela Pozn. Kom. Akad. św. Marcin 40.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen. Poznań, dnia 16. 6. 1931 r. Spędzono: wołów 105, buhajów 221, krów 407, świń 1641, cieląt 614, owiec 151; razem: 3139 zwierząt.

Placono za 100 kg. żywej wagi: (Ceny loco Targowica, Poznań, łącznie z kosztami handlowymi).

BYDŁO:

Woły:
Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzegane 104—108
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 92—100
Mięsiste tuczone starsze 80—90
Miernie odżywione 66—70

Buhaje:
Wytuczzone pełnomięsiste 98—106
Tuczone mięsiste 86—96
Nietuczzone, dobrze odżywione starsze 72—80
Miernie odżywione 60—66

Krowy:
Wytuczzone pełnomięsiste 100—108
Tuczone mięsiste 86—94
Nietuczzone, dobrze odżywione Miernie odżywione 40—50

Jałowice:
Wytuczzone pełnomięsiste 100—108
Tuczone mięsiste 90—96
Nietuczzone, dobrze odżywione Miernie odżywione 60—66

Młodzieź:
Dobrze odżywione 60—66
Miernie odżywione 54—58

Cielęta:
Najprzejdniejsza cielęta wytuczzone 90—100
Tuczone cielęta 80—86
Dobrze odżywione 70—78
Miernie odżywione 60—68

OWCE:
Wytuczzone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy 100—120
Tuczone starsze skopy i maciorki 80—90

ŚWINIE (TUCZNIKI):
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 108—112
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi 102—106
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi 90—100
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi 78—86
Maciory i późne kastraty 90—100
Świnie bekonowe 84—88

Przebieg targu spokojny.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 16. 6. 1931 r.
Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 692,5 gr. (117,9 f. w. h.), b) pszenicy 735,5 gr. (124,8 f. w. h.), c) jęczmienia przemiałowego 667,0 gr. (113,1 f. w. h.), d) owsa 464,5 gr. (77,5 f. w. h.).

„Ceny orientacyjne” parytet Poznań

Zyto 27,75—28,00
Usposobienie spokojne 30,00—30,50
Pszenica 27,00—28,00
Usposobienie spokojne 22,50—30,50
Jęczmień przemiałowy 41,00—42,00
Usposobienie spokojne 49,50—52,50
Owies pastewny 19,00—20,00
Usposobienie spokojne 17,00—18,00
Otręby pszenne (grube) 18,50—19,50
Ogólne usposobienie spokojne
Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 30 tonn, pszenicy 15 tonn.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, dnia 16. 6. 1931 r.
Na dzisiejszej giełdzie był nastrój spokojny i ruch ograniczony. Najwięcej transakcyj dokonywano 6 proc. listami żytnimi, których kurs nadal się osłabił, notując 15,50—15,25 (za 1 ctr. mtr.) w oddaniu. Dopytywano się o 8 proc. listy dolarowe (stare) po 91 proc., jednakże nie było oddawców. Z papierów państw. placono za 5 proc. pożyczki konwers. 46 1/2 %.

Pw 11 662-62.231

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominalu):
5 proc. Pożyczka konwersyjna 46 1/2 % P.
(Kurs w złotych):
6 proc. listy żytnie Pozn. Ziem. Kredyt. 15,50—15,25 O.
Tendencja spokojna.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,95 1/2 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8,921 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. n. w dewizach 211,32 do 211,62 zł., gotówką 210,92 zł., za 100 guld. gd. w dewizach 173,01 do 173,27 zł., gotówką 172,67 zł.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 16. 6. 1931 r.
Waluty **Gotówka**
Dolary St. Zjed. tr.: 8,95, sp.: 8,97, kup.: 8,93.

	Dewizy:		
	trans.	przed.	kup.
Gdańsk	173,38	173,81	172,95
Holandja	359,23	360,18	358,38
Kopenhaga	238,93	239,53	238,33
Londyn	43,40	43,51	43,29
Nowy Jork czek	8,917	8,937	8,897
Nowy Jork kabel	8,921	8,941	8,901
Paryż	34,95 1/2	35,01	34,87
Praga	26,42 1/2	26,49	26,36
Szwajcaria	173,25	173,68	172,82
Sztokholm	239,13	239,77	238,53
Wiedeń	125,37	125,68	125,06
Włochy	46,72 1/2	46,84	46,61

Tendencja przeważnie mocniejsza.

Papiery wartościowe i obligacje:
4% pożycz. inwest. 82,50
5% pożycz. konw. 47,00
10% pożycz. kol. 104,00
5% pożycz. kol. konw. 46,00—46,25

Akcje w złotych:
Bank Polski 0,00—118,00
Sole Potasowe 0,00—90,00
Wysoka 90,00
Tendencja przeważnie utrzymana.

Komentarz.
Dla papierów państw. tendencja przeważnie mocniejsza, dla listów zast. niejednolita, dla akcji przeważnie utrzymana. Bank Polski słabszy. Sole Potasowe i Wysoka utrzymane.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 Kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 16. 6. 1931 r.

Pszenica march.	75—76 kg.	274,00—276,00
Tendencja	słabsza.	
Pszenica loco Berlin sprzed.		—283,00
Zyto march.	70—71 kg.	203,00—205,00
Tendencja przy natychmiastowym załadunku	mocniejsza, poza tem słaba.	
Jęczmień pastewny i przemysłowy		196,00—212,00
Tendencja	spokojna.	
Owies march.	od st. załad.	178,00—181,00
Tendencja	słaba.	
Mąka pszenna		32,50—37,75
Tendencja	spokojna.	
Mąka żytnia		27,00—28,75
Tendencja	spokojna.	
Ospa pszenna		14,00—14,25
Tendencja	spokojna.	
Ospa żytnia		13,00—13,25
Tendencja	spokojna.	
Groch Victoria		26,00—31,00
Groch pastewny		19,00—21,00
Peluszka		26,00—30,00
Bób polny		19,00—21,00
Wyka		24,00—26,00
Lubin niebieski		16,00—17,50
Lubin żółty		22,00—27,00
Makuchy rzepakowe		9,50—10,00
Makuchy lniane		13,30—13,50
Wytłoki suche paryt. Berlin		7,80—7,90
Śróty Scya		12,00—13,00
Słoma żytnia pras. drut.		0,55—0,65
Słoma pszenna pras. drut.		0,45—0,55
Słoma owsiana pras. drut.		0,45—0,55
Słoma żytnia dl. wiąz.		0,90—1,00
Słoma żytnia pras. sznur.		0,65—0,85
Słoma pszenna pras. sznur.		0,45—0,65
Tendencja	bardzo cicha.	
Sieczka		1,55—1,65
Siano zwykłe handlowe		1,90—2,10
Siano dobre I pokos		2,35—2,75
Siano koniczynowe		3,25—3,70
Siano melitcz. czyste luźne		3,20—3,50
Tendencja	stała.	

Ogólna tendencja niejednolita.

Notowania złotego w Berlinie
z dnia 16. 6. 1931 r.
Wyplaty na Warszawę 47,15 — 47,35
Noty wielkie 47,00 — 47,40

Hindenburg i Treviranus mówcami na uroczystości antypolskiej

Uroczystości 700-lecia wkroczenia Zakonu Krzyżackiego do Prus Wschodnich

Katowice, 16. 6. (Tel. wł.). W Malborku odbyła się wczoraj uroczystość 700-lecia wkroczenia Zakonu Krzyżackiego do Prus Wschodnich. Na uroczystość przybył m. i. z Neudeck prezydent Rzeszy Hindenburg oraz przedstawiciele rządu Rzeszy i rządu Prus.

Hindenburg przybył do Malborka o godz. 11. Miasto było bogato udekorowane. Odbył się wielki pochód do ratusza, poczem udano się do pomnika plebiscytowego, gdzie Hindenburg złożył wieniec z następującym napisem: „Prezydent Rzeszy, generał - marszałek polny von Hindenburg w dowód podziękowań za okazaną w walce plebiscytowej wierność“.

Następnie pochód wśród tłumów publiczności udał się na dziedziniec zamku malborskiego, gdzie ustawiona była kompanja honorowa Reichswehry. Hindenburg przeszedł przed frontem weteranów z wojen 1866 i 1870/71 r., podając każdemu z nich rękę.

Odbyła się następnie uroczystość w wielkiej sali zamkowej, którą zainaugurował chór pieśnią „Nach Ostland wollen wir reiten“. Przemówienie powitalne wygłosił prezydent sejmiku wschodnio-pruskiego von Berg, oświadczając m. i. „Ten kraj pozostanie niemieckim“. Z kolei dłuższe przemówienie wygłosił prezydent Hindenburg.

„Niezwyciężona radość sprawi mi, że właśnie w tych dniach mogę bawić w swej starej ojczyźnie i być tu dziś obcym w dawnej stolicy Zakonu Krzyżackiego, aby wraz z wami wspominać o dniach, kiedy przed 700 laty Zakon roz-

począł swą działalność kolonizatorską w Prusiech. W ciągu zmiennych kolei tego 700-lecia ziemie wschodnie potrafiły przewyciężyć nawet najcięższe niedole, o ile łączyła je silna wola. Również teraz Niemcy, a zwłaszcza Prusy Wschodnie, oderwane od swej ojczyzny wskutek nieszczęsnego wykreślenia granic przez Traktat Wersalski, przechodzą okres depresji. Nie powinny jednak poddać się zwątpieniu, gdyż tak, jak przodkowie nasi, przetrwali najcięższe lata, tak i my musimy pokonać obecny kryzys“. Prez. Hindenburg zwrócił się do obecnych z wezwaniem do solidarności.

Odbył się potem bankiet, na którym minister Treviranus przemówił m. in. w te słowa:

„Obchodzimy dziś narodziny walki ojczyzny niemieckiej. Kraj Zakonu wraz z przeszłością pełną chwały i niedoli, jest kołyską Prus. Także w czasie wojny światowej kraj nad Wisłą stał pod znakiem chwały i niedoli. Głęboki tragizm losu, jaki zawisł nad nami, ma swe źródło w tem, że po zakończeniu wojny w ziemie te wbito klin, i zerwano pomost, łączący je z Rzeszą. Tem silniejsze staje się nasze poczucie jedności. Jest nie do pomyślenia, aby jakiś rząd Rzeszy lub Prus wyrzec się mógł lub miał kiedyś tego kraju. Prusy Wschodnie nie są straconą placówką, lecz filarem narodziłemu gmachu Rzeszy, której nienaruszalność stanowi podstawę naszego bytu narodowego. Wschodnie Niemcy zawsze w swej największej niedoli czerpały swe największe siły“.

warta dotąd wogóle międzynarodowa umowa w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, posiada z wielu względów znaczenie szczególnie doniosłe.

W pierwszym rzędzie wypada stwierdzić, że liczba obywateli polskich, posiadających uprawnienia z tytułu niemieckiego ubezpieczenia społecznego, jest znacznie większą, niż liczba osób, korzystających z analogicznych dobrodziejstw innych umów ubezpieczeniowych; jeżeli bieżąca emigracja polska do Niemiec ograniczona jest na ogół (poza ruchem emigracyjnym na pograniczu górnośląskim) do sezonowego wychodźstwa robotników rolnych, to jednak liczba objętych umową osób, posiadających nabyte poprzednio uprawnienia z tytułu niemieckiego ubezpieczenia społecznego, dochodzi do wielu dziesiątków, a może nawet setek tysięcy. Poza tem materialną doniosłość umowy uwypukla fakt, że ubezpieczeniowe ustawodawstwo niemieckie należy do najszerzej rozbudowanych i zapewnia ubezpieczonym poważne korzyści, których uprzednio nie posiadał polski. Nie będzie pozbawione większego znaczenia. Każda umowa między państwami jest z natury rzeczy kompromisem. Także i w tej umowie nie udało się zrealizować wszystkich bez wyjątku postulatów polskich. W szczególności musiano poczynić pewne ustępstwa w zakresie rozrachunków. Umowa załatwiona bowiem równocześnie ostatecznie niezwykle zawiły i skomplikowany

rozrachunek ubezpieczeniowy między Polską a Niemcami, jaki na podstawie art. 312 Traktatu Wersalskiego dokonany został po trzech odpowiednich decyzjach rady Ligi Narodów.

Umowa obejmuje swym zakresem wszystkie działy asekuracji socjalnej: ubezpieczenie na wypadek choroby, ubezpieczenie od wypadków, ubezpieczenie na wypadek niezdolności do pracy i na starość oraz ubezpieczenie pracowników umysłowych i górników, stosujące się do wszystkich kategorii robotników i pracowników. Umowa o ubezpieczeniu społecznym należy do największych dotąd między Polską a Niemcami umów. Obejmuje ona 50 artykułów, 13 punktów protokołu końcowego i 6 punktów protokołu końcowego posiedzenia (54 strony druku).

Rokowania, które toczyły się z dłuższymi przerwami od lat 5, prowadził — jako pełnomocnik rządu polskiego — prezes dr. Prądzyński, a z ramienia ministerstwa pracy i opieki społecznej — jako drugi pełnomocnik, początkowo dyr. Horowitz, a w ostatnim roku naczelnik wydziału Wysłouch; w skład delegacji polskiej wchodził: radca dr. Fischlowitz, radca emigracyjny posełstwa Ziętkiewicz, referent Szymanko oraz rzeczoznawcy z ramienia zainteresowanych instytucji ubezpieczeniowych dyrektor dr. Potyka, inspektor Bacik i radca Wyżnikiewicz. (P. A. T.)

Belka w oku Ameryki...

Mowa prezydenta Hoovera, wygłoszona w Waszyngtonie wobec delegatów Międzynarodowej Izby Handlowej, zasługuje na uwagę. Audytorjum prezydenta składało się z businessmenów, naddiejących z krańców świata w celu wysłuchania opinii o kryzysie światowym.

Wśród tych businessmenów znajdowała się też pewna liczba niezgrabiaszów, przysłowiowych Filipów z Konopi, którzy tu, w stolicy Stanów, pod stropem gwałdzistym gmachu Kongresu, nie mieli nic lepszego do roboty, jak wyskoczyć z kwestją długów międzyaljańskich. Niezgrabiasze ci byli — oczywiście — pochodzenia brytyjskiego „Gaffa“ była potężna. Bo wszak teraz główny wierzyciel Europy przechodzi sam ciężki kryzys finansowy.

Dość, że prezydent Hoover zjawiał się na mównicy w niezbyt dobrym humorze i postanowił wziąć odrazu byka za rogi. Zaskoczył delegatów:

„Kryzys światowy — rzekł prezydent — ma swe źródło w zniszczeniach wojennych, w olbrzymich ciężarach podatkowych, w chwilejności stosunków ekonomicznych i polityczno - społecznych. A w danej chwili główną jego przyczyną są kolosalne zbrojenia, jakie przeprowadzają mocarstwa. Wydatki na ten cel sięgają sumy 5 miliardów dolarów rocznie. Musimy za wszelką cenę położyć kres temu zamętowi: Waszą, panowie delegaci i przedstawiciele biznesu światowego, jest rzeczą czuć nad uczciwym rozstrzygnięciem tego problemu...“

Prezydent rzekł i pożegnał zebranych. Businessmeni speszyli się nieco. Mówiono o długach międzyaljańskich, które interesowały ich tylko zdaleka. Odpowiedziano im, mówiąc o kwestji zbrojeń, które nie od nich zależały. Mogli się być tego spodziewać, gdyż od 10 lat jest to stałą taktyką Waszyngtonu.

Jeśli ktoś z Atlantyku rzuci pytanie Amerykanowi: „Zmniejszycie nasze długi“, odpowiada on natychmiast: „Zredukujcie wasze zbrojenia“.

Ludzie interesu i kalkulacji, zgromadzeni w Waszyngtonie, mogliby zadać prezydentowi pytanie, skąd wziął liczbę 5 miliardów dolarów?

Poza tem byłoby wcale ciekawem zestawienie według państw cyfr, dotyczące wydatków na zbrojenia. Które to mocarstwo wydaje dzisiaj najwięcej na dreadnoughty, flotę powietrzną, gazy trujące i środki wybuchowe? Odpowiedź na to daje interesujący dokument, opublikowany przez sekretariat Ligi Narodów, a więc dokument posiadający wszelkie cechy ścisłości, prawdopodobieństwa i obiektywizmu.

Jak widać z tego zestawienia, pomawiana o militarizm Francja zajmuje dopiero czwarte miejsce w szeregu państw zbrojących się, gdy tymczasem berło pierwszeństwa przypada Stanom Zjednoczonym, które wszak nigdy nie zasnęły najazdu zbrojnego, oraz W. Brytanji, w której

rządzie obecnie II międzynarodówka w osobie Labour Party, pretendującej do przewodniczenia obradom przyszłej konferencji rozbrojeniowej.

Wydatki na zbrojenia lądowe i morskie znajdują się zawsze — rzecz prosta — w zależności od przestrzeni i zasobów danego państwa i dlatego też nie zawsze mogą być uważane za barometr ścisły jego sił zbrojnych.

Ale — jeśli nawet będziemy się trzymali cyfr podanej przez prezydenta Hoovera — 5 miliardów dolarów — Stanom Zjednoczonym przypadnie w udziale jedna szóstka tej sumy. A ta szóstka część 5 miliardów musi — rzecz jasna — ciążyć w zupełnie inny sposób na bilansie ekonomicznym świata, niż 12-a czy 13-a część przypadająca na Francję. Tu nasuwa się ciekawa dygresja i uwaga: owe 722.984.000 dolarów, które wydaje Ameryka na swą flotę i armję, równa się prawie sumie deficytu Stanów w ostatnim ich budżecie.

W sprawie zbrojeń prawdą jest przysłowie o belce i żdźbale w oku.

Halucynacje

Przed kilku dniami tutejszy organ „sanacyjny“ „Dziennik Pozn.“ puścił wiadomość, że Papież Pius XI opuszcza Watykan i przenosi się na... Korsykę. Wczoraj to samo pismo oświadczyło, ni stąd ni zowąd, we wstępnym (!) artykule, jakoby 4 lipca z okazji przyjazdu do Poznania Paderewskiego miała w Wielkopolsce wybuchnąć rewolucja, która miałaby na celu „wyzwolenie zachodnich ziem Rzeczypospolitej z pod przymocy „sanacyjnej“ i ujęcie władzy przez „endecję“. „Informacje“ „Dziennika Pozn.“ idą w tym kierunku, że odpowiednią akcję prowadzi Stronictwo Narodowe oraz Młodzi Obozu Wielkiej Polski, że akcja ta rozchodzi się... „początkowo“, przyczem pismo „sanacyjne“ martwi się, że „wpływ hasła endeckich właśnie w tej dzielnicy swój zgubny wpływ wywiera“.

Widocznie obecny kryzys gospodarczy wywołał w „Dzienniku Pozn.“ jakąś białą gorączkę i rozdygotanie nerwowe. W tych ciężkich czasach (zwłaszcza dla „sanacji“) trzeba być wyrozumiałym dla tego rodzaju zbrojeń psychicznych, szczególnie gdy łączy się one, jak się okazuje, z dużą jeszcze niedojrzałością polityczną.

Katolicka Agencja Prasowa, prostując plotki o przeniesieniu się Papieża na Korsykę, które szerzył „Dziennik Pozn.“, stwierdziła, że tego rodzaju informacje „są przykro odczuwane w miarodajnych sferach watykańskich“. Musimy przyznać szczerze, że nie umiemy się zdobyć na „przykre odczuwanie“ tego, co pisze obecnie „Dziennik Pozn.“, bo trudno brać poważnie podobne bzdury. Radzimy więc „Dziennik Pozn.“, by dalej spał spokojnie i nie wyrwał się z tem, co mu się przyśni w gorączce. Życie i tak już dawno przeszło nad nim do porządku.

Polsko-niemiecka umowa o ubezpieczeniu społecznym

Postępujące coraz bardziej zacieśnienie stosunków międzynarodowych sprawia, że uregulowaniu przez umowy między państwami podlegają coraz to inne i nowe dziedziny stosunków. Ubezpieczenia społeczne, — stosunkowo nowa, bo w aktualnej formie, opartej na przymusie ubezpieczeniowym, istniejąca dopiero od pół wieku, in-sytuacja polityki socjalnej, stała się z kolei również przedmiotem umów międzynarodowych, zawieranych ostatnio — zwłaszcza po wojnie światowej — coraz częściej przez poszczególne państwa europejskie, posiadające ważną tę gałąź ustawodawstwa społecznego.

Głównym celem powyższych umów jest uregulowanie konsekwencji w dziedzinie ubezpieczenia społecznego zjawiska emigracji, a więc zmiany miejsca zamieszkania i zatrudnienia — a co za tem idzie — i ubezpieczenia między poszczególnymi państwami i to emigracji w najróżnorodniejszej formie. (Emigracja stała, sezonowa i ruch pograniczny oraz reemigracja).

Każde z państw emigracyjnych, jak Polska, Włochy, Jugosławia i t. p., stara się o zawieranie z państwami imigracyjnymi umów, kształtujących możliwie jaknajkorzystniej sytuację emigranta w dziedzinie ubezpieczenia społecznego. Jak bowiem przedstawiają się — bez traktatowego ich u-normowania — prawa robotnika z tytułu ubezpieczenia społecznego państwa emigracyjnego? — Najlepiej świadczyć może o tem przykład stosunków w tym zakresie między Polską a Niemcami. Robotnik, który był zatrudniony i ubezpieczony w Polsce, a przenosi się do pracy do Niemiec, traci z reguły wszystkie niezrealizowane jeszcze prawa jakie nabył przez długoletnie składkowanie w ubezpieczeniu społecznym polskim t. zn. wygaśnięcie ekspektatywy ubezpieczeniowej, a częstokroć nie może zdobyć sobie prawa do odpowiednich świadczeń niemieckiego ubezpieczenia społecznego, których uzyskanie zależy od przebycia dłuższego czasu wyczekiwania; w braku nawiązania łączności między ubezpieczeniami społecznymi obydwóch państw zostaje więc robotnik — częstokroć po dłuższym okresie pracy i ubezpieczenia — pozbawiony z chwilą osiągnięcia podeszłego wieku, lub zająścia niezdolności do pracy, jakichkolwiek świadczeń ubezpieczeniowych.

To jeszcze nie wszystko. Jeszcze gorsza od sytuacji robotnika, który przechodzi z jednego państwa do drugiego w okresie swej aktywności za-

wodowej, jest może położenie robotnika polskiego, który, uzyskawszy w Niemczech rentę ubezpieczeniową (wypadkową, starczą, czy inwalidzką) reemigruje do Polski; z chwilą bowiem, gdy opuszcza Niemcy, zostaje wstrzymana wypłata przysługującego mu świadczenia; w przeciwnieństwie do ustawodawstwa niemieckiego, z którego wynikają powyższe, tak bolesne i dotkliwie dla zainteresowanych, ograniczenia uprawnień obywateli państw obcych, nie przewiduje polskie ustawodawstwo społeczne resktrykcyj tego rodzaju, wypłacając renty również i obywatelom obcym, bez względu na ich zamieszkanie w kraju, czy zagranicą.

Podpisana w dniu 11 czerwca 1931 roku w Reichsarbeitsministerium polsko - niemiecka umowa o ubezpieczeniu społecznym ma na celu uchylić w stosunkach między Polską a Niemcami wszystkie powyższe niedogodności i szkody, wynikające dla obywateli obu państw z zastosowania społecznego ustawodawstwa ubezpieczeniowego polskiego i niemieckiego. Zawiera ona w pierwszym rzędzie trzy zasadnicze go znaczenia postanowienia: przede-wszystkiem w stosunku do osób kolejno ubezpieczonych w dwóch państwach przeprowadza system łączenia i wzajemnego uwzględniania okresów, przebytych w ubezpieczeniu społecznym obu państw, zapewniając zainteresowanym, że nie będą ponosić żadnego uszczerbku na skutek przejścia z ubezpieczenia jednego państwa do ubezpieczenia państwa drugiego; będą oni korzystać z świadczeń każdego z tych państw w takim stosunku, w jakim pozostaje okres przebyty w danym państwie, do łącznego i pełnego okresu ubezpieczenia. Po drugie, umowa przeprowadza bez jakichkolwiek wyjątków i ograniczeń zasadę wzajemnego uwzględniania okresów ubezpieczenia w prawie do świadczeń obywateli obu państw, uchylając tem samem stosowanie do obywateli polskich różniczych i bardzo istotnych ograniczeń uprawnień obywateli państw obcych, wynikających z ustawodawstwa niemieckiego; renty ubezpieczeniowe będą więc wypłacane obywatelom polskim nawet w razie wyjazdu z Niemiec.

Wreszcie umowa zapewnia zainteresowanym, tak ubezpieczonym, jak i członkom ich rodzin, rozliczne ułatwienia i udogodnienia przy korzystaniu na obszarze jednego państwa z świadczeń ubezpieczeniowych państwa drugiego.

Polsko - niemiecka umowa o ubezpieczeniu społecznym, największa za-

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Międzynarodowy kredyt rolny

Zagadnienie kredytu rolnego zostało sformułowane na zeszlorocznej konferencji warszawskiej. Trzeba z zadowoleniem stwierdzić, że inicjatywa polski w tym względzie przyjęta została życzliwie i zapoczątkowała okres pracowitych poszukiwań sposobów rozwiązania wspomnianego problemu.

W wyniku uchwał konferencji warszawskiej zebrała się w listopadzie 1930 r. konferencja ekspertów finansowych państw bloku agrarnego, która przygotowała odpowiedni raport i przedstawiła go Lidze Narodów. W styczniu 1931 r. Komitet finansowy Ligi Narodów wyłonił specjalny podkomitet dla opracowania konkretnego planu w tej dziedzinie, przyczem w pracach podkomitetu, brał udział z ramienia polski, p. prof. Feliks Młynarski. Projekty, opracowane przez wymieniony podkomitet, zaakceptowane zostały przez komitet finansowy Ligi Narodów i przez t. zw. komisję europejską, co w konsekwencji doprowadziło do podpisania w dniu 20 maja r. międzynarodowej konwencji o powołaniu do życia „Międzynarodowego Towarzystwa Hipotecznego Kredytu Rolnego.”

Jak więc widzimy, w rok po wysunięciu przez Polskę koncepcji rozwiązania kwestji kredytu rolnego na płaszczyźnie międzynarodowej współpracy finansowej, idea ta doczekała się realizacji.

Czy nie przedwcześnie mówimy o „realizacji”? Czy istotnie jesteśmy bliści upragnionemu celowi: zasilenia rolnictwa w kredyty? Odpowiedzią na te pytania będzie streszczenie wyników ostatniej sesji genewskiej:

A więc, jak już rzekliśmy, powołano do życia wspomniane t-wo hipoteczne (M. T. H. K. R.), którego zadaniem będzie przedewszystkiem udzielanie długoterminowego (maksymalny termin: 30 lat) kredytu t-wom i instytucjom kredytowym poszczególnych krajów, z tem, że pożyczki te zabezpieczone zostaną na przedmiotach eksploatacji rolniej, i to na pierwszym miejscu hipotecznym, przyczem suma musi się mieścić w granicach pierwszej połowy szacunku nieruchomości ziemskiej.

Aby listy zastawne instytucji krajowej mogły być przez M. T. H. K. R. nabyte, instytucja ta musi być poprzednio uznana przez władze M. T. H. K. R., zaś odnośny kraj musi posiadać ustawodawstwo hipoteczne, odpowiadające wyliczonym w konwencji z dnia 20. 5. 31 r., normom.

M. T. H. K. R. jest spółką akcyjną o kapitale 250 milion. fr. złotych i rezerwie specjalnej 5 miljon. dolarów. Owa „rezerwa specjalna“ ma być utworzona dla wzmocnienia zaufania kapitałistów do obligacji M. T. H. K. R., przyczem tworzy się ona z wpłat skutecznie wykonanych przez poszczególne państwa. (na Polskę przypada z tego tytułu obowiązek zapłaty 375.000 dolarów). Statut uprawnia t-wo do emitowania obligacji w początkowej wysokości 100 milion. dolarów.

Aparat finansowy jest więc skonstruowany. O tyle mogliśmy mówić o „realizacji“ idei międzynarodowego kredytu rolnego. Natomiast szkopol (niestety, poważny!) leży w tem, że — za wyjątkiem Francji i Belgji — konwencję o powołaniu do życia M. T. H. K. R. podpisały tylko takie państwa, które są zainteresowane w... otrzymaniu pożyczek! O realizacji całkowitej będzie można mówić dopiero wówczas, gdy do konwencji przystąpią państwa, mogące być dostawcami kapitału, a więc przedewszystkiem: Anglja, Szwajcaria i Holandia.

A więc: czekajmy.

Krótkie informacje gospodarcze

Bank of England otrzymał dalszy transport złota z Niemiec wartości 1.5 mil. £., wskutek czego zapas złota Banku wzrósł w ostatnich dniach do przeszło 157 milionów £.

Powrócił z Londynu dyrektor upadłego Banku Handlowego, p. Gordowski, który przeprowadzał w Londynie rokowania z nową grupą finansistów angielskich. Wizyta dyrektora Gordowskiego w Londynie nie przyniosła konkretnych wyników.

Ekspedycja geologiczna odkryła na Uralu w okręgu Koczary obfite pokłady monazytu, rudy, zawierającej cerium, lantan, didym oraz thorium, z którego wydobywa się rad.

Konjunktury

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	8. 6.	9. 6.	10. 6.	11. 6.	12. 6.	13. 6.
Pszennica						
Warszawa	35.50	35.50	—	35.00	34.50	—
Poznań	32.75	32.75	32.25	31.75	31.25	31.25
Lwów	30.00	—	—	—	—	—
Lublin	32.00	—	—	—	—	—
Zyto						
Warszawa	30.00	30.00	—	30.00	30.00	—
Poznań	29.00	29.00	28.50	28.50	28.50	28.50
Lwów	28.50	—	—	27.50	—	—
Lublin	27.00	—	—	—	—	—
Jęczmień						
Warszawa	28.50	28.50	—	28.50	28.50	—
Poznań	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00	28.00
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	26.50	—	—	—	—	—
Owies						
Warszawa	31.00	31.00	—	31.00	31.00	—
Poznań	31.00	31.00	31.00	31.00	31.00	31.00
Lwów	34.00	—	—	—	—	—
Lublin	29.00	—	—	—	—	—

Dla notowań cen pszenicy na rynkach światowych miarodajną jest w dalszym ciągu Kanada, na której skupia się uwaga wszystkich wielkich giełd zbożowych. Rozwój pszenicy w ostatnich dniach był z powodu suszy nadal niepomyślny. Ostatnio jednak nastąpiły obfite opady. Zbiory kanadyjskie ocenia się nadal jako przeciętne. Pod wpływem tych wiadomości ceny pszenicy na rynkach amerykańskich miały nadal tendencję niestabilną, ze skłonnością do niższych wahań w cenie.

Rynki europejskie wykazały naogół uspokojenie słabe. Na giełdach zbożowych skandynawskich nie nastąpiły żadne zmiany. Podaż żyta za pośrednictwem polsko-niemieckiej komisji zbożowej była bardzo słaba.

Na giełdach królewieckiej i berlińskiej panowała tendencja lekko zniżkowa ze względu na mały popyt. Według dotychczasowych oszacowań powierzchnia uprawy pszenicy ozimej wzrosła w Niemczech o 16 i pół proc. zaś pszenicy jarej o 83.8 proc. Największe zmiany dokonały się w uprawie zbóż na ziemiach pomorskich, olden-

burskich, heseńskich i na niemieckim Górnym Śląsku. Zmniejszenie obszaru zasiewów żyta dochodzi w niektórych okręgach do 30 proc.

Na rynkach krajowych były obroty umiarkowane. Ceny żyta utrzymały się naogół. Pszenica zniżkowała lekko pod wpływem zniżkowej tendencji zagranicznej. Ceny owsa i jęczmienia wykazują nieznaczne tylko wahania.

Mięso i bydło

Po gwałtownym spadku cen żywca, jaki się zaznaczył w pierwszym tygodniu b. m. na giełdach krajowych, w tygodniu sprawozdawczym, tendencja się wzmocniła. Zeszłotygodniowe notowania targowicy poznańskiej wykazały wzrosty o 4 — 8 zł. dla bydła rogatego i o 10 — 16 zł. na 100 kg. dla nierogacizny. Również notowania cieląt podniosły się o 6 — 10 zł. na 100 kg. w stosunku notowań z poprzedniego tygodnia. Notowania owiec utrzymały. Ceny świń podniosły się nieoczekiwanie na skutek małego spędu.

Sytuacja na londyńskim rynku bekoni uległa dalszemu pogorszeniu. Notowania bekoni polskiego z dnia 12 bm. obniżyły się o 4 — 6 sh i wahały się w granicach 33 — 38 sh za 1 cwt.

Jaja

W ślad za spadkiem produkcji postępuje poprawa sytuacji rynkowej. Z powodu zmniejszających się dowozów, nie wystarczających na pokrycie zapotrzebowania, ceny nagle zaczęły zwyżkować, tem bardziej, że podaż z innych krajów produkcyjnych maleje, w związku z czem importerzy zagraniczni skłonni są przyznawać wyższe ceny. Dlatego też wzmocnienie tendencji na rynku krajowym dotyczy przedewszystkiem notowań dla towaru eksportowego. Ceny na jaja świeże, gwarantowane loco granica zwyżkowały o 1.25 do 1.50 dol. na 1 skrzyni.

Manufaktura

W obrotach lepszymi tkaninami wełnianymi z fabryk bielskich nastąpiła znaczna poprawa zbytu, zwłaszcza w handlu detalicznym. Z nastaniem bowiem dni pogodnych poprawiła się konsumpcja oraz wzrósł popyt zwłaszcza na modne tkaniny letnie. W składach fabrycznych zdołano zlikwidować większe ilości modnych towarów letnich. — W ciągu maja napływały dodatkowe zamówienia w ograniczonym rozmiarach, ale i te małe ilości nie zostały terminowo wykonane z powodu strajku.

KRONIKA GOSPODARCZA

Stosunki handlowe z zagranicą

Firma szwajcarska poszukuje przedstawiciela na wyroby aluminiowe, specjalność naczyńna zastosowane do gotowania na gazie.

W Izbie przemysłowo-handlowej w Poznaniu jest do przejścia spis firm szwajcarskich, pragnących importować z Polski następujące artykuły: jęczmień, cukier, masło, drzewo surowe, deski i inne wyroby drzewne, węgiel, rury żelazne blachy i artykuły chemiczne.

W Montevideo (Urugwaj) powstała firma „Compania Uruguayo Polonesa „Polleximport“. Firma ta pragnie nawiązać stosunki handlowe z firmami polskimi i prosi o nadsyłanie próbek i wzorów, których wystawę ma zamiar urządzić w Montevideo. Bliższych informacji udziela min. przemysł i handlu w Warszawie.

Firmy, pragnące nawiązać stosunki handlowe z firmą Anton Klamann (Vermittlung von Immobilien, Hypotheken usw.) Frankfurt n/M. Steinweg 9. — zechcą się uprzednio skomunikować z Izba przemysłowo-handlową w Poznaniu.

Z KRAJU

(k) **Przed ogólno-polskim zjazdem instytucji oszczędnościowych.** W dniu 28 czerwca r. odbędzie się pod protektorem pana Prezydenta Rzeczypospolitej ogólnopolski zjazd instytucji oszczędnościowych. Zjazd ten, jak świadczy bardzo liczne zgłoszenia instytucji oszczędnościowych, będzie wielką manifestacją na rzecz idei oszczędności, a zarazem zreasumowaniem wyników, jakie osiągnęła Polska w ostatnich 5 latach w dziedzinie oszczędności. Program zjazdu przewiduje szereg referatów naukowych z dziedziny oszczędności, które będą bądź wygłoszone na samym zjeździe, bądź zamieszczone w specjalnej „księdze pamiątkowej zjazdu“, która drukiem ukaże się w dniu zjazdu. Z okazji zjazdu otwarta zostanie wystawa oszczędnościowa, która w sposób plastyczny zobrazuje rozwój oszczędności w Polsce.

(k) **W obronie praw wierzycieli.** W związku z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 23. 4. 31 r., w którym Sąd ten orzekł, że klauzula egzekucyjna, użytkowana na terenie b. zaboru rosyjskiego przy poszukiwaniu z weksli w trybie art. 161 i nast. roz. u. p. c. nie ulegają wykonaniu na terenach b. zab. pruskiego, Izba zwróciła się do ministra sprawiedliwości z memorjałem, w którym wnosi o uzyskanie miarodajnego wyjaśnienia Sądu Najwyższego w tej sprawie. W memorjale tym

Izba podkreśliła, że z punktu widzenia interesów gospodarczy, niezbędnym byłoby ustalenie zasady, iż klauzule egzekucyjne, uzyskiwane w b. zab. rosyjskim, ulegają wykonaniu również na obszarze b. zab. pruskiego Zasada taka w odniesieniu do b. zab. ros. ustalona już została przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu Izby III z dnia 19 lipca 1927 r. Nr. R. 530/27 O S P T. 6 poz. 388. Izba podkreśliła, iż niemożność wykonania klauzul egzekucyjnych na terenie b. zaboru pruskiego pogorszy obronę praw wierzycieli, a tem samem utrudni poważnie stosunki kredytowe

(k) **Produkcja przemysłu perfumeryjno-kosmetycznego zmniejszyła się o 30 proc.** W przemyśle perfumeryjno-kosmetycznym w r. 1930 stan robotników zatrudnionych w stosunku do r. 1929 zmniejszył się o 30 proc., podczas gdy produkcja zmalała o 30 proc. Jest to w związku z ogólną pauperyzacją społeczeństwa, które, nie mówiąc już o artykułach luksusowych, nie było absolutnie w stanie nabywać wyrobów kosmetycznych w granicach swych najskromniejszych zapotrzebowań, a więc nawet gatunków niższych zwykłego codziennego użytku. Dotkliwie straty, poniesione na odbiorcach, skłoniły przemysł perfumeryjno-kosmetyczny do daleko idących ostrożności, w przyjmowaniu materiału wekslowego. Mimo jednakże tej selekcji klientów, protesty wekslowe wynoszą zgorą 14 proc ogólnej sumy obrotów. Straty poniesione na niesummiennych odbiorcach stanowią poważny odsetek ogólnej ilości obrotów. Zapobiec temu mogłoby tylko przyspieszenie procedury egzekucyjnej i wogóle zwiększenie pod każdym względem ochrony wierzyciela. Ciężka sytuacja gospodarza w kraju przyniosła zwiększenie się konkurencji zagranicznej. Mając do dyspozycji tańsze surowce, aniżeli przemysł polski, jak np. spirytus, może zagranica ponadto udzielać długich kredytów, dochodzących do 12 miesięcy, i dzięki niskim, bojowym wprost cenom osiągać znaczne sukcesy na naszym rynku.

Z ZAGRANICY

(z) **Zwyżka stop dyskontowych w Austrii i na Węgrzech.** W ślad za podwyżką stopy dyskontowej Reichsbanku Austriacki Bank Narodowy podwyższył wczoraj stopę dyskontową z 6 na 7½ proc. Równocześnie Bank Narodowy Węgierski podwyższył stopę dyskontową z 5½ na 7 proc.

(z) **Sowiety rozpoczynają dumpingowy eksport narzędzi rolniczych.** Na rynek estoński naradziły po raz pierwszy sowieckie narzędzia i maszyny rolnicze. Cena tych

Udajęcm się na

wywezasy

Czytelnikom naszym przypominamy:

Każdy abonent pocztowy może zażątać przekazania gazety do miejscowości swego nowego, czasowego pobytu. Zmianę adresu skierować należy 8 dni naprzód do obsługującej czytelnika poczty. Za przekazanie dolicza pocztą osobno 40 groszy.

Udajęcy się na wywezasy abonent może gazety zamówić w miejscowości, do której zawiązał, albo przed wyjazdem spowodować administrację naszą do przekazania przez tutejszy urząd pocztowy — Zaznaczamy przytem, że pocztą przyjmujemy zamówienia w czasie od 15—25 każdego miesiąca i to tylko na pełne okresy czasu kalendarzowego, najmniej na pełen miesiąc.

Oczywiście przyjmujemy także zamówienia na wysyłkę w kraju i zagranicę pod opaską na dowolny czas.

Nasza prośba idzie w tym kierunku, aby Czytelnicy nasi pamiętali łaskawie w miejscowości swego chwilowego pobytu o piśmie naszym i dopominali się tam w kioskach dworcowych, uzdrowiskach, hotelach i pensjonatach śmiało i wyraźnie o swojego „Kurjera Poznańskiego“

Nietylko inne wydawnictwa, ale i „Kurjer Poznański“ powinien znajdować się wszędzie tam, gdzie zwolennik jego tego wymaga. Nieuwzględnienie tych życzeń przez sprzedawców gazetowych należy nam zakomunikować, a poczynimy kroki, gdzie należy.

Administracja Kurjera Poznańskiego.

narzędzi i maszyn jest o wiele niższa od zagranicznych, sprawozdanych dotychczas. Sowieckie przedstawicielstwo handlowe wystąpi na wystawie rolniej, jaka odbędzie się w czerwcu w Tallinie, z eksponatami z dziedziny techniki rolniej.

(k) **Izby handlowe czeskie za klauzulą największego uprzywilejowania.** Powojenne tendencje protekcjonistyczne państw całego świata, zmierzające do zapewnienia jak największej ochrony celnej własnym wytworom, znalazły swój wyraz w zakresie stosunków traktatowych, m. i. w ograniczeniu klauzuli największego uprzywilejowania. Ostatnio zjazd czeskosłowackich izb handlowych, rozważając tę sprawę wypowiedział się za utrzymaniem w traktatach handlowych pełnej nieograniczonej klauzuli największego uprzywilejowania, będącej dotychczas podstawową zasadą traktatów, a niesłusznie uważaną za przestarzałą.

(k) **Nacisk sruby podatkowej nie daje skutku.** Zamknięcie rachunkowe budżetu angielskiego za rok ubiegły wykazuje m. in. niedobór zasadniczego podatku dochodowego w wysokości £. 4 milij. Podatek ten już drugi rok z rzędu daje niedobór, a to pomimo podniesienia stawek w roku ub., co dowodzi, że dalsze naciskanie sruby podatkowej nie daje już żadnego rezultatu. Fakt ten podkreślił również min. Snowden w jednym ze swych ostatnich przemówień.

(z) **„Iraq Petroleum Co.“ buduje wielki rurociąg.** Rząd Iraku ogłosił „niebieską księgę“, zawierającą mowę, zawartą z towarzystwem naftowym „Iraq Petroleum Co.“. W myśl tej umowy „Iraq Petroleum Co.“ obowiązuje się wybudować rurociąg naftowy z dowolnego punktu nad Eufratem między Hit i Hadita do Morza Śródziemnego, z tem, że najmniej 50 proc. pojemności całego systemu rurociągu prowadzić ma do zatoki hajfjskiej. Budowa rurociągów naftowych ma być ukończona do grudnia 1935 r. Ostatnio zawarta została umowa między rządem libańskim, a „Iraq Petroleum Co.“ w sprawie wybudowania rurociągu naftowego (odgałęzienia) do Tripoli. W myśl tej umowy, na terenie mandatowym syryjskim zatrudnieni być mają wyłącznie robotnicy syryjscy.

(z) **Ograniczenie produkcji cynku o 45 proc.?** W dniu 11. bm. rozpoczęła się w Brukseli konferencja europejskich producentów cynku, która ma obradować nad sprawą utworzenia kartelu oraz dalszego ograniczenia produkcji. Ze strony przedstawicieli kilku krajów produkujących ma być wysunięty projekt ograniczenia wytwórczości o 45 proc. O ile konferencja czerwcową da odpowiednie rezultaty, odbędzie się w lipcu w Brukseli ogólnoswiatowa konferencja producentów cynku.

(z) **Subskrypcja na bony skarbowe w Stanach Zjednoczonych.** W celu pokrycia deficytu z końcowego się w dn. 30 czerwca roku budżetowego skarb Stanów Zjednoczonych ogłosił subskrypcję na 800 milij. dol. bonów skarbowych 8-o proc. Subskrypcja do dn. 4 czerwca dała sumę 8 razy większą od sumy emisji. Rząd — jak przewidują w Waszyngtonie, podniesie sumę pożyczki z 900 na 1000 milij. dol.

RODZICE — POLACY!

Front gospodarczy potrzebuje dzielnych bojowników.

Zgłaszajcie inteligentną młodzież do szkół zawodowych!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

„Chwała Narodu, Ozdoba Wielkopolski“

Uroczystości koronacyjne cudownego obrazu Matki Boskiej Pocieszenia w Borku odbędą się 2. lipca — Aktu koronacji dokona J. Em. ks. Kardynał Prymas

Dnia 2 lipca o godzinie 10 nastąpi w Borku, miasteczku przy szlaku kolejowym Jarocin — Leszno podniosła i rzadka uroczystość. W dniu tym J. Em. Ks. Kardynał Prymas dokona osobiście w pięknym miejscowym kościele parafjalnym, koronacji obrazu Matki Boskiej Pocieszenia, Szacowna ta świątynia wybudowana w stylu barokowym w pierwszej połowie XVII wieku staraniem ks. prob. Feliksa Durczewicza, a przy wydatnej pomocy dziedzica boreckiego Stanisława Przyjemskiego, posiada dziewięć pięknych ołtarzy, śliczne stacje, wspaniałą ambonę i drogocenną zakrystję. Historyczny zabytek odrestaurował z wielkim pjetyzmem p. St. Smogulecki z Poznania.

Głównym klejnotem kościoła boreckiego jest obraz Matki Boskiej Pocieszenia, umieszczony w roku 1392 w Borku na Zdzieżu. Obraz ten przez wszystkie wieki wslawiony łaskami Bogarodzicy jest powszechnie czczony od wielu już wieków. Jemu to w 1619 roku, w którym stwierdzono urzędowo pierwszy cud Matki Boskiej Boreckiej — nadano zaszczytny tytuł: „Chwała Narodu, Ozdoba Wielkopolski“

Otóż ten drogocenny skarb parafii boreckiej — jak już zaznaczyliśmy powyżej — będzie ukoronowany przez

J. Em. Ks. Kardynała. Nastąpi to za specjalnem zezwoleniem Stolicy Apostolskiej, ku uczczeniu wiekowej tradycji i ku utwierdzeniu wiernych na przyszłość.

Parafia borecka pragnie historyczny ten dzień święcić jak najgodniej, czyni też odpowiednio przygotowania, serdecznie zapraszając wszystkich czcicieli Marji zblizka i zdaleka.

W związku z koronacją obrazu odbędą się nabożeństwa już w dniu św. Piotra i Pawła, t. j. 29 b. m.; właściwa uroczystość rozpoczyna się 1 lipca wieczorem. 2 lipca msze św. z kazaniami będą odprawiane od samego rana. Spodziewany jest przyjazd kilku księży biskupów, którzy wezmą udział w tej niewyjąkłej uroczystości. Miejscowa ludność już teraz pracuje z całą gorliwością nad upiększeniem miasta i postawieniem bram triumfalnych. Dla wygody wiernych rozmieści się megafony, aby każdy — kto nawet nie zdołał dostać się do kościoła — mógł wziąć bezpośredni udział w uroczystych nabożeństwach.

Niewątpliwie ze wszystkich stron Wielkopolski popłyną do Borku całe pielgrzymki wiernych, aby uczestniczyć w rzadkiej uroczystości i złożyć hołd powinny Najświętszej Paniencie. (z)

Fala ognia

Nowa serja pożarów na prowincji.

Kronika ostatnich dni znów notuje liczniejsze pożary.

W Czarnotulu (pow. mogileński) spłonęła stodoła i chlew, oraz część inwentarza martwego wartości około 10 tysięcy zł u gospodarza p. Jana Króla. Według twierdzeń żony pogorzela budynki puścił z dymem kot, który zapalił się od płomieni w piecu chlebowym zbiegł do stodoły i ukrył się w słomie. — W Rychtalu (pow. kępiński) podczas smarowania dachów smołą spaliła się stodoła i część inwentarza martwego oraz żywego wartości 3 tys. zł.

Istnieje podejrzenie, że ogień wzniesił się przez nieostrożność robotnicy, zatrudnieni przy smarowaniu dachów. — W Gościszynie (pow. żniński) od iskier komina zajął się słomiany dach domu mieszkalnego u p. Sylwestra Spychalskiego. Budynek spłonął doszczętnie. Ogień przetrzącił się następnie na dom rolnika p. Andrzeja Lisieckiego, wartości 7 tys. zł i strawił go całkowicie. — W Rejowcu (pow. wągrowiecki) prawdopodobnie wskutek zbrodniczego podpalenia wybuchł ogień w zabudowaniach p. Mikołaja Toczka. Spłonęła stodoła, dwa chlewy i narzędzia rolnicze wartości 20 tys. złotych. — W Mamliczu (pow. szubiński) poszła z dymem stodoła, szopa i chlewik u rolnika p. Józefa Mazanego. Straty wynoszą 7 tys. zł. — W Bielsku (pow. czarnkowski) spaliło się kilka hektarów 6-letniego zagajnika. — W Komornikach (pow. poznański) spłonęła stodoła p. Tomasza Jasyka wraz z martwym inwentarzem. Są poszlaki, że ogień podłożono. Również w pow. poznańskim, w Kicinie poszła z dymem stodoła i szopa u rolnika p. Jana Kosala. Są poszlaki, że budynki zapalił z powodu nieostrożności nieletni chłopiec. — W wieży szybowej w kopalni soli „Solway“ w Wapnie (pow. wągrowiecki) powstał ogień, który na szczęście stłumiono w zarodku. Powodem wybuchu pożaru było zapalenie się oliwy przy jednej z maszyn. Szkody wynoszą około 3 tys. zł. — W Choczku (pow. żniński) spłonęła stodoła u rolnika p. Rocha Michalaka wartości 5 tys. zł. — W Perzowie (pow. kępiński) od wadliwego komina zajął się dom mieszkalny p. Marji Lepskiej. Straty wynoszą 3 tys. zł. (k)

Wenta dobroczynna

urządzona staraniem pań Stow. św. Wincentego a Paulo przy farze.

Ubiegłej niedzieli odbyła się w Szlagu, w ogrodzie Bractwa Kurkowego wenta, urządzona przez panie ze Stowarzyszenia św. Wincentego a Paulo przy farze. Dzięki prześlicznej pogodzie przybyły wielotysięczne rzesze ludzi dobrej woli, pragnących przyczynić się

do ulżenia dołi biednych, na rzecz których przeznaczono czysty zysk z tej dobroczynnej imprezy.

Zabawa miała dużo powodzenia i zyskała wśród uczestników zasłużone uznanie. W powodzi niespodzianek nie brakło również atrakcyj dla naszych milusińskich, które pod wodzą prezydentki p. Kosteckiej, w barwnym korowodzie, ustrojone w kolorowe wianeczki i czapeczki, wymachując chorągiewkami, otoczyły swojego proboszcza ks. prał. Stychla, wnosząc na jego cześć radosne okrzyki. Przyjemne chwile godziwej rozrywki zakończyły się o godzinie 20 piosenką „Wszystkie nasze dzienne sprawy“.

Organizatorom, uczestnikom, oraz ofiarodawcom należy się wdzięczność i podziękowanie, że tym szlachetnym dziełem przyspożyli grosza na łagodzienie nędzy. (k)

KALENDARZYK

Wtorek, 16 czerwca 1931.

Słońce: wschód 3,29; — zachód 20,16; — długość dnia 16 godz. 47 min. Księżyc: wschód 2,55; — zachód 21,31; — now.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza niska plus 14 st. C., pogodnie, wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne wysokie 759 mm. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 25 st. C., najniższa plus 11 st. C.

Przepowiednia pogody na środę: Pogodnie i ciepło.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu. Dzisiaj plus 0,50 m.

Kal. rzk.: Benon; jutro Adolf. Kal. słow.: Budzimir; jutro Drogomysł.

OSOBISTE

— * Prof. dr. Antoni Jurasz powrócił i przyjmuje o zwykłych godzinach w Zakładzie Przemienienia Pańskiego.

— * Z Politechniki Lwowskiej. Dyplom inżyniera dróg i mostów otrzymali pp. Witold Zaworski z Poznania i Stefan Rychlicki z Krotoszyna.

— * Wprowadzenie w urządowanie nowego prezesa sądu apelacyjnego w Poznaniu, p. Bełżyńskiego, odbyło się w sobotę, — dokonał go wiceminister sprawiedliwości, p. Świątkowski. P. Bełżyński objął stanowisko, jako prezes poznańskiego sądu apelacyjnego, po p. Janie Zakrzewskim, który otrzymał notariat w Łodzi.

— * Prezes Okręgowej Izby Kontroli Państwowej w Poznaniu, p. Mikołaj Zawadzki wyjechał w dniu 15 bm. na 6-tygodniowy urlop wypożyczkowy. Kierownictwo na czas urlopu objął wiceprezes p. Wł. Bobrowski-Korolko.

— * Wydział Mechaniczny Wyższej Szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki w Poznaniu. Dyplom i tytuł technologa uzyskali pp.: Chodkiewicz Kazimierz z Torunia, Górski Karol z Płocka, Kaliszewski Zdzisław z Wrześni, Kowalczyk Stanisław z Zawiercia, Kowalski Marjan z Poznania, Krzekotowski Zenon z Berlina, Kutnik Jan z Warszawy, Marchwicki Sta-

nisław z Poznania, Matczyński Bohdan z Poznania, Muszyński Wojciech z Katowic, Nowak Leon z Poznania, Patalas Stefan z Poznania, Rajek Jan z Chodzieży, Ratajski Zbigniew z Sanoka, Ruszkiewicz Stefan z Opatowa, Szenkler Walter z Namanaganu, Zatoński Jan z Łodzi, Zieliński Eugeniusz z Łodzi, Zurawski Gerard z Poznania.

— * W gimnazjum im. A. Mickiewicza w Poznaniu świadectwo dojrzałości otrzymali: Biniakiewicz Marjan, Brzozowski Konstanty, Buchowski Zygmunt, Chelkowski Michał, Chmielewski Edward, Durek Mieczysław, Flisikowski Leon, Fragstein-Niemendorf Mieczysław, Gostyński Roman, Jankowski Edmund, Jeske Józef, Juchniewicz Brunon, Kniat Gerard, Koczorowski Zbigniew, Kuźniak Czesław, Kuźnik Roman, Langner Leon, Mikołajewski Eustachy, Mochliński Kazimierz, Neyman Adam, Niedbał Marjan, Nowak Edmund, Paruszewski Sylwester, Piotr Marjan, Poltz Hieronim, Sas Marcin, Skarżyński Wojciech, Sumara Zygmunt, Szeib Ileryk, Wardejn Zdzisław, Weigl Rudolf, Wierusz Witold, Wrzeszczyński Wacław, Wybierski Witold.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * Organizacje, zrzeszone w Radzie Okręgowej Centralnej Organizacji Zw. Zaw. Pracowników Umysłowych na woj. poznańskie i pomorskie zwołuje dziś, 16 bm. o godz. 20 na wielkiej sali Domu Rzemieślniczego w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 21 wielki wiec protestacyjny wszystkich pracowników umysłowych przeciw redukcji uposażeń. Na wiecu przemawiać będzie delegat Rady Głównej Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, kol. Gracki z Warszawy. Ponieważ wiec ten ma być potężną manifestacją wszystkich pracowników umysłowych, wzywa się wszystkie koleżanki i kolegów do bezwzględnego gremialnego udziału.

— * Stow. Kupców Chrzęśc. w Poznaniu. Zebranie miesięczne odbędzie się 18 bm. o godz. 20 na sali posiedzeń Domu Kupiectwa Polskiego, ul. Zwierzyniecka 12. I ptr. Na porządku obrad m. in. referat o wycieczce na Targi Paryskie i Wystawę Kolonialną — pp. prez. Majewicz i red. Grudziński.

— * Sodalicja Pań Nauczycielek w Poznaniu. Dnia 19 bm. odbędzie się zebranie zarządu w Marianum. Dnia 21 bm. przypada miesięczne zebranie Sodalicji. O godz. 9 msza św. w kaplicy OO. Jezuitów, ul. Dominikańska. Rekolekcje rozpoczyna się 29 bm. o godz. 19 u SS. Urszulanek (Poznań, Wały Leszczyńskiego), gdzie znajduje się około 100 miejsc wolnych do zamieszkania. Zgłoszenia przyjmuje do dnia 20 bm. p. H. Ossowska, Poznań, ul. Podgórna 2. II p.

— * Zjazd śpiewaków okręgu X odbędzie się 21 bm. w Gostyniu, w ogrodach strzelniczy. Zarząd Okręgu X oraz Koło Śpiewackie „Cecylja“ w Gostyniu poczynają energiczne starania, by zjazd wypadł jak najokazalej.

— * Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości w Poznaniu. Nadzwyczajne zebranie odbędzie się 19 bm. o godz. 18 w sali Ogrodu Zoologicznego, ul. Zwierzyniecka.

— * Zjazd w Dalkach. Dnia 28 bm. odbędzie się w Dalkach pod Gnieznem zjazd „Promienia“, Związku b. słuchaczy Uniwersytetów Ludowych, a 29 bm. również w Dalkach obchód jubileuszowy 10-letniego istnienia Uniwersytetów Ludowych. — Wszystkich b. słuchaczy Uniwersytetów Ludowych z Dalek, Zagorza i Odolanowa wzywa się do gremialnego wzięcia udziału w tych uroczystościach. Pisemne zgłoszenia do dnia 15 bm. przyjmuje sekr. „Promienia“ p. A. Lorenz, Kluczewo, pocz. Bucz, pow. Śmiątel.

— * Sodalicja Pań Wiejskich. Zebranie sekcji eucharystycznej odbędzie się 18 bm. o godz. 16 w mieszkaniu ks. Czartoryskiej, ul. Wesoła 2. Rano o godz. 9 odprawi O. Moderator mszę św. kościele OO. Jezuitów za duszę śp. Izabeli Chorzemskiej

WYKŁADY

— * Polskie Przyrodnicze Tow. Pedagogiczne. Dnia 17 bm. o godz. 17 odbędzie się w Ogrodzie Botanicznym na Jeźczech wykład prof. dr. Adama Wodzieckiego n. t. „Nowe urządzenia dydaktyczne Ogrodu Botanicznego“. Po wykładzie pokaz ogrodu, a następnie walne zgromadzenie.

WIECZORY, KONCERTY

— * Teatr Szkolny (ul. Bukowska 16) urządza dnia 17 bm. o godz. 19 „Wieczornicę M. Konopnickiej“. Przygotowaniem zajęła się XII szkoła powszechna. W programie inscenizacje urywków z „Pana Balcera w Brazylii“, deklamacje choralne, rytmiczno-plastyczne i melo-deklamacje, wreszcie pieśni M. Konopnickiej w wykonaniu chóru.

WYSTAWY

— * Wystawa fotograficzna, której otwarcie nastąpi 21 bm. o godz. 9,30, zostaje pomieszczona na terenach Targów Poznańskich w pawilonie Banku Handlowego. Komitet wykonawczy, pp. Ks. Gadebusch i Mg. L. Kozłowski, dokłada wszelkich starań, aby impreza, zorganizowa-

Ludzie otyli osiągają bez trudu wydajne i obfite wypróżnienie, używając odpowiednio i regularnie naturalną wodę „Franciszka-Józefa“. Ządać w aptekach i drog. nw 11 630

wana na większą skalę, wypadła imponująco. Do komitetu honorowego powołano szereg wybitnych osobistości. Ostateczny termin nadsyłania prac upływa 16 bm. (Adresować należy: Związek Drogerzystów ul. Nowa 7).

— * Wystawa pamiątek hallerowskich. Tow. Wyd. Polskiej Armji Błękitnej, organizuje w Poznaniu w okresie uroczystości wilsonowskich i pobytu Ign. Paderewskiego swój roczny walny zjazd i wystawę pamiątek Armji Błękitnej. Ostateczny termin nadsyłania eksponatów (dokumenty, oznaki, plakiety, mapy, wykresy, plany, pamiątki itp.) upływa 25 bm. Wystawa zapowiada się poważnie i bogato, szczególnie dział II Brygady Legj. Pol., Francja, Ameryka i Włochy. Do dyspozycji wystawy dają swe prywatne zbiory m. in. gen. J. Haller, Zarząd Gł. Zw. Hallerczyków, Wlkp. Muzeum Wojskowe, Józef Sierociński, plk. Zaremba, ppłk. Dienst-Dąbrowa, organizator Armji Polskiej na terenie Włoch, plk. poseł Arciszewski, ks. dr. Jan Więckowski b. kapelan naczelny armji gen. Hallera we Francji, ks. Marjan Godlewski. Również kilka obrazów daje art.-malarz Adam Styka. Przedmioty wystawowe uprasza się nadsyłać pod adresem Tow., ul. Matejki 36, m. 2 na ręce p. Olszajewskiego.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * Pielgrzymka do Częstochowy. Z okazji 40-lecia encykliki „Rerum novarum“ odbędzie się w Częstochowie w dn. 28 i 29 czerwca br. wielki zjazd ludu pracującego z całej Polski. Związek Kat. Tow. Robotników Polskich w Poznaniu organizuje pielgrzymkę z Wielkopolski i Pomorza, w której mogą uczestniczyć wszyscy: mężczyźni, kobiety, młodzież. W programie: wspólne nabożeństwa, nauki, procesje do św. Barbary i na wały z pochodniami i lampionami, drogi krzyżowe, zwiedzanie kościołów, skarbcza, wieży jasnogórskiej, wielkie zebranie manifestacyjne z przemówieniami delegata kat. organizacji robotniczych z Warszawy, Krakowa i Poznania itd. Min. komunikacji przyznało uczestnikom pielgrzymki z warstw pracujących 50 proc. zniżki kolejowej w każdej stronę, o ile jadą grupami po 25 osób trzecią klasą. Inni uczestnicy — nie robotnicy — korzystają z 50 proc. zniżki w każdej klasie w drodze powrotnej. Należy się zgłosić do miejscowego Zarządu Tow. Robotników. Koszta biletu oblicza się od najbliższej stacji wyjazdowej. Na koszta organizacyjne Związku, który wydaje dla wszystkich legitymacje pielgrzymkowe, pobiera się 3 zł od osoby, od członków Kat. Tow. Robotników Polskich, Stow. Kobiet Prac., Stow. Młodzieży Polskiej i Młod. Polek i Tow. „Pielgrzym“ 2 zł. Gdzie niema Kat. Tow. Robotników Polskich, należy się zgłosić wprost do centrali pod adresem „Robotnik“ Poznań — św. Marcin 69, tel. 20-82. Zapisy kończą się na prowincji z dniem 21 czerwca, w Poznaniu z dniem 22 czerwca. Bilet zniżkowy z Poznania do Częstochowy i z powrotem kosztuje 18,60 zł. Pielgrzymka pociągami normalnymi i nadzwyczajnymi wyrusza w sobotę, 27 czerwca br.

— * Komunikat. Przy Targach Międzynarodowych w Poznaniu został zorganizowany wydział turystyki na m. Poznań. Do zakresu działań wydziału turystyki należy przyjmowanie, zakwaterowanie oraz oprowadzanie wszystkich przybywających do Poznania wycieczek. — W związku z tem wydział turystyki potrzebuje wykwalifikowanych przewodników po m. Poznaniu. Byli przewodnicy z czasów Powszechnej Wystawy Krajowej mogą się zgłosić w Dyrekcji Targów Międzynarodowych w Poznaniu, ul. Marsz. Focha 18.

— * Polski Związek Kreglarzy z siedzibą w Poznaniu komunikuje, że stały sekretariat mieści się w Poznaniu, ul. Górna Wilda 109 w lokalu p. Zielińskiego. — Sekretariat jest czynny w wtorek i czwartek od godz. 17 do 19.

— * Gimn. męskie ks. ks. Salezjanów w Aleksandrowie. Egzamininy wstępne odbędą się od 22 do 27 bm. Dyrekcja przyjmuje jeszcze zgłoszenia do klas I, II i III.

— * Wpisy do szkół powszechnych. Inspektor szkolny miasta Poznania komunikuje, że wpisy do szkół powszechnych będą się odbywały od 24 do 26 b. m. od godz. 16—18. Dzieci należy zgłosić w kancelarii szkoły, leżącej w tym obwodzie szkolnym, w którym rodzice dziecka zamieszkuja. Przedłożyć należy: metrykę urodzenia i świadectwo szczepienia ospy. Każde dziecko, które ukończy w bież. roku kalendaryzowym 7 rok życia, obowiązane jest uczęszczać do szkoły. — Niezgłoszenie i nieposyłanie dzieci do szkoły podlega karze.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * Koło Towarzystwa w Poznaniu. — Walne zebranie odbyło się 14 bm. Zagaill je w nieobecności prezesa p. Janty — Polczyńskiego p. inż. Witold Hedinger. Na przewodniczącego wybrano p. starostę Wyczyńskiego, a do pióra poproszono p. radcę Leona Mikołajczaka. Sprawozdanie

za rok 1930 imieniem dyrekcji składał p. dyr. Filipowicz, imieniem rady zarządzącej p. prezes Witold Hedinger a z ramienia komisji rewizyjnej p. radca Czaplina. Równocześnie z udzieleniem absolutorium wyrażono uznanie gospodarzowi p. dyr. Baranowskiemu. W miejsce ustępujących członków z władz Koła wybrano ponownie p. inż. Witolda Hedingera i dr. Juliusza Trzczyńskiego, ustępującego z dyrekcji p. prof. Eichstaedta wybrano do Rady, a nadto p. dr. Stanisława Zielińskiego. Ze względu na odmowę ponownego przyjęcia mandatu członka komisji rewizyjnej przez p. Czaplę, proponowano trzech kandydatów p. mec. Iżyckiego, p. Aleksandrowicza i p. dyr. Leona Mikołajczaka. Na wniosek prezesa Samulskiego głosowano od końca i wybrano jednomyślnie ostatniego. W ówczesnym przebiegu obrad brali w dyskusji głos pp. inż. Pol, mec. Iżycki, p. Szyman, prezes Samulski, dyr. Baranowski i starosta Wyczyński. Składkę członkowską pozostawiono w dotychczasowej wysokości. Do dyrekcji jednomyślnie wybrano p. sędziego Kulczkę. Po wyczerpaniu porządku obrad przewodniczący solwował zebranie.

Zakończenie kursu ochraniarskiego. W tych dniach odbył się w Państw. Sem. Ochraniarskim przy ul. Długiej 4 egzamin końcowy, który zdały wszystkie kandydatki. Z egzaminem połączona była wystawa robót ręcznych, wykonanych przez absolwentki zakładu. Na wystawie można było oglądać i podziwiać bieliznę i sukienki dziecięce, roboty z wełny i haftu artystyczne. Zwraćali uwagę zabawki z tektury, dykty, drzewa i z pudełek od zapalek. Podpadały też pomoce naukowe według systemu wychowawczego M. Montessori, Descroly'ego i inne. Na oddzielnych stolikach rozłożono piękne teki własnej roboty, różne rysunki i wycinanki, zbiory przyrodnicze i wiele innych ciekawych przedmiotów, wykonanych ręcznie przez kandydatki. Wystawa robót wykazała, że uczennice nie próżnowały podczas swego trzyletniego pobytu w zakładzie, ale była też dowodem, że zgodnie z wskazaniami pedagogiki obecnej w Państw. Semin. Ochron. kładzie się duży nacisk na pracę ręczną. Państw. Seminarjum Ochraniarskie mieści się przy ul. Długiej 4. Z uczelnią dla dziewczynek starszych łączy się wzorowa ochronka-przedzłota dla dzieci w wieku od 3-7 lat. Boisko, ogród i ogródek dla dzieci pozwalają młodzieży przebywać dużo na świeżym powietrzu. (z.)

Papieskie Dzieło Rozkrzewiania Wiary przy parafii św. Marcina urządziło w dniu 14 bm. swe marcowe zebranie w auli W. S. H. przy udziale licznych członków i gości. Po zagajeniu zebrania przez ks. dyr. Kaczorowskiego i powitaniu prelegenta w osobie ks. Krzymińskiego, p. St. Kaczmarkowa wygłosiła piękny wiersz p. t. „Okaż się, Jezu”, za który zebrani podziękowali młodej deklamatorce burzą oklasków. W komunikatach ks. dyrektor zachęcał do ofiarności na cele misyjne i na konfesjonął oraz oznajmił, że w najbliższą niedzielę urządzą P. D. R. W. wycieczkę do Ludwikowa. Z kolei ks. Krzymiński wygłosił odczyt na temat: „Islam a chrześcijaństwo”, w którym mówca zapoznał audytorjum z historią powstania i rozwoju religii Mahometa i wykazał trudności, na jakie misjonarze katolicy natrafiają przy nawracaniu jego wyznawców oraz polecał gorącym modlitwom misjonarzy pracujących wśród 250 milionów czcicieli Mahometa. Po dyskusji i wolnych głosach p. Zb. Kaczorowski wygłosił wiersz p. t.: „Niech Krew Twa, Jezu”, za który zebrani podziękowali mu długimi oklaskami. (z.)

KRONIKA POLICYJNA

Napad. Ostatniej nocy dokonano w Tczewie napadu na rolnika p. Nelkiego w pobliskich Dąbrówkach. Podczas opuszczenia chlewu rzucił się na niego 2 zamaskowani bandyci, którzy go poranili nożami. Ponieważ nie zrabowano niczego, przypuszcza się, że jest to zemsta. N. odstawiono do szpitala. Policja wszczęła energiczne śledztwo.

Aresztowanie. Policja tajna w Tczewie aresztowała wczoraj członka niebezpiecznej szajki fałszerzy pieniędzy, który zamierzał w tutejszym Banku Ludowym wymienić większą ilość fałszyfków. Odstawiono go narazie do więzienia sądowego w Tczewie. (dt.)

Kradzieże i włamania. Z mieszkania p. Franciszka Sulewskiego na Starym Rynku 60 skradziono 15 kolder wartości 700 zł. — Z mieszkania p. Zofii Hołyńskiej porwano obligacje pożyczki konwersyjnej na sumę 2500 zł. — Przy ul. Kanałowej 9 włamano się do mieszkania p. Walentego Pawlaczyka i zrabowano z korytarza odzież wartości 350 zł. — Również przy ul. Słowackiego 36 niewyśledzonym narazie włamywacze skradli p. Marji Kosińskiej odzież wartości 445 zł. — Ogółem notuje kronika 16 kradzieży z włamaniem i bez w ciągu wczorajszego dnia. (z.)

Autobus PZ 44583, kursujący między Poznaniem a Swarzędzem, kierowany przez szofera p. Wawrzyńca Luckego (za Bramką 5) najechał na ul. Wodnej p. Irene Kasprowicz (Wrocławska 15) która odniosła lekkie pokaleczenia. (z.)

Nietrzeźwy szofer wywołał katastrofę. W Sarnowie (pow. rawicki) kierujący samochodem PZ 44863 szofer dyplomowany Franciszek Kordus z Gostynia spowodował wypadek, prowadząc bohnie samochód w nietrzeźwym stanie, najechał na drzewo. Szkoło rozbitych szyb poraniło ogółem 4 osoby m. in. ks. prob. Michała Tomaszewskiego z Pepowa (pow. gostyński). Wypadek nastąpił podczas powrotu z uroczystości weselnej w Rawiczu. (k.)

KRONIKA WYPADKÓW

Utonął podczas paszenia gęsi. W Świerczynie (pow. rawicki) na pastwisku utonął 8-letni Marjan Marciński. Chłopiec chodził po stromej skarpie dołu torfowego i załamał się w pewnej chwili, wpadając do wody. Towarzyszący mu 6-letni Edward Biedrzyński był za słaby i zbyt przerażony wypadkiem, by tonącemu udzielić pomocy. Wyratował chłopca dopiero przejeżdżający woźnica Franciszek Maj; wszelkie jednak zabiegi okazały się bezskuteczne. (k.)

Wypadek samochodowy. Na szosie Pelplińskiej samochód ciężarowy browarów starogardzkich, obladowany piwem, wjechał przy skręceniu szosy na przydrożne drzewo i rozbił się doszczętnie. — 61-letni robotnik Paweł Wrzaskowski został zraniony beczkami piwa i poniósł ciężkie okaleczenia. Szofer i niejaka Kaszubska odnieśli lekkie okaleczenia.

Tajemniczy zgon. W tych dniach wczesnym rankiem wyszedł niepostrzeżenie ze swego mieszkania 74-letni rolnik Juliusz Lange, mieszkający w Lutnikach (pow. bydgoski). W wyniku poszukiwań znaleziono tego samego dnia zwłoki Langego w niegłębokim rowie. (k.)

Usiłowane samobójstwo 17-letniej. W pobliżu 5 służby Bydgoszczy usiłowała popełnić samobójstwo, trując się lyzolem 17-letnia Lucja Kulczykówna, zamieszkała w Bydgoszczy u swoich rodziców. Desperatkę przewieziono do lecznicy miejskiej. Przyczyna rozpaczliwego kroku nie została stwierdzona. (k.)

KRONIKA SĄDOWA

Za usiłowane morderstwo. Przed izbą karną S. O. stanął 20-letni pomocnik gastronomiczny Kazimierz Pyżalski (ul. A. Andrejewska 18), odpowiadając za usiłowane morderstwo. Pyżalski przybył 19 maja ub. r. do restauracji „Oaza” (ul. Dąbrowskiego) lekko podniecony alkoholem. Ponieważ należało mu się od właścicielki p. Weimann, u której przedtem pracował jako kelner, około 40 zł tytułem rozliczenia, począł się tej sumy gwałtownie domagać, grożąc w razie niezapłacenia zastrzeżeniem jej i na poparcie swej groźby dobył rewolweru. Zajście spowodowało wielką awanturę. Przywołano policję, a gdy policjant wchodził do lokalu, padły w tej chwili strzały. P. Weimann osunęła się na ziemię ciężko ranna w biodro. Jako rzeczoznawca zeznawał prof. dr. Horoszkiewicz, który określił oskarżonego jako osobnika, podlegającego łatwo afektowi. Sąd po przesłuchaniu świadków skazał Pyżalskiego na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na przeciąg 5 lat. Jako okoliczności łagodzące sąd uwzględnił dotychczasową niekaralność oskarżonego i stan, w jakim się znajdował w chwili popełnienia czynu. (z.)

Za podburzanie tłumu. Na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym zasiadli 34-letni robotnik Fr. Krysztofiak, 24-letni ślusarz Z. Bronowski, 28-letni robotnik W. Górczewski i 38-letni Czesław Witkowski. Główny oskarżony 24-letni student Ludwik Gutkowski, bezwyznaniowiec, zamieszkały ostatnio u osławionego komunisty Alfreda Bema, nie zjawił się na rozprawie. Akt oskarżenia zarzucił im, że w czasie wiecu komunistycznego w dniu 5 lutego 1928 r. na Dolnej Wildzie w sali p. Grotowskiego robili awantury i stawili policji czynny opór. Gutkowski podburzał tłum, złożony z około 400 osób, przeciwko policji. Wobec groźnej postawy policji nalożyła bagnety, ale wiecownicy tego się nie ulekli i dopiero pomoc konnego oddziału sprawiła, że tłum cofnął się. Krysztofiak oskarżony był o to, że po ujęciu Gutkowskiego podburzał tłum, celem odbicia aresztowanego, co byłoby mu się niewątpliwie udało, gdyby policji nie przybyły posiłki. Reszta oskarżonych stała pod zarzutem czynnego oporu policji. Sąd skazał Krysztofiaka na 9 miesięcy więzienia, Witkowskiego na 6 miesięcy, zawieszając karę warunkowo na lat 4. Bronowskiego i Górczewskiego uwolniono. (z.)

JARMARKI

Śrem. Jarmark na konie, bydło i świnie odbędzie się 16 bm.

Z WIELKOPOLSKI

Obrzycko nad Wartą. (Procesja Bożego Ciała) Po nabożeństwie w kościele wyruszyła uroczysta procesja, prowadzona przez ks. prob. Pawła Dziubińskiego w otoczeniu licznych wiernych. — Podniosło pienia wykonał chór kościelny pod wezwaniem św. Cecylii, przy czym przygrywała orkiestra Towarzystwa Po-

wstańców i Wojaków. Procesja miała przebieg bardzo imponujący. — (Z Tow. Rob.) Plenarne zebranie Kat. Tow. Rob. Polskich w Obrzycku odbyło się pod przewodnictwem prezesa p. W. Kaczmarka z Zielonejgóry. W miejsce ustępującego prezesa, który złożył urząd z powodu wyjazdu do Francji wybrano p. Owczarzaka. Obecny na zebraniu patron ks. prob. Dziubiński w serdecznych słowach podziękował ustępującemu prezesowi za pracę na stanowisku, które piastował przez 10 lat. (os)

SPORT

Lekka atletyka

Zdyskwalifikowanie zawodników „AZS” w zawodach miejskiego komitetu w. f. i. p. w. — o czym dowiedzieliśmy się w ostatnią niedzielę — nastąpiło z niezrozumiałych dla nas przyczyn. Przypuszczać należy że stało się to z powodu ich przejścia do „Sokoła”, a przewodniczący komisji wychowania fizycznego komitetu uzasadniał swe postąpienie uchwałą POZLA w tej sprawie. Jest to conajmniej dziwne stanowisko i naszym zdaniem niezgodne z regulaminem wiosennego dnia sprawności fizycznej, wobec czego zawodnikom „AZS” wyrządzono krzywdę. Wiadomo przecież, że startowali również niestowarzyszeni, względnie stowarzyszeni w organizacjach nienależących do POZLA, i ich zwycięstw nikt nie kwestjonował. Czy wobec tego nie wolno było np. lekkoatletom „Sokoła” należącym do innych sekcji „AZS” startować w barwach tegoż „AZS”? Czy nie wolno ubiegać się przypośmię pływakowi o zwycięstwo w którejkolwiek konkurencji lekkoatletycznej? Jeżeli pisze się, że zawody odbywały się w myśl regulaminu PZLA, dotyczy to tylko strony technicznej samych zawodów i nie może być rozciągane również na formalności zgłoszeniowe. O prawidłowości przeprowadzenia samych zawodów w myśl przepisów PZLA decydować winno kolegium sędziowskie natychmiast na boisku. Stwierdzamy że tego nie zrobiono i że załatwiono całą sprawę conajmniej niewłaściwie. Trudno opędzić się wrażeniu, że przewodniczący sekcji wychowania fizycznego nie umiał się wnieść ponad swą przynależność klubową (zresztą nie po raz pierwszy!) i tem samem zdyskredytował się doszczętnie, kompromitując organizację, która winna stać ponad antagonizmami klubowymi.

Wyniki zagraniczne. Rekord światowy w pchnięciu kulą oburącz ustalił Węgier dr. Daranyi 28.04, bijąc rekord Amerykana Ralph Rose z roku 1912 który wynosił 28.00 mtr. Niemka Notte ustanowiła nowy rekord niemiecki w skoku w wys. 1.58 m., a Niemiec Fritsch — w rzucie oszczepem oburącz 107.63 m. (60.33 i 47.30). Ladoumague startował po dłuższej przerwie w Paryżu, zwyciężając w biegu na 1500 m. w niezłym czasie 3:58 przed Kellerem. W biegu na 800 m. zwyciężył Cléau w 1:56 przed Kellerem i Sera Martinem. 3000 m: 1. Leclerc 8:49.2.

Pięściarstwo

Poznański Klub Bokserski wzywa wszystkich swoich członków czynnych do pilnego uczęszczania na treningi we wtorki i soboty od godz. 19 do 20.15 na stadionie wojskowym, wejście z ul. Marcełińskiej. Treningi odbywają się pod fachowem kierownictwem p. Stamma.

Pływanie

„Astra” i „Unja II” 40:27. Pierwsze spotkanie międzyklubowe rozegrane między rezerwami „Unji” a krotoszyńską „Astrą” wykazało, iż pływać w prowincji zrobiło znaczne postępy. Wyniki były następujące: 100 m dow. — 1. Niedźwiadek (A) 1:31.4, 2. Piotrowski (U) 1:36.5, 3. Dardas I. (A); 400 m dow. — 1. Niedźwiadek 7:40.2, 2. Piotrowski (U) 7:58.9, 3. Nowacki (A); 100 m dow. pań — 1. Urbańska III (U) 2:02.3, 2. Kędzińska (U); 100 m wznak — 1. Liberski (A) 1:40.3, 2. Klemczak (A) 1:43.6, 3. Kuźdowicz (U); 200 m klas. — 1. Liberski 3:33.3, 2. Szlachta (A) 3:34, 3. Widermański (U); 5x50 m dow. — 1. Astra (Klemczak, Niedźwiadek, Liberski, Dardas I, Nowacki) 3:31.6, 2. Unja (Maleszyński, Koehler, Widermański, Kuźdowicz, Piotrowski) 3:35.8. Publiczności zebrało się 500 osób, organizacja była sprawna. (wz)

Zrzeszenie trenerów i instruktorów pływackich powstało przy PZP. Zadaniem jego jest obrona interesów trenerów, instruktorów i przodowników dyplomowanych, pośrednictwo pracy przez ułatwianie członkom uzyskiwanie posad instruktorskich i utrzymywanie kontaktu między instruktorami a Polskim Związkiem Pływackim.

Nowy program skoków pływackich FINA ustaliła nowy program skoków obowiązkowych na okres 1931 — 1934 który obowiązywać będzie poczynając od mistrzostw Europy w Paryżu. Program ten zawiera skoki z trampoliny panów: 1. Łamany wprzód z rozbiegiem, 2. Salto wtył, 3. Salto Auerbacha, 4. Salto odwrócone, 5. pełna śruba z miejsca — wszystko z 3 metrów i 5 skoków dowolnych. — Skoki z trampoliny pań: 1. Łamany wprzód z rozbiegiem, 2. Salto wtył, 3. Pół - śruba wprzód z rozbiegiem — wszystko z 3 metrów, 3 skoki dowolne. Skoki wieżowe panów: 1. Jaskółka z 10 m. z rozbiegiem, 2. Salto podwójne wtył z 5 m., 3. Auerbach z 5 m. z miejsca, 4. Salto odwrócone z 10 m. — i 4 skoki dowolne. Program ten jest niesłychanie trudny. — Skoki wieżowe pań: 3 jaskółki: z 5 m. z miejsca, z 10 m. z rozbiegiem i z miejsca i delfin z 5 m. (nowości zasadnicza). Skoków dowolnych niema.

Rekord światowy na 200 y ustalił Leonard Spence w czasie 2:30.2 poprawiając własny rekord który wynosił 2:31.8.

Piłka nożna

„Warta” i „WAG” (Wiedeń). Dzisiejsze to atrakcyjne spotkanie rozpoczyna się, przypominamy, o godzinie 18.15 na boisku „Warty”.

Zarząd PKS obsadził zawody ligowe w dniu 20 i 21 bm. następującymi sędziami: w sobotę: „Legja” i „Polonia” — dr. Lustgarten. W niedzielę: „Warszawianka” i „Warta” — p. Frank (Wilno), „Garbarnia” i „Czarni” — p. Stronczek, „Wisła” i „Ruch” — p. Wardęszkiewicz, „Lechia” i „Cracovia” — p. Kowalski.

Drużyna 22 p. p. z Siedlec przyjeżdża do Poznania w czwartek 18 bm. i rozegra o godz. 18 mecz z drużyną „HCP”.

„Warszawianka” i „Olimpia” Grudziądz 8:1 (1:1). Spotkanie powyższe odbyło się w Grudziądzu, przynosząc w pierwszej połowie grę wyrównaną. Po przerwie gospodarze nie wytrzymali tempa narzuconego im przez fizycznie silniejszy zespół ligowy. Zamierzony cel propagandowy, wobec przybycia przeszło 1000 osób został osiągnięty. (ski)

Tennis

Na kortach „AZS” przy ul. Noskowskiego 4, rozpoczyna się doroczny turniej o mistrzostwo Poznania. W programie: gry pojedyncze pań i panów, podwójna panów, mieszana, oraz gry z wyrównaniem. Z powodu przyjazdu gości zamiejscowych turniej zapowiada się ciekawie. Zawody odbywać się będą od godz. 9 do 13 i od 15 do zmroku.

W mistrzostwie drużynowym Polski pokonał w niedzielę w Poznaniu Kl. Sp. H. Cegielski — Wartę 6:1.

Przypominamy, że w czwartek, 18 czerwca, o godz. 8 wieczorem, odbędzie się w sali domu Ewangelickiego, pierwszy popis uczniów Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej, mianowicie z kursów średnich.

W sobotę, 20 czerwca, popisywać się będą od godziny 8-mej wiecz. również w sali Domu Ewangelickiego uczniowie kursów średnich i wyższych. W programie utwory Chopina, Meyerbeera, Rubinsteina, Czajkowskiego, Schumanna, Verdiego, Bizeta, Webera i Brucha. Na popis ten zwracamy szczególną uwagę.

Wreszcie w niedzielę, 21 czerwca, w sali Amarantowej (Słowackiego 19/20), o 12 w południe, zapozna się publiczność, między innymi, z szeregiem młodocianych koncertantów (od 7-9 lat), wybitnie uzdolnionych.

Bilety na wszystkie te popisy nabywać można wcześniej w cenie 2 i 1 złoty w składzie cygar Szrejbrowskiego, Gwarna 20, lub w kancelarii Szkoły, ul. Ratajczaka 36. zw 29 785

Teatr Wielki

DZIŚ — „Cyganeria”.
Środa, 17. 6. „Księżna cyrkówka”.
Czwartek, 18. 6. „Cyrylik sewilski”.
Piątek, 19. 6. „Pan Twardowski”, balet.
Sobota, 20. 6. „Cyrylik sewilski”.
Niedziela, 21. 6. „Księżna cyrkówka”.
Poniedziałek, 22. 6. „Pan Twardowski”, balet.
Początek o godz. 8 wieczorem.
Przedsprzedaż biletów w Teatrze Polskim od godz. 10-17. Ceny biletów od 75 groszy.

Teatr Polski

DZIŚ — „Kajzer” (Wilhelm II) — premiera.
Środa, 17. 6. „Kajzer” (Wilhelm II).
Czwartek, 18. 6. „Kajzer” (Wilhelm II).
Piątek, 19. 6. „Kajzer” (Wilhelm II).
Sobota, 20. 6. „Kajzer” (Wilhelm II).
Niedziela, 21. 6. „Kajzer” (Wilhelm II).
Poniedziałek, 22. 6. „Bez posagu ożenić się nie mogę”.
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Bilety poprzednio nabyć można w kasie teatralnej.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Dobra wróżka”.
Środa, 17. 6. „Dobra wróżka”.
Czwartek, 18. 6. „Florette i Patapon” — premiera.
Piątek, 19. 6. „Florette i Patapon”.
Początek o godzinie 8 wieczorem.
Bilety wcześniej do nabycia w składzie cygar p. Zygarińskiego, narożnik ul. Gwarnej.

Stronictwo Narodowe

Koło Wilda

Miesięczne zebranie Koła odbędzie się we wtorek, dnia 16 b. m. o godz. 7.30 wieczorem w lokalu p. Zawadkowej, Górna Wilda 75.

Na porządku obrad referat i inne aktualne sprawy.

Na porządku obrad referat, który wygłosi p. Wyganowski, oraz inne aktualne sprawy.

Wszystkich członków, obwodowych i mężów zaufania zaprasza

Zarząd

Koło Łazarz

Zebranie miesięczne Koła odbędzie się w czwartek, 18 czerwca 1931 roku o godz. 19.30 w lokalu Cukierni Słowiańskiej, ul. Marszałka Focha 70.

Na porządku dziennym ciekawy referat red. p. Fikusa.

Wszystkich członków i sympatyków zaprasza

Zarząd.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

PONURE HOROSKOPY DLA NAUKI POLSKIEJ

(Po uroczystym posiedzeniu dorocznym Polskiej Akademji Umiejętności)

Kraków, 14 czerwca.

Doroczne uroczyste posiedzenie Polskiej Akademji Umiejętności odbyło się ze zwykłym wspaniałym ceremoniałem. Reprezentanci rządu i władz, najwyższy kler, udział kulturalnej publiczności wszystko to świadczyło, że społeczeństwo krakowskie odczuwa w pełni wielkie święto nauki. Akademia Umiejętności wrosła głęboko w organizm Małopolski. Mimowoli nasuwało się zestawienie z cichutkiem świętem nauki wielkopolskiej, obchodzonem niedawno na dorocznym walnym zebrańniu Tow. Przyjaciół Nauk w Poznaniu przez szczerpe grono pracowników naukowych, tychsamych, którzy tworzą codzienne życie tej instytucji, ongi, za czasów niewoli, tak żywo popieraną przez społeczeństwo wielkopolskie, które ją stworzyło. Ta różnica rezonansu społecznego, jaki nauka znajduje tutaj, a tam, była wielce uderzającą, zwłaszcza gdy się zważy, iż dla Akademji płyną jeszcze ciągle zapisy, mimo że ogólny stan ekonomiczny kraju jest niepomyślny — zaś Tow. Przyj. Nauk jest tego dopływu już zupełnie pozbawione.

Niemniej i Akademia znajduje się w sytuacji niepomyślnej. Dochody maleją, państwo nie będzie mogło pośpieszyć z coroczną subwencją. Wiele prac nie ujrzy światła dziennego tak prędko, współpraca z innymi narodami jest sparaliżowana. I z głęboką troską zapytał prezesa zebranych, co będzie, gdy nas zabraknie w chórze akademji świata? Odpowiedział mu milczeniem reprezentanta rządu i zebranych. Przybywają nowi członkowie, mnożą się prace, ale brak środków na ogłoszenie wspaniałego dorobku.

Gdyby kto wątpił o nim, niech przejrzy doroczne sprawozdanie. Wychodzi ponownie wydanie Encyklopedji Polskiej i szereg podręczników; podejmuje się Słownik Biograficzny; komisje antropologii i historii, etnografji i geografji ogłaszają materiały i prace. Wydaje się dzieła Kopernika, drukuje się stare akty uniwersytetu Jagiellońskiego i korespondencje Jana Śniadeckiego.

Wydział filologiczny ogłosił kilkadziesiąt prac, w tem poezje Janickiego pod redakcją Cwiklińskiego, prace Bystronia, Kostrzewskiego, Kuraskiewicza, Grabowskiego, Chrzanowskiego i in. Komisja historii sztuki, komitet słownika staropolskiego, atlasu językowego Polski pracują niezmiernie. Komisja filologiczna, orientalistyczna, literatury polskiej ogłaszają mnóstwo prac i materiałów. Wydział historyczno-filologiczny wraz z komisjami, matematyczno-przyrodniczym i jego komisje prowadzą rozległe prace naukowe i muzealne. Biblioteka Polska w Paryżu, Stacja Rzymska pracuje normalnie. W lecie 1930 odbyły się zjazdy Unij Akademickich, w tym roku obniżenie budżetu wpłynęło nie na współpracę międzynarodową.

Bibliografja wydawnictw Akademji wypadła wprost imponująco. A jednak uczestnicy tego wielkiego triumfu nauki polskiej — której punkt ciężkości spoczywać będzie chyba zawsze w Małopolsce — opuszczali salę z uczuciem lęku o przyszłość.

Dr. Tadeusz Grabowski.

Ogłoszone drukiem sprawozdanie Sekretarjatu Generalnego popiera wspaniałymi faktami opinję, jaką wyraził nasz korespondent o działalności naukowej Akademji, ale zarazem tłumaczy, niestety, iż nazbyt dosadnie obawę, jakie powyżej znalazły wyraz. Wprawdzie Akademia otrzymała znów w ubiegłym roku dwa zapisy: jeden ogromny (400,000 zł. i 2 kamienice w Warszawie od p. K. Mościckiego z Ławka w Łomżyńskiem) oraz od niewyjawionych ofiarodawców 34,450 złotych) zatem ofiarności społeczeństwa na Akademię nie wysycha, natomiast dotację rządową zmniejszyła się w roku sprawozdawczym o sto tysięcy złotych, w stosunku do sumy preliminarzowej. Jest to bardzo bolesny wyłom w budżecie, a sytuacja przedstawia się nie lepiej na przyszłość. Ministerstwo oświaty zawiadomiło Akademię, że w roku budżetowym 1931/32 nie będzie mogło wypłacić nawet zmniejszonej dotacji.

Dzięki temu Akademia zmuszona jest do poczynienia w swym budżecie znacznych oszczędności z uszczerbkiem dla działalności naukowej. Nie-

które wydziały i komisje wyczerpały już przyznane im dotacje i muszą w tym roku zawiesić działalność wydawniczą. W takiej sytuacji znajduje się m. in. Wydział filologiczny oraz komisje: historii sztuki, filologiczna, geograficzna, historii wojskowości w Polsce i literacka. Tak to, odbijające się na skarbie zubożenie społeczeństwa da się Akademji znacznie odczuć.

Szereg uczonych polskich zaszczyconych godnością członków Akademji powiększyły się znacznie w roku obecnym. Na członków czynnych zostali powołani na wydziale filologicznym: Roman Dyboski, profesor anglistyki U. J., na wydziale historyczno-filozoficznym — Stanisław Ptaszycki, naczelny dyrektor Archiwów Państwowych i Wacław Tokarz, prof. historii nowożytnej U. W., na wydziale matematycznym — Mieczysław Centnerszwer, prof. chemji fizycznej U. W., Jan Hirschler, prof. zoologii U. L., Jan Nowak, prof. geologii U. J., Feliks Rogoziński, prof. fizjologii zwierząt U. J. i Józef Siemiradzki, prof. geologii U. L.; na wydziale lekarskim: Jan Nowak, prof. mikrobiologii U. J. i Ksawery Lewkowicz, prof. pedjatrji U. J.

Na członków korespondentów Akademji zostali powołani z wydziału filologicznego: Jerzy Kuryłowicz, profesor gramatyki porównawczej U. J.; z wydziału historyczno-filozoficznego — ks. bisk. Michał Godlewski, prof. hist. kościoła U. J. i Roman Longchamps de Berier, prof. prawa kościelnego U. L.; z wydziału matematyczno-przyrodniczego: Wilhelm Friedberg, prof. paleontologii U. J., Seweryn Krzemieniewski, prof. fizjologii roślin U. L.; Wojciech Rubinowicz, prof. fizyki Politechniki Łw., Kazimierz Smoleński, prof. technologii Polit. Warsz. i Stanisław Sokolowski, prof. leśnictwa U. J.; z wydziału lekarskiego: Franciszek Groer, prof. pedjatrji U. L. Jan Olbrycht, prof. medycyny sądowej U. J., Leon Padlewski, prof. bakterjologii U. Pozn., Jakób Parnas, prof. chemji lekarskiej U. L., Hilary Schramm, prof. chirurgji U. L., Mściwoj Semerau-Siemianowski, prof. chorób wewn. U. W., Michalina Stefanowska, prof. fizjologii układu nerwowego U. Pozn. i Seweryn Sterling, ordynator szpitala w Łodzi.

Z uczonych zagranicznych na członków czynnych powołani zostali na wydziale filologicznym: B. M. Lapunow, członek Ak. Nauk, w Leningradzie, F. Baldensperger, prof. Sorbony; na wydz. historyczno-filozoficznym: G. Volpe, prof. Uniw. w Rzymie; na wydziale mat.-przyrodniczym: M. Luzin, prof. Uniw. w Moskwie, B. Nemeš, prof. Un. w Pradze i K. Domin, prof. Un. w Pradze. Na zagranicznych członków wydz. filologicznego powołani zostali: G. Iljiński, prof. Uniw. w Moskwie, G. Maver, prof. filologii polskiej Uniw. w Rzymie i G. R. Noyes, prof. Uniw. w Berkeley. Na wydz. historyczno-filozoficznym — K. Völker, prof. Uniw. w Wiedniu i na wydz. mat.-przyrodniczym: B. Bydżowski, prof. Uniw. w Pradze, F. Mesmil, z Inst. Pasteura w Paryżu i M. Petrovitsch, prof. Uniw. w Belgradzie.

Z zespołu członków Akademji śmierć zabrała w roku sprawozdawczym kilku wybitnych uczonych. Ubyli członkowie zagraniczni czeski filolog Józef Zubaty, wybitny romanista Silvio Peruzzi, historyk francuski, Maurycy Prau i rosyjski, M. J. Karajew; embriolog — A. Brachet. Z polskich uczonych zmarli dwaj wybitni prawnicy: W. L. Jaworski i L. Petrażycki; twórca bibliografji historycznej, Ludwik Finkiel, wydawca cennych dzieł źródłowych Antoj Prohaska; wybitny uczyony, profesor Instytutu w Puławach, Emil Godlewski; znany matematyk, J. Śleszyński, prof. patologji K. Klecki, trzej wybitni lekarze: W. Bylicki, senior ginekologów, B. Sawicki, senior chirurgów i A. Kwaśnicki, senior lekarzy polskich.

Książki nadesłane

Antoni Lange: „Malczewski i kilka erotyków”. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Ostatni zbiór poezyj. Część trzecia. Warszawa 1931. Wydawnictwo J. Mortkowicza.

Karol Berger: „Piekiło pod trzema krzyżami”. Garść wspomnień z frontu włoskiego. Rok 1930. Nakładem własnym. Główny skład w księgarni Macierzy Szkolnej w Czeskim Cieszynie.

Zofja Nalkowska: „Dzień jego powrotu”. Dramat w 3 aktach. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa.

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Oddział poznański Polskiego Towarzystwa Historycznego odbędzie posiedzenie dnia 17 czerwca (w środę) o godz. 13-ej w Seminarjum Historycznym w Zamku. Na porządku dziennym: 1. referaty dyr. doc. dra Wojtkowskiego: a) Poglądy niemieckie w XIX w. na dostęp Polski do morza. b) Spustoszenie Pomorza przez pruski korдон sanitarny przed pierwszym rozbiorem Polski; 2. Wybór delegata na Walne Zebranie Polskiego Towarzystwa Historycznego we Lwowie w dniu 21 czerwca 1931 roku.

Z Lwowskiego Tow. Naukowego. Wydział historyczno-filozoficzny odbył posiedzenie, na którym prof. Dąbkowski przedstawił prace prof. J. Rafacza pt. „Wieżenie marszałkowskie 1767—1796” i prof. Balzer przedstawił prace dr. J. Gerlacha pt. „Geneza piechoty wybranieckiej”.

MUZYKA

Artyści polscy zagranicą. Z Londynu donoszą nam: W kościele N. M. P. przy Queen Victoria Street odbył się dnia 10 bm. koncert organowy bawiącego tutaj od kilku tygodni Feliksa Nowowiejskiego. Urządziło go angielskie Towarzystwo Muzyki Organowej, którego członkiem honorowym niedawno p. Nowowiejski był został. Program składał się z dwóch dzieł Nowowiejskiego, przez niego samego wykonanych. Na wstępie odegrał prof. Nowowiejski swoją symfonię organową a-moll, następnie zaś improwizował na temat Bogurodzicy. Wspaniałe organy kościoła N.M.P. brzmiały potężnie pod ręką świetnego wykonawcy, licznie zebrani miłośnicy muzyki i wybitni muzycy londyńscy odnieśli mocne wrażenie. (ml)

WIELKOPOLSKA SZKOŁA MUZYCZNA URZADZA SWE DOROCZNE POPISY

Pozostająca pod kierunkiem dr. Wacława Piotrowskiego Wielkopolska Szkoła Muzyczna zaczyna od czwartku zdawać sprawę ze swej całorocznej działalności pedagogicznej. Nasamprzód popisują się uczniowie klas średnich (w czwartek, dom Ewangelicki), następnie idą klasy średnie z wyższymi (sobota, tamże), kończy się przegląd uczniami klas przygotowawczych i średnich (niedziela, sala Amarantowa P. K. E. przy ul. Słowackiego 19-20).

Udział biorą wychowankowie klas fortepianu pp.: Cz. Piotrowskiej, J. Skrzydłowskiego, Hodorskiej, Sikorskiej, Micyńskiej, dr. Piotrowskiego, Skotarkówny, Zabłaskiej, Poeppinghausen, Maławskiego, Pomorskiej. Popisy obejmują fortepian, skrzypce, śpiew i wiolonczelę. Początek pierwszych dwóch popisów o godzinie 20-ej, ostatniego, niedzielnego, o 12 w południe.

TEATR

Co grają w Wilnie? Donoszą nam z Wilna: Po „Dniu jego powrotu” Nalkowskiej, który wywołał obszerną dyskusję w prasie i na Środzkiej literackiej, odegrał teatr w Lutni „Młode małżeństwo” Verneula. Mamy też teatr Letni w ogrodzie pobernardynskim, w zarządzie teatrów miejskich. Zainaugurowano go bombą amerykańską „Tajemnica stacji radiowej”. (wt)

SLAWISTYKA

Słowianie o naszej Bibliotece Uniwersyteckiej. W zagrzebskim czasopiśmie chorwackim „Hrvatska Revija” dr. Ivan Esih ogłosił artykuł poświęcony Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu p. t. „Sveucilnica Biblioteka w Poznaniu. Uz najnovija izdanja biblioteke”, w którym ocenił 2 ostatnie wydawnictwa Biblioteki: 1. Centralny Katalog czasopism i wydawnictw ciągłych znajdujących się w bibliotekach poznańskich. Poznań 1930. (Wydawnictwa Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, nr. 1). — 2. Stefan Wierzyński: Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu 1919-1929. Poznań 1929. Recenzja Centralnego Katalogu czasopism ukazała się nado w dzienniku czeskim „Ceskoslovenska Republika”, p. t. „Pozoruhodné dílo polské vedecké bibliografie”.

RUCH REGIONALISTYCZNY

Przemysł ludowy w Małopolsce Wschodniej. Ze Lwowa piszą nam: Towarzystwo Przemysłu Ludowego we Lwowie stanowi obecnie placówkę samodzielną. Opiekuje się nią Patronat pod przewodnictwem b. wojewody W. hr. Gołuchowskiego. Wiele pomocy okazują Towarzystwu prof. U. J. K. dr. A. Fischer, znakomity etnograf oraz jego asystent dr. Bachman. Patronat zajmuje się organizacją zbytu dla wyrobów przemysłu ludowego oraz zbieraniem materiałów do badań nad sztuką i przemysłem ludowym tego terenu. Organizuje on pokazy i jarmarki w miastach powiatowych, wyznacza nagrody za najlepsze eksponaty, urządza pogadanki, pouczające, jak trzeba usprawnić produkcję. Towarzystwo ma dwa bazary: we Lwowie i w Lublinie. Pośredniczą one w skupie i sprzedaży wyrobów ludowych w całej Małopolsce Wschodniej. W porozumieniu z patronatem lwowskim działa również T. P. L. w Tarnopolu, które w roku bieżącym organizuje wielką wystawę regionalną. (lk)

POZNAWANIE POLSKI

JAK PRZYCIĄGNĄĆ TURYSTÓW DO NASZYCH KARPAT WSCHODNICH

Ze Lwowa piszą nam:

Uroczę nasze Karpaty wschodnie mają wprawdzie letnich gości ze Wschodniej Małopolski i z innych dzielnic potrosze, lecz jeszcze nie tylu, na ilu by ich piękność zasługiwała. Z drugiej strony warunki turystyczne mogą się na tym terenie jeszcze znacznie polepszyć. Zabiega o to Związek Towarzystw Turystycznych, a obecnie województwo stanisławowskie zwołało do Stanisławowa ankietę w tej sprawie, na którą przybyli przedstawiciele orkarnizacji turystycznych, ochrony przyrody itp. oraz przedstawiciele władz: ministerstwa robót publicznych, oświaty, urzędu wojewódzkiego i starostw.

Omówione zagadnienia obejmują kilka grup jako to: ochrona przyrody, turystyka i sporty, komunikacja, uzdrowiska, przemysł i sztuka ludowa, myślistwo i rybołówstwo — zagadnienia, ściśle z turystyką i jej rozwojem związane. Przyrodą Karpat Wschodnich zajęli się w ciekawych i rzeczowych referatach prof. Wierdak, prof. Walery Goetel oraz inż. Kozikowski. Karpaty Wschodnie są najbardziej odpowiednim w Polsce terenem na założenie Parku Narodowego i to o obszarze bardzo znacznym. Referenci domagali się ochrony przedewszystkiem limby i cisu. Turystyka letnia i zimowa oraz sporty zimowe, o których mówili prof. Klemensiewicz i dr. Majewski, są ściśle związane z komunikacją, która pozostawia wiele do życzenia. Stan dróg jest miejscami zły, połączenie kolejowe niedogodne, szczególnie połączenie Stanisławowa z Worochtą. Trudności komunikacyjne mają też zapewne zły wpływ na frekwencję uzdrowisk, o których znaczeniu, szczególnie Morszyna, mówił w referacie inż. Kryński.

Obszerną dyskusję wywołały referaty o sztuce i przemysle ludowym. Z referatu dr. Fischera, wygłoszonego przez dr. Grabowskiego, dowiedzieliśmy się wielu ciekawych rzeczy o rodzinie Skryblaków, rzeźbiarzy huculskich, o pisankach Kosmacza, o ceramice, tańcach, muzyce, pieśniach ludowych. Prof. Gąsiorowski wspomniał o bojkach z doliny Oporu i Strypa; wysunął też konieczność stworzenia muzeum huculskiego. Dr. Orłowicz zaprojektował ułożenie kalendarjum uroczystości lokalnych, a p. Tarnawska utworzenie szkoły tkackiej i szkoły, któraby uczyła wyprawiania skórek.

Interesujące dane przedstawił prof. Wacek o zwierzostanie w Karpatach Wschodnich. Żyje tam 3 500 jeleni, 170 niedźwiedzi, 80 rysiów, 200 wilków. Referent domagał się utworzenia w dolinie Prutu rezerwatu myśliwskiego na terenie przynajmniej 40 000 ha, ochrony niedźwiedzia i rysia oraz intensywnej walki z kłusownictwem. Prof. Orachowski zajął się ochroną ryb, żądając zakazu łapania pstrągów gruntówką, truczyną, dynamitem i żelaznemi widłami przy ogniu.

Na dwudniowych obradach pod kierownictwem prezesa Związku Tow. Turystycznych, b. wicemarszałka Sejmu, p. Osieckiego uchwalono szereg ważnych dezyderatów pod adresem władz. Przedstawiciele tych ostatnich z wojewodą stanisławowskim p. Jagodzińskim na czele obiecali zająć się ich realizacją.

Na zakończenie odbyli uczestnicy wycieczkę do Worochty specjalnym pociągiem, który zatrzymywał się w interesujących turystycznie miejscowościach. W Delatynie zwiedzono nowy dworzec, zdobiony huculskimi motywami; w Jaremczu odbyto wycieczkę do mostu na Prucie i do Kamienia Dobosza, wreszcie zwiedzono Worochtę i Woronienkę, gdzie też odbyło się pożegnalne przyjęcie dla uczestników ankiety.

Należy się spodziewać, że ankieta nie skończy się na przemowach i dezyderatach, lecz przyniesie realny pożytek jednemu z najciekawszych okręgów turystycznych naszego kraju.

Pisma nadesłane

„Tęcza”. Zesz. 24. Treść: J. D.: „Są jednak ludzie”. — J. Widajewicz: „Skąd pochodzi Aleksander Brückner?” — I.: „Sąsiedziwo”. — J. Pietrowicz: „Dzieło o św. Augustynie”. — J. Młodziejowski: „Wizyta w zabnem królestwie”. — J. Drobnik: „Pędzłem i diótem”. — „Namiętność”. — Wątpliwości językowe. — W. Noskowski: „Życie teatralne”. — Światłocienie. — Kronika. — Wśród książek. — Powieść i nowela — Rozrywki umysłowe.

Z opery

P. Perkowicz w Rigoletto

Tak żywo mamy w pamięci głos, postać i ruchy p. Perkowicza, że teraz, kiedy po dłuższym czasie wystąpił znów u nas jako gość, słuchaliśmy go jak dawniej, kiedy należał jeszcze do naszego zespołu. Ten sam duży o zmatowanym blasku głos, który mógłby być znacznie większy, gdyby udało się wyzwolić górne tony z uwięzi, krępującej siłę i odbierającej brzmieniu blask. Blask ten i siłę wyczuwa się poprzez warstwy jakichś zasłon, dzielących wibrujące struny od rezonatora — wyczuwa się to jako elementarną i charakterystyczną cechę głosu p. Perkowicza — cechę, która nie dochodzi do pełnego znaczenia tylko wskutek emisji nie zupełnie dopasowanej do budowy i indywidualnych właściwości gardła naszego artysty. A szkoda, bo materiał głosowy posiada p. Perkowicz pierwszorzędny. Obecnie znać pewną różnicę w atakowaniu tonów górnych, które są mniej otwarte niż dawniej, nie mają jednak jeszcze pełnej swobody i naturalności. Piano, które tak chętnie prezentował nam wczoraj nasz gość, urządzając na niem długie (zbyt długie) postoje, nie mają (w ten sposób brane) szczególnego znaczenia wokalnego a artystycznie są zupełnie chybione.

Od strony muzycznej i aktorskiej widoczne były starania o nadanie całości dobrych, na niezawodnej rutynie opartych rysów. Praktyczność i słuszność tego sposobu potwierdza się na scenie codziennie — jest zatem dobry i pożyteczny. Publiczność wykazała swą życzliwość dla gościa gorącymi i obfitymi oklaskami.

St. Wiechowicz.

Wieczór literacki

W sobotę dn. 13. b. m. o godz. 8 wieczorem odbył się w sali Śniadeczek w Coll. Medicum zorganizowany staraniem Koła Polonistów Stud. Uniw. Pozn. wieczór autorski czterech młodych literatów: Stefana Balickiego, Wojciecha Bąka, Józefa Kisielewskiego i Jana Sztudyngera.

Nazwiska te nie są obce na naszym gruncie tym wszystkim, którzy interesują się współczesnym ruchem literackim Poznania. Wszyscy ci autorzy grupują się około tygodnika „Tęcza”. Przed dwoma laty mieliśmy sposobność słyszeć trzech pierwszych na podobnym, z udziałem większej ilości autorów, wieczorze. Mogliśmy więc stwierdzić, jak postępuje formalny i treściowy rozwój ich literackich wartości.

Stefan Balicki, autor wydanej niedawno powieści „Dziwłata fala”, w dotychczasowej swej twórczości interesuje się przeżyciami ludzi prostych — chłopów i dzieci. Charakterystyczne więc dlań są dwa odczytane na wieczorze utwory: „Noc jesienna” o powieści o chłopie, którego dręczy wyrzuty sumienia i „Śmierć babki” humorystycznie ujęte obserwacje ucznia. Syntetyzuje autor te przeżycia przy pomocy środków prostych, daje obserwacje badawcze; słowo ceni i wymierza je oszczędnie, z rozmysłem.

Ciekawy talent poetycki reprezentuje Bąk. Ujmując u niego szczerą i bezpośredniość poetyckiego wyrazu. Myśl i uczucie wyrwa się z szablonów, łamie się ze słowem, tworzy trudne, ale nowe formy. Analiza treściowa wykryłaby w nim sprzeczności, które poeta potrafi jednak uczciwie w sobie pogodzić. Szkoda, że utwory Bąka rozrzucone są dotąd po czasopiśmie, bo zebrały się ich spory już tomik, który wartoby przeczytać.

Józefa Kisielewskiego, literackiego kierownika „Tęczy”, interesuje szara codzienność powszedniego dnia. Podkreśla to wyraźnie zarówno w swych wierszach, jak i w noweli „Cudze życie”. Syntezą tej codzienności są dla niego dobre rzeczy i wypadki, w których się rozprasza, a które dają mu najistotniejsze przecięcie życia. Przez pryzmat drobnych wydarzeń chce dościsnąć do syntezy współczesnej zagadnienia; chwytając na gorąco drobniaki, które są jednakowo ważne w rozgwarze i wielkich i małych zainteresowań.

Najmniej zdecydowanie odkrył swe „oblicze poetyckie” Jan Sztudynger, który ma poza sobą kilka już tomików poezji. Wybrał utwory raczej nadające się do recytacji na podobnym wieczorze, niż charakteryzujące jego twórczość. Świadczą one o silnym

przeżywaniu uczuciem ludzi, rzęzy i wypadków przy jednoczesnym nastawieniu satyryka, o silnym odczuwaniu aktualności.

Wieczór zakończył wybuch humoru recytujących autorów, stanowiący dla nich odprężenie po emocjach publicznego występu. Były to humorystyczne parodie recenzji prasowych z obytego wieczoru.

Wieczór, będący próbą nawiązania kontaktu pomiędzy ludźmi piszącymi i czytającymi przyniósł całkowity sukces jego organizatorom.

T. Krasz.

Amerykańska twierdza latająca

W najbliższych miesiącach wykończony będzie amerykański statek powietrzny „Akron”, który gigantycznymi rozmiarami i wyekwipowaniem swym przewyższa znacznie niemieckie sterowce Zeppelinów. Niedawno temu szef floty powietrznej Stanów Zjednoczonych A. P. generał William Mitchell udzielił następujących informacji o tej twierdzy latającej:

Nowy statek powietrzny, który śmiało nazwałoby można nowym cudem świata, i który jeszcze tego lata podjął swój pierwszy lot, jest prawie jeszcze raz tak duży jak „Graf Zeppelin”. Potrafi on cztery razy przelecieć nad Oceanem Atlantyckim bez uzupełnienia materiałów zapasowych. Przy średniej szybkości sterowiec zdoła okrążyć całą kulę ziemską na szerokości geograficznej Nowego Jorku bez lądowania. Te fantastyczne możliwości doznają jeszcze rozszerzenia przez to, że na przodzie sterowca urządzony jest port lotniczy, w którym lądować i startować mogą 3 większe albo 7 mniejszych samolotów i jeden mniejszy sterowiec. Dla oceny wartości statku jako broni wojennej zastępuje na uwagę fakt, że wszystkie instalacje maszynowe wbudowane są w wnętrzu statku.

„Akron” potrafi wespół z swymi samolotami zniszczyć całą flotę wojenną. Obrona przed atakiem z powietrza jest dzięki towarzyszącym mu samolotom znacznie ułatwiona. Statek posiada oczywiście zupełnie inne możliwości artylerystyczne. Może on być uzbrojony w liczne działa średniego kalibru tak dla celów ataku jak i obrony. Koszty tego sterowca wynoszą około 7 milionów dolarów.

Według zapewnienia generała Mitchella budowa dalszych statków typu Akron jest w przygotowaniu, ponieważ wyżej ceni się ich wartość komunikacyjno-techniczną i militarną, niż samej floty samolotów. Także dla samolotu otwierają się zupełnie nowe możliwości dzięki statkowi macierzystemu, polegające na rozszerzeniu doświadczu lotu i większemu bezpieczeństwu.

O rozmiarach nowego kolosu amerykańskiego świadczą poniższe cyfry porównawcze dla sterowców Los Angeles, Graf Zeppelin i Akron.

Nazwa:	Los Angeles	Graf Zeppelin	Akron, ZRS 4
pojemn. gazu:	91500 m ³	137000 m ³	240000 m ³
długość:	200 m	236 m	240 m
średn. grubość:	27,6 m	30,5 m	40,5 m
ogólna wysok.:	31,8 m	34,5 m	44,6 m
siła nośna:	69,4 t	117 t	182,8 t
ciężar użytk.:	27,2 t	?	86 t
ilość maszyn:	5	5	8 t
siła maszyn:	2000 HP	2750 HP	4480 HP
szybkość:	117,6 km/h	128,7 km/h	135,5 km/h
promień dosięgu jazdy przy 80 km.	6400 km	9860 km	17000 km

W i P.

Próby wyhodowania małego człowieka

Ciekawy eksperyment przeprowadza od pewnego czasu znany psycholog eksperymentalny Kellog, profesor na uniwersytecie Indiana w Chicago. Wychowuje się tam pod ścisłym nadzorem męską małpę wśród tych samych warunków życiowych, jak dziecko, w celu zbadania, czy nie byłoby możliwym nakłonić zwierzę do myślenia i mówienia ludzkiego. Unika się przytem wszelkiego zetknięcia małpy z innymi małpami i zwierzętami wogóle. O ileby się osiągnęło choćby najmniejsze wyniki korzystne, ma się wychować samice wśród zupełnie takich samych warunków, w celu przekonania się czy z pary tej nie uda się wyhodować nowego gatunku małpy.

W i P.

Jakie ilości zjadamy i wypijamy w ciągu 70 lat

Jeżeli przypuścimy, że przeciętny wiek człowieka wynosi lat 70, to ilość zjedzonych przez niego w tym okresie pokarmów jest tak kolosalna, że ujrząwszy ją w jednej wielkiej masie, każdy z nas prosto nie chciałby uwierzyć, że sam jeden zdołałby to wszystko pochłonąć.

Człowiek normalny i zdrowy zjada przez ten czas samego tylko chleba nie mniej, jak 14 ton, wzięwszy pod uwagę, że dzienna porcja chleba i potraw mącznych wynosi przeciętnie około ćwierć kilograma. Przy obliczeniu tem uwzględniono mniejsze spożycie chleba w pierwszym i ostatnim dziesięcioleciu w życiu człowieka. Gdyby z tej ilości wypieczono jeden bocheneczek, to zajęłoby on miejsce 1200 sześciennych stóp.

Zjedzone w czasie tylko lat 60 kartofle przedstawiałyby również poważną wagę 2 ton. Ze skonsumowanej przez całe życie sałaty i jarzyn moglibyśmy utworzyć kobierzec, pokrywający przestrzeń 12 wielkich pokoi. — Nie mniej poważnie przedstawia się masa spożytego mięsa, do którego dochodzą ryby oraz 10 tysięcy jaj.

Trudniej jest ustalić ilość spożytej soli i cukru, ale dochodzi ona mniej więcej do 4500 kilogramów cukru i 750 kilogr. soli. Obliczenie wchłoniętych płynów przedstawia w swym rezultacie poważną ilość 37 tysięcy litrów.

W sumie spożywa więc człowiek w okresie 70 lat około 45 ton pokarmów stałych i 43 tonny płynów — razem 97 ton rozmaitego pożywienia.

Zdrowie a moda

(KAP) Paryska gazeta „La Croix” podała artykuł znanego lekarza, występującego przeciw modnemu dziś zbyt lekkiemu sportowemu ubieraniu się młodzieży. Lekarz ten twierdzi, że niedostateczne okrywanie pleców, piersi i nóg jest powodem licznych chorób. Można bez przesady powiedzieć, że jeszcze wciąż wielka śmiertelność wśród dzieci i młodzieży ma przyczynę w tej zbyt „nudzimowi” hołdującej modzie. Na tę sprawę powinni jaknajbardziej zwrócić uwagę rodzice i wychowawcy, odpowiedzialni przecież za zdrowie swego potomstwa.

Słony deszcz w Rumunii

Niezwykle zjawisko atmosferyczne — w związku z katastrofalnymi deszczami, jakie ostatnio nawiedziły Rumunię — zauważono w prowincji Kaliakro w okolicy Bukaresztu. Deszcze, jakie spadły w wioskach Meleler, Musubel, i Ciflic, składały się ze słonej wody. Dotychczas urzędy meteorologiczne nie dały pewnego wytłumaczenia niezwykłego fenomenu. Przypuszczają, że wichura przeniosła z pobliskiego morza większe ilości wody morskiej.

S. F.

Wzorowa restauracja w Nowym Jorku

Z Nowego Jorku donoszą, że pewne towarzystwo hotelowe wpadło tam na wcale oryginalny pomysł, otwierając w pobliżu dzielnicy handlowo-przemysłowej „wzorową restaurację”, w której klienci — po uiszczeniu zgóry 60 centów — otrzymają prawo spożycia różnych dań bez ograniczenia ich w liczbie i gatunku. W dniu otwarcia pewien niebardzo sumienny jego-możny spożył — począwszy od przekąsek — niemniej jak dwie zupy, dwie porcje ryb, cztery dania mięsne, niezliczoną ilość bułek, trzy lemonjady, jabłka pieczone z kremem, dwie szklanki herbaty i kilka ciastek. O wypadku rozpisala się prasa i następnego dnia liczba klientów się potroiła. Właściciele restauracji twierdzą, że eksperyment dotychczas daje pomyślne wyniki. Większość klientów spożywa obiady w proporcji normalnej, nie żąda dodatków i wychodzi zadowolona. Wpływy również wzrastają z dnia na dzień. O ile restauracja rozwijać się będzie nadal pomyślnie, towarzystwo zamierza otworzyć podobne lokale w innych miastach Ameryki a nawet w Europie.

S. F.

Wpływ cywilizacji

na wzrost ludzki

Kwestja wzrostu prawie dla wszystkich ludzi jest bardzo interesująca, gdyż rzadko który człowiek jest zadowolony ze swej długości. Nie mówiąc o kobietach niskich wzrostem, a tembardziej o mężczyznach, którzy za wszelką cenę chcieliby urosnąć o kilka czy kilkanaście centymetrów, często spotyka się ludzi średniego wzrostu, mających pretensje do świata za to, że nie są wyżsi.

Bezsprzecznie istnieją duże różnice między ludźmi pod względem wzrostu, lecz miara człowieka rzadko kiedy przekracza granicę od 121 cm. do 199 cm. Jako największego człowieka na świecie opisał Panke w r. 1894 Marjanne Weld, 16-letnia dziewczynę, która miała 2,55 cm wzrostu i 150 kg. wagi. Za najmniejszego człowieka na ziemi uważają Karla Borwilawskiego, mającego zaledwie 78 cm wzrostu, którego opisał Martin w r. 1928.

Przedewszystkiem na uwagę zasługują różnice przeciętnego wzrostu dla różnych narodowości. Uczony badacz francuski Deniker podaje dla Japończyków przeciętny wzrost 158,5 cm., dla Rosjan 164,2 cm., Szwedów — 168, Anglików i Irlandczyków — 171,9. Norwegów — 172, Szkotów — 174,6. Wzrost człowieka w ciągu dnia się zmniejsza, niekiedy dość znacznie, bo 3 do 5 cm., jeśli się ciężko pracuje fizycznie w pozycji stojącej. W czasie snu człowiek przybiera utracony wzrost. Strata dzienna tłumaczy się spłaszczeniem chrząstek międzykręgowych podczas pracy, które to chrząstki w pozycji leżącej, podczas snu, powracają do swej poprzedniej szerokości.

Kobiety naogół są niższe od mężczyzn, wzrost ich wynosi około 93 proc. wzrostu mężczyzn. To zjawisko tem się tłumaczy, że kobiety wcześniej dojrzewają, a gruczoły płciowe przez swe hormony oddziałują hamująco na wzrost.

Najważniejszym czynnikiem, od którego wzrost zależy, jest prawo dziedziczności. Praca fizyczna natomiast jest jakby regulatorem wrodzonej zdolności wzrostu.

Cwiczenia fizyczne wysokości człowieka nie mogą zwiększyć.

Największy wzrost człowieka przypada na okres dzieciństwa. Kobiety rosną mniej więcej do lat 25, mężczyźni do lat 30, jednak od okresu dojrzewania może przybyć zaledwie parę centymetrów wysokości.

W ciągu ostatnich 100 lat przeciętny wzrost ludzi podniósł się dość znacznie. Bohl (Holandia r. 1914) podaje w swej pracy podniesienie się przeciętnego wzrostu rekrutów od r. 1850 do 1907 o 12 cm. Martin stwierdza przyrost średniej wysokości mieszkańców Alp o 9,5 cm. Hultkranc (r. 1927) donosi, że Szwedzi w ciągu 75 lat urosli o 7 cm.

Z różnych stron Polski

Żydzi opuszczają radę komisaryczną w Będzinie.

Jak już donosiliśmy na ostatnim posiedzeniu rady komisarycznej w Będzinie, na tle wprowadzenia nowego podatku, inwestycyjnego doszło do ostrego konfliktu pomiędzy komisarzem Rzeczkowskim, a radnymi Żydami, którzy ze względu na bardzo ciężką sytuację gospodarczą mieszkańców, sprzeciwili się wprowadzeniu tego podatku. Radni Żydzi opuścili posiedzenie, lecz podatek, który w sumie 60 tys. zł. ściągnięty będzie z mieszkańców, mimo to wprowadzono. Jak obecnie nas informują, wszyscy Żydzi zdecydowali się na złożenie swych mandatów. Trzeba dodać, że na 11 radnych, było 5 Żydów.

Rozpoczęcie robót meljoracyjnych na rzekach Szczarze i Wiedźmie.

W Baranowiczach odbyła się w tych dniach uroczysta inauguracja robót meljoracyjnych na rzekach Szczarze i Wiedźmie. Roboty rozpoczęte zostały od miasteczka Lachowicz, gdzie uprzednio w kościele parafjalnym i cerkwi odbyły się uroczyste nabożeństwa. Poświęcenia rozpoczętych prac meljoracyjnych dokonał ks. dziekan Kawecki. Prace meljoracyjne w dolinach obu rzek Szczary i Wiedźmy odbywają się pod kierownictwem inż. Michasika, kierownika biura meljoracyjnego w Baranowiczach. Podjęcie tej gigantycznej pracy w powiecie przysporzy mieszkańcom około 15 tysięcy hektarów gruntu, które dotychczas zaliczone były do nieużytków.

Wyższa szkoła Dziennikarska w Warszawie.

W tych dniach odbyło się doroczne walne zgromadzenie Towarzystwa Wyższej Szkoły Dziennikarskiej w Warszawie przy udziale kilkudziesięciu członków. Przewodniczącym walnego zebrania wybrano prezesa p. Adolfa Peretza. Zgodnie z porządkiem dziennym walne zgromadzenie przyjęło do zatwierdzającej wiadomości protokół zeszlorzecznego walnego zgromadzenia, sprawozdania z działalności towarzystwa za rok ubiegły, protokół komisji rewizyjnej i sprawozdanie z działalności szkoły za r. 1930-31, poczem dokonano zmiany paragrafów 21, 22 i 23 statutu szkoły. Zkolei dokonano wyborów uzupełniających do zarządu i komisji rewizyjnej w miejsce wylosowanych dotychczasowych członków. Na członków zarządu wybrano b. ministra pełnomocnego Aleksandra Dzieduszyckiego, Bohdana Dzieciolowskiego i A. F. Ossendowskiego, jako zastępców: ks. prałata Zygmunta Kaczyńskiego, dyrektora Katolickiej Agencji Prasowej, Romana Starzyńskiego, dyrektora P. A. T. i Tadeusza Tchórzewskiego, prezesa zarządu towarzystwa „Ruch”. Do komisji rewizyjnej weszli jako nowi członkowie pp.: Dzierżawski Wacław, prezes zarządu Banku Kupców i Przemysłowców, Wieniawski Antoni, b. wiceminister Skarbu, Peretz Adolf, prezes Towarzystwa Akcyjnego „Wolanowski”, jako zastępcy Kauzik Stanisław, dyrektor Biura Polskiego Związku Wydawców i Szudek Stanisław, nacelnik wydziału zagranicznego w Banku Polskim.

Rekolekcje na Jasnej Górze pod przewodnictwem XX. biskupów.

(KAP) W roku bież. odbędą się na Jasnej Górze cztery serie rekolekcji kapłańskich w następującym porządku: 1. dla księży prefekty w czasie od 7 do 10 lipca pod przewodnictwem ks. biskupa Łukomskiego; 2. dla księży wikariuszów w czasie od 21 do 24 lipca pod przewodnictwem ks. biskupa W. mańskiego; 3. dla księży proboszczów w dn. 28—31 lipca pod przewodnictwem ks. kardynała Prymasa Hłonda; 4. dla księży profesorów fakultetów teologicznych i seminarjów w dniach 4 do 7 sierpnia pod przewodnictwem ks. biskupa Lisowskiego. Wszystkie serie rekolekcji rozpoczynają się o godz. 9.30 rano, a kończą się czwartego dnia z rana.

Księża rekolektanci mieszkające, utrzymanie, pościel itp. rzeczy znajdują przygotowane w klasztorze. Zgłoszenia należy nadsyłać na ręce ks. przeora Markiewicza, Jasna Góra, Częstochowa.

Zawieszony w urzędowaniu po sprzeniewierzeniu 45.000 zł.

Jak doniosła Polska Ag. Telegraficzna, zawieszony w wyniku przeprowadzonej rewizji inż. Mieczysław Sikorski, dyrektor państwowej niższej szkoły techniczno-rzemieślniczej, został z nakazu sędziego siedczego aresztowany. Sprzeniewierzył on na szkodę Skarbu Państwa sumę 45.000 zł w ciągu 7 lat pełnienia obowiązków dyrektora.

Protest zbiorowy z powodu Brześcia

Do zbiorowego protestu z powodu Brześcia przyłączyli się w dalszym ciągu:

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE:

Lisewo: Ks. Lebiński, proboszcz — Buczkowski Florjan, rolnik — Ks. Fierek Anastazy — Wenda Juljan, kupiec — Redziński Fr., m. obuwniczy — Kowalski Ludwik — Kalinowski Franciszek, m. ciesielski — Kierzkówna Marja — Czortek Juljan, bankowiec — Wielńska Marja — Wielńska Zofja — Wojciechowski Władysław — Chranowski Adam — Skibicki Stanisław — Kamiński Michał — Nogalski Bartłomiej — Tybus Franciszek, czel. szewski — Kasprowski Ludwik, czel. szewski — Wiśniewski Alojzy, kupiec — Wiśniewski Feliks, kupiec — Gogolewski Kazimierz, kupiec — Gogolewski Jan, kupiec — Rzeźnikowski Alojzy, rolnik — Gołębiński Jan, właściciel ziemski — Litkowski Józef, m. blacharski — Kalinowska Wanda — Urbański S., kupiec — Żuchowski Bronisław, krawiec — Szpręglewski Bernard, kupiec — Szpręglewska Marja — Boszman Aleksander, kupiec — Boszman Wiktorja — Szpręglewski Jan, m. rzeźniczy — Szpręglewska Helena — Masłowski Leon — Nogalski Władysław — Baranowski J., — Jankowski Jan — Baranowska St., — Grajewska Helena — Grajewska Stefanja — Grajewska Anna — Czortkówna Bronisława — Kochowiczówna Helena — Kochowicz Rozalja — Kochowicz Czesław — Makowska Apolonja — Makowski Czesław — Murawski Leon — Damski Franciszek — Kurzętkowski Władysław — Wendowa Agnieszka — Zdrojewski Szymon — Jabłoński Ignacy — Nogalski Teofil — Rygielska Marja — Wielński Stefan, aptekarz — Redzińska Władysława — Wenda Edmund — Wojnowski Piotr — Wojnowski Medard.

Niedźwiedź: Szczehowa Pelagja — Pakolska Marja — Pakolski Paweł — Stempka Antonina — Stempski Franciszek — Melerski Jan — Melerska Tekla — Melerski Wacław — Melerski Alojzy — Melerski Bronisław — Balicki Ludwik — Lubomski Stanisław — Balicka Apolonja — Lubomska Marjanna — Raclawska Zofja.

Nowe miasto, n/Drwęca: Dr. jur. Strzyżowski — Dr. Zawadzki Władysław, lekarz — Pruski Stanisław, adwokat — Bork Mieczysław, dyr. banku — Ks. prof. Dembieński — Graduszevska Jadwiga, przewodnicząca Nar. Org. Kobiet — Wysocka Iza — Ciszewski Jan, zegarm. — Ewertowski Nikodem, radca kościelny — Cieszyński Józef, drogerzysta — Chmurzyńska Marja — Zimny Bolesław — Radomski Augustyn — Kropielnicki Czesław — Ludwicki Bolesław, m. rzeźniczy — Kokoszyński Józef, kupiec — Leon Rezmer, sekr. adw. — Chmurzyński Fr., m. piekarski — Chmurzyński Maksymilian, kupiec — Dombrowski, handlowiec — Duszyński N., m. ślusarski — Kokoszyński Br., fryzjer — Kokoszyńska Helena — Kokoszyńska Antonina — Knowski Jan, kupiec — Jentkiewicz Bronisław, przemysłowiec — Barański Klemens, bankowiec — Leopold Edmund, m. stolarski — Brzeziński Albin, robotnik — Zarzębowski Józef — Cichocki Władysław, stolarz — Adranowski Józef, m. malarski — Jentkiewicz Agnieszka — Zawadzka Zofja — Rosińska Wanda — Kneblowa Anastazja — Smukała Wiktor, organista — Ewertowski Władysław, rolnik, Mikołajki — Stawicka Zofja — Jachecki Czesław, handlowiec — Żurawski Józef, mechanik — Leski Józef, mechanik — Żurawska Irena — Łazarewicz Franciszek, fryzjer — Najdrowski Teofil, agent — Łazarewicz Zofja — Najdrowska Marta, ksiązkowa — Najdrowska Balbina — Najdrowska Franciszka — Kinicki Aleksander, kupiec — Kinicka Kunegunda — Stawicki Walenty, red. odp. „Drwęca” — Grzeskiewicz Jan, inwalida — Szulcówna Zofja, ksiązkowa — Mazurkówna Zofja, nauczycielka — Jentkiewicz Bolesław, kupiec — Góralski Józef, robotnik — Graduszevski Jan, maj. Nawra — Morenc Leon — Szarszewski Filip, handlarz — Rożentalski Bolesław, krawiec — Dziegielewski Wl. — Graduszevski Jan, maj. Tylicy — Rosiński Celestyn, kupiec — Lupicki Franciszek — Ciszewska Zofja — Niemier Ignacy, kierownik biura adwok. i not. — Korecki Feliks — Pruska Natalia — Polakiewicz Józef, bankowiec — Niedzielski B., kupiec — Niedzielska Marta, kupcowa — Niedzielska Małgorzata, biuralistka — Leski Teofil, m. kołodziejski — Leska Bronisława — Leska Jadwiga — Leska Janina, biuralistka — Rau Władysław, kierownik drukarni — Żurawski Antoni, robotnik — Zieliński Józef, zecer — Kołodziejski Jan, urzędnik prywatny — Arciszewski Roman, mistrz fryzjerski — Arciszewska Helena — Dembieńska Joanna — Dembieńska Zofja — Thiem Kazimierz — Wysocki A., m. malarski — Wartowski St., handlarz — Najdrowska Lucja, biuralistka.

Zalno: Zalińska Janina, ziemianka — Zalińska Celina, ziemianka — Rogowska Józefa — Rakowska Walerja, ziemianka — Rakowski Fabjan — Rakowska Franciszka — Kowalikowa Marjanna — Jazdzewski Szczepan — Głiszczynski Bernard — Gierszewski Stanisław — Łakomy Michał — Biesaga Antoni — Eftkowska Jan — Eftkowska Anastazja.

WOJEWÓDZTWO POZNAŃSKIE:

Poznań: Kucharska Jadwiga, właśc. — Kucharski Zdzisław, ksiązkowy — Kucharska Zofja — Wizowa Halina Marja — Wiza Ludwik, dziennikarz — Bukowski Kazimierz, cholewkarz — Kucharski Zygmunt — Kucharska Helena — Starkiewicz Leon — Kędziorzanka Marja — Filipiak Cezary, kupiec — Wiałecki Józef, właśc. domu — Wiałecki Stefan, agron. dypl. — Rządkiewicz Leon, inwalida — Cieślakówna Marjanna — Cieślakówna Pelagja — Krzyżanowski Józefat, kupiec — Krzyżanowska Helena — Krzyżanowska Wanda — Bielecki Marjan, urz. pryw. — Śmichowski Mieczysław, urz. pryw. — Bąkowski Czesław, drogerzysta — Anioł Franciszek, kupiec — Kowandy Bronisław — Kowandy Marta — Adamczak Wojciech — Tomysłakówna Marja, ekspedjentka — Tarka Wawrzyn, kupiec — Cybichowska Marta — Jańczakowa Marja — Krzyżagórska Apolonja — Grzeszkowiakowa Janina — Ziebiakiewiczowa — Nowakowa M. — Zamroczyńska W. — Pietrzykowska E. — Matuszyńska H. — Zydorowicz W. — Nowacka T. — Matuszak M. — Kościelniak M. — Scheibe J. — Salbierówna H. — Eltmandra M. — Kubiak M. — Zimna Katarzyna — Szalbierówna Jadwiga — Jaśkowiakowa Marja — Loncowa Anastazja — Landkowska Pelagja — Dziwak Anna — Bylińska Apolonja — Śródecka Stanisława — Błotna Józefa — Wiciakowa Weronika — Habaszowa Tekla — Orgacka Marja — Bosiacka Antonina — Malicka Helena — Cieślińska Bronisława — Kulczewska Julja — Kutakowska Helena — Maciejewska Weronika — Szalbierzowa Józefa — Marosz Franciszka.

Przyborówko: Walenciak Jadwiga — Walenciakowa Marjanna

Sobolewo: Koza Maksymilian, kołodziej — Koza Antoni, rolnik — Kozowa Weronika — Jędrasiak Józef, rolnik — Jędrasiakowa Józefa — Zuzga Wincenty, rolnik — Zuzga Bolesława — Mickiewicz Witold, rolnik — Mickiewicz Jadwiga — Jazy Andrzej, rolnik — Jazy Jakób, rolnik — Michalak Piotr, rolnik — Michalak Józef, rolnik — Nowak Feliks, rolnik — Nowak Helena — Nowak Stefan, rolnik — Wrona Władysław, rolnik — Fręsko Stanisław, robotnik — Fręsko Tekla — Fręskówna Marja, robotnica.

Środa: Kobyliński Czesław, emeryt — Kobylińska Stanisława — Jak Stanisław Stolarz — Jak Franciszka — Maćkowiak Antoni, tokarz — Filipiak Piotr, robotnik — Filipiak Jadwiga — Białecki Stefan, emeryt — Białecka Helena.

Tarnowo Podgórze: Pulwicki Józef, rzemieślnik — Pulwicka Katarzyna — Hoffmann, rzemieślnik — Czerniak St., rolnik — Czerniak H. — Śmigiełski J., rzemieślnik — Przybylska, służąca — Śmigiełski M., rzemieślnik — Śmigiełska M. — Drzewiecki W., robotnik — Drzewiecka Emilia — Just J. — Justówna A. — Jandy W., rzemieślnik — Jandy Marja — Kozłowski Ignacy, rzemieślnik — Kozłowska Salomea — Leszczyński L., rzemieślnik — Ragan Wincenty, rolnik — Nowak Czesław, rolnik — Stępczyńska Halina — Ernstowa Klementyna — Wyszomierska Józefa — Ernst Ludwik, rzemieślnik — Ernst Wilhelm, rzemieślnik — Koszczyński, rzemieślnik — Stępczyński Fr., kupiec — Stępczyńska T. — Buszkiewicz T., rzemieślnik — Jędrzejczak W., rzemieślnik — Krzyżanek K., rzemieślnik — Just M., rzemieślnik — Mańkowski W., robotnik — Duda Marcin, rolnik — Duda Stanisław, robotnik — Duda Stanisława — Duda Katarzyna — Duda Fr., robotnik — Duda Antoni, robotnik — Woźniak E., rzemieślnik — Pulwicki Jan, rzemieślnik — Woźniakowa Magdalena — Woźniak Kazimierz, robotnik — Woźniakówna Lucja — Białat S. — Szulcowski Wl., rzemieślnik — Szymański Michał, rolnik — Gawron Józef, rolnik — Michalski L., robotnik — Duda Jan, rzemieślnik — Fechner Leon, kupiec — Buszkiewicz R., rolnik — Kukurenda St.

Wągrowiec: Trella Andrzej, redaktor — Bonowski Kazimierz, wydawca.

Wielkawyś: Krzeziński Kazimierz, m. malarski — Krzezińska Stanisława — Siekierski Feliks, m. siodlarski — Tuliszkówna Walentyna — Osieński Walenty, m. stolarski — Osieńska Marja — Bociański Walenty, m. obuwniczy — Bociańska Helena — Brandyk Michał, m. kowalski — Marchwicz Stanisław — Marchwicz Agnieszka — Wośko Franciszek, m. fryzjerski — Wośko Wolja — Antoszevska Marja — Łysiak Stanisław, m. obuwniczy — Klemke Kazimierz, handlowiec — Nowak Antoni — Strzelewiczówna Felicja — Ciszakówna Joanna — Strzelewicz Ludwik, m.

bednarski — Strzelewicz Antonina — Mikołajczak Stanisław, m. kowalski — Mikołajczakowa Helena — Wejner Jan, m. obuwniczy — Górny Juljan, m. młynarski — Musiałowa Jadwiga — Wojtecka Marja — Skrzypczak Józef, m. rzeźniczy — Wojtecka Helena — Janiakowa Marja — Janiak Stanisław, kupiec — Kaldowska Franciszka — Kaldowski Franciszek, przemysłowiec — Chociszewska Marja — Matoszevska Stefanja — Janicki Tadeusz, kupiec — Janicka Józefa — Gardo Jadwiga, handlarz — Stupińska Stanisława — Stupiński Władysław, m. rzeźniczy — Lubiński Bernard, handlarz — Nawrocki Józef, m. obuwniczy — Nawrocka Marja — Wallheim Kazimierz, m. zegarm. — Wąsowicz Franciszek, m. stolarski — Kurek Bronisław, kupiec — Lulkiewicz Edward, m. obuwniczy — Morkowski Wincenty, m. rzeźniczy — Łowicki Ignacy, m. stolarski — Ciosiański Stanisław, kupiec — Aleksy Jan, m. obuwniczy — Królski Józef — Aleksy Jerzy, pom. obuwniczy — Aleksowa Apolonja — Rataj Franciszek, kupiec — Ratajowa Paulina — Nowacki Stanisław — Kaczmarek Stanisław — Grabowski Teofil, kupiec — Kochanowski Jan, fryzjer — Głowacki Wincenty, dyrektor mleczarni — Głowacka Janina — Cichy Józef, maszynista — Cicha Marja — Cicha Antonina — Cicha Władysława — Cicha Helena.

Wroneczyn: Kober Zygmunt, urzędnik gosp. — Parowicz Hipolit, kier. gorzeln. — Jankowski Franciszek — Bema Szczepan — Maciejewska Irena — Szczepiński Stanisław — Turmaszek Franciszek — Kowalczyk Andrzej — Leśniczak Jan, m. kołodziejski — Kurzawa Wincenty, m. kowalski — Brodziński Stanisław, m. młynarski — Krawczyk Józef — Napieralski Antoni, wódzarz — Danielewicz Jan, robotnik — Woźniak Jan, wódzarz — Muszyński Ignacy, kołodziej — Augustyniak Piotr, gospodarz — Augustyniak Stanisław — Fabisz Andrzej, gospodarz — Fabiszówna Zofja — Pachciarkowa Weronika — Kmiecik Piotr, gospodarz — Kmiecikowa Stanisława.

Zasutowo: Walenciak Wawrzyniec — Walenciakowa Marja.

Zbąszyń: Szczepaniak Andrzej, kupiec — Marciniak Józef, m. malarski — Niezelińska Lucja — Filipowski Franciszek, kupiec — Poznański Konstanty, właściciel realności — Caliński Leon, m. fryzjerski — Calińska Marja — Wiśniewski Stanisław, m. fryzjerski — Wiśniewska Anna — Zaborowski Kazimierz, spedytor — Przybylski Jan — Dąbrowski Franciszek — Ekert, major emerytowany — Sochański Jan, spedytor — Ks. Plotka Leon, proboszcz — Hermanowicz Edmund, m. malarski — Hermanowiczowa Czesława — Dulat Wincenty, m. rzeźniczy — Marszałkiewicz Franciszek, zegarmistrz — Moczko Stefan, kupiec — Ledzian Antoni, kupiec — Kryzan Antoni, kupiec — Niezeliński Leon, zegarmistrz — Wrzesiński Franciszek, leśniczy — Żytkowski Antoni, kupiec — Utrata Karol, ogrodnik — Mania Wincenty, m. rymarski — Konieczny Maksymilian, m. ślusarski — Bloch Ambroży, m. kowalski — Laskowski Ignacy, spedytor — Weber Jan, spedytor — Wierzejewski, właściciel realności — Kromski Leon, kupiec — Bajer Jan, m. rzeźniczy — Niedbał Franciszek, m. rzeźniczy — Niedbał Leon, m. rzeźniczy — Setny Stanisław, m. rzeźniczy — Kobierczycki Maksymilian, urzędnik sądowy (emeryt.) — Bazyński Szymon, m. piekarski — Gajuński Wacław, kupiec — Weberowa — Sobiech, posiadiciel ziemski — Sobiechowa.

Zmysłowo: Wojtkiewicz Leon, rolnik — Owsiany Jan, gospodarz — Fludra Stefan, gospodarz.

Zabinko: Matecki Franciszek, rolnik — Szczepaniak Stanisław, rolnik — Marcinkowski Bartłomiej, rolnik — Kempieński Michał, rolnik — Szczepaniak Wincenty, rolnik — Ratajczak Antoni, rolnik — Nowaczyk Michał, rolnik — Piasecki Piotr, rolnik — Olejnik Wojciech — Nowicki Franciszek — Stomiński Wawrzyn — Kosz Franciszek — Ignaszewski Tomasz, bezrobotny — Gumpert Kasper, robotnik — Napierała Katarzyna — Gumpert Wincenty, robotnik — Kowalewski Kazimierz, robotnik — Stomiński Józef, robotnik — Adamski Wojciech, cieśla — Roznowski Michał, robotnik.

Zerków: Łuczyński Władysław, rzeźnik — Łuczyńska Eleonora — Kaczór Marjan, kupiec — Gendek Józef, rzeźnik — Paszyńska Antonina — Kaczorowa Marja — Kopyńska Zofja — Neisch Karol — Neisch Kunegunda — Neisch Leokadja — Szymtkowski Leon, bednarz — Szymtkowska Gertruda — Szymtkowska Józefa — Zborowski Stanisław — Zborowska Józefa — Krukowska Stanisława — Stencłówna Stanisława — Rybacka Pelagja — Rybacka Agnieszka — Rybacki Stanisław — Rybacki Jan — Zborowski Maksymilian — Zborowska Weronika — Rybacka Zofja — Rybacki Czesław — Noskiewiczowa Marja — Noskiewiczówna Izabela — Turkiewiczowa Józefa — Karwacka Helena — Krukowska Antonina — Kupczyk Stefan, rzeźnik — Kupczykowa Zofja — Jamruszka Stanisław, kowal — Kaczór Władysław m. rzeźniczy — Kaczorowa Stanisława — Mańkowski Zenon, kołodziej — Mańkowska Kazimiera — Hoffmann Wincenty, obuwnik — Hoffmannowa Władysława — Paluszkiwicz Roman, zegarmistrz — Paluszkiwiczowa Irena — Durewa Władysława — Książkiewicz Franciszek, kupiec — Książkiewiczowa Florentyna — Mioduszevski Adam, stolarz — Mioduszevska Czesława — Latuskowa Konstancja — Dembińska Wiktorja — Dembińska Franciszka — Cieślakowa Weronika — Cieślak Wawrzyn, piekarz — Kaczorówna Kazimiera.

Zołędnica: Hecek Piotr, gospodarz — Kędzia Antoni, gospodarz — Kędzia Antonina — Popiołek Jakób, gospodarz — Popiołek Marjanna — Popiołkówna Juljanna — Dolata Andrzej, gospodarz — Dolata Marjanna — Dolata Franciszek — Jasiak Sylwester — Cichy Franciszek, chałupnik — Cicha Franciszka — Dworniczak Franciszka, chałupnica — Tomczak Tomasz, gospodarz — Tomczak Antoni.

Z RÓŻNYCH STRON WOJEWÓDZTWA POZNAŃSKIEGO.

Król Bolesław, przedsiębiorca, Brodziszewo — Bobkiewicz Marcin, rolnik, Brzezie — Worsztynowicz Leonard, Budy — Przybecki Antoni, dzierżawca dóbr, Czachorowo — Sobiech Ludwik, Czarkowo — Skrupski Antoni, mistrz ślusarski, Dobieżyn — Jurkowiak Ignacy, Drzewiec — Jankowiak Albin, Edmundowo — Duda M., rolnik, Januszewo — Goliński Seweryn, rolnik, Kijewo — Bartkowiak Wincenty, rolnik, Kijewo — Szymański Stanisław, rolnik, Kobylniki — Szwania Jan, rolnik, Koszuty — Libera Stanisław, rolnik, Koźmin (pow. szamotuński) — Krystkowiak Józef, Kurowo — Wawrzyniak Józef, Lasek (pow. Poznań) — Nowicki Stanisław, Lubiń (pow. Kościan) — Pigła Jan, robotnik, Lussowo — Dołgusiak Antoni, robotnik, Lussówko — Kłerek Walenty, gospodarz, Lagwy — Marciniak Michał, Łaza — Tank Wojciech, rolnik, Łobżenica — Szalkowska Janina, Łobżenica — Wikarski Franciszek, rolnik, Miechowice — Rymer Stanisław, rolnik, Międzylesie — Kaczmarek Marcin, rzemieślnik, Napachanie — Staśkowiak Maciej, rolnik, Niemarzyn — Nowak Franciszek, rolnik, Pierchno (pow. średzki) — Konieczny Ludwik, Pólvica — Wróblewski Franciszek, Radusz — Binkowski Czesław, mistrz piekarski, Rawicz — Lęcej Leon, Romanowo — Mikołaj Józef, rolnik, Ryzyn — Kotecka Helena, Szedlecze — Cempel Roman, Siedlików — Polaszek Józef, gospodarz, Sikorzyn — Surdyk Szymon, rolnik, Solec — Liberska Stanisława, Szreniawa — Słomarczyk Wincenty, rolnik, Tadeuszowo — Stróżyk Franciszek, Wielowieś — Dudziak Walenty, rolnik, Włostowo — Rozenbergowa Julja, Wolsztyn — Rozenberżanka Julja, Wolsztyn — Księżyk Leokadja, Zielniczki — Stelmachowska Ksawera, Zofijówka (pow. Strzelno) — Janiszewski Franciszek, rolnik, Żerniki.

Pisma, godzące się na protest, uprasza się o powtórzenie podpisów, powyżej podanych.

Komitet
z p. Wyczyński
em. starosta krajowy
Poznań, Aleje Marcinkowskiego 29.

Stan liczebny wychodźstwa polskiego we Francji.

Liczba emigrantów polskich we Francji z każdym rokiem wzrasta. Podczas gdy w roku 1926 liczba ta na ziemiach Francji wynosiła około 320.000 głów, w roku 1927 podniosła się w przybliżeniu do 400.000, w roku 1928 do 417.000, w r. 1929 do 444.000, w początkach zaś roku 1930 do 523.000 głów.

Napływ robotników polskich do Francji w okresie dziesięciolecia od 1918 do 1928 wyniósł 278.738 osób, w samym zaś 1929 r. 55.269 osób. We Francji istnieje również dość liczna emigracja robotnicza włoska, belgijska i innych narodowości. Emigranci polscy stanowili w r. 1929 we Francji 14,93 proc. ogólnej liczby robotników cudzoziemskich.

Pod względem zawodowym emigranci polscy dzielią się na 3 grupy: górników, robotników przemysłowych i robotników rolnych. Najwięcej Polaków zatrudnionych jest w kopalniach węgla. W r. 1927

na 171.000 górników cudzoziemskich zatrudnionych w górnictwie francuskim, według źródeł oficjalnych liczba górników polskich wynosiła 97.311, co stanowi bezwzględnie większość. Liczba powyższa wykazuje, w jakim stopniu produkcja węgla francuskiego zależy jest od rąk polskich górników. W przemyśle francuskim w r. 1927 było zatrudnionych 69.304 Polaków, w rolnictwie zaś ze względu na najniższe płace tylko 32.821 polskich robotników rolnych.

Wśród robotników cudzoziemskich we Francji stosunkowo najwięcej robotników niewykwalifikowanych liczą Polacy. Podczas, gdy przeciętnie odsetek robotników niewykwalifikowanych wynosi dla robotników cudzoziemskich 28,7 proc., to wśród robotników polskich niewykwalifikowani stanowią 36,6 proc. Jest to kategoria robotników o najniższych płacach. W rolnictwie Polacy pracują tylko jako robotnicy rolni, w przeciwstawieniu do emigrantów włoskich, którzy w większości są właścicielami lub dzierżawcami ferm.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Środa, dnia 17 czerwca 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 7.15 gazeta poranna; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 komunikaty; godz. 14.30 kwadransy Tow. Ziemianek Wielkopolskich; godzina 17.15 audycja dla dzieci w wyk. „Wujcia-Czesia”; godz. 18.00 koncert popołudniowy (transmisja z Warszawy); godz. 19.00 świat książek; godz. 19.15 radjogawęda żołnierska; godz. 20.00 „Silva rerum”; godz. 20.15 „Szkoła zawodowa”; godz. 20.30 koncert muzyki lekkiej. Wykonawcy: Orkiestra 7 p. strzelców pod batutą p. Renca, Stanisława Ziemięćwiczyńskiego (sopran), Aleksander Klichowski, art. op. (tenor), Jadwiga Komorowska (akomp.); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty; godz. 22.15 muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada”.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 muzyka gramofonowa; godz. 13.10 komunikat meteorologiczny; godz. 14.50 komunikat gospodarczy; godz. 15.25 „Wśród książek”; godz. 15.45 komunikat harcerski; godz. 16.00 program dla dzieci; godz. 16.30 muzyka gramofonowa; godz. 16.47 komunikat dla żegluga i rybaków; godz. 16.50 „Walka o błękitną wstęgę Atlantydy”; godz. 17.15 muzyka gramofonowa; godz. 17.35 odczyt z Krakowa; godz. 18.00 koncert orkiestry; godzina 19.00 rozmaitości; godz. 19.20 skrzynka pocztowa rolnicza; godz. 19.35 Prasowy Dziennik Radjowy; godz. 19.50 transmisja z Teatru Wielkiego w Warszawie. Opera „Traviata” Verdi’ego.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 12.05 i 14.00 gramofon, 16.30 „Fra Diavolo”, 19.45 muzyka taneczna, 22.30 koncert; **Budapeszt** (550 m) 20.10 koncert solistów; **Wiedeń** (516 m) 19.30 koncert, 21.10 audycja z placu ratuszowego (koncert chórów), 22.10 koncert; **Rzym** (441 m) 20.50 „Sybir” op. Giordana.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Związek Pracowników Kupieckich, Oddział w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 17 bm. o godz. 20 w sali Narodowego Uniwersytetu Robotniczego przy Alejach Marcinkowskiego 24.

— **Sodalicia Panien Urzędniczek.** — Wspólna adoracja odbędzie się 17 bm. o godz. 19.30 w kaplicy sodalicyjnej przy ul. Dominikańskiej.

— **Sodalicia Pań Zawodu Kupieckiego.** Z powodu wystawy Związku Kobiet Pracujących będzie biblioteka zamknięta. — Wymiana książek w następną środę.

— **Tow. Uczestników Powstania Wielkopolskiego 1918-19 im. Ign. Paderewskiego** dziel. III (Zamek). Zebranie odbędzie się 17 bm. o godz. 20 w lokalu „Boulevard”, pl. Nowomiejski 5. Na porządku obrad m. in. nowy statut związku.

— **Koło Senjorów w Poznaniu.** Zebranie miesięczne odbędzie się 17 bm. o godz.

20 w lokalach własnych Al. Marcinkowskiego 26. Wykład n. t. „Wilhelm II” wygłosi p. Cyprycki.

— **Chór przy kościele OO. Jezuitów w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 17 bm. o godz. 19 na salce ćwiczeń. — Lekcje chóru odbywają się regularnie w środy i piątki o godz. 19.

— **Związek kioskarzy.** Zebranie plenarne odbędzie się 18 bm. o godz. 18 pod „Ulem”, ul. Ślusarska 6.

— **Polskie Stow. Kobiet z wyższym wykształceniem.** Zebranie plenarne oddziału poznańskiego odbędzie się 18 bm. o godzinie 20 w sali Tow. Przyj. Nauk, ulica Sew. Mielżyńskiego 26-27.

— **Koło Przyj. Harc. im. Boł. Chrobrego w Poznaniu.** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się 18 bm. o godz. 19.30 w szkole Wszystkich Świętych, ul. Wsz. Świętych.

— **Zjedn. Prac. Rzemieślniczych R. P. Oddział Poznański.** Zebranie ogólne dla wszystkich odbędzie się 18 bm. o godz. 20 w sali Kasyna Domu Rzemieślniczego, ul. Fr. Ratajczaka.

— **Absolwenci Liceum Handlowego.** — Zbiórka tegorocznych absolwentów w sprawie komersu odbędzie się 18 bm. o godz. 18 w liceum, ul. Wrocławska 17.

— **Tow. Ogródków Działkowych im. dr. K. Marcinkowskiego.** Zebranie plenarne odbędzie się 19 bm. o godz. 19 na boisku przy altanie zarządu.

— **Stow. Urzędników Komunalnych m. stoł. Poznania.** Zebranie plenarne odbędzie się 25 bm. o godz. 18 na sali p. Jarrowkiej, ul. Masztalarska.

KSIĘGI STANU GYWILNEGO

Zgony:

Agnieszka Jędrasiakowa, z domu Troszanka, 62 l., Jan Narloch, kanonier, 19 l. Apolinary Nowakowski, młynarz, 64 l. Loda Cerajewska, 10 mies. Czesław Arendt, 63 l. Tadeusz Rudnik, 2 l. Franciszka Stepiakowa, z domu Dolatowska, 32 l. Tadeusz Nowicki, 1 mies. Paweł Grzaślewicz, robotnik, 52 l. Leon Zygmunt Lewalski, radca skarb., 49 l. Pelagja Olejnik, z domu Kapałczyńska, 78 l. Genowefa Ratajczakówna, 9 mies. Marja Bremberowiczówna, krawcowa, 46 l. Adam Wandel, 2 godz. Marja Kurczewska, z domu Sobańska, 66 l. Krystyna Wanda Mikusiówna, 2 godz. Stanisław Biernacki, profesor, 55 l. Wojciech Tykowski, kupiec, 68 l. Jan Mniejzyński, cieśla, 55 l.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— **Kadet.** Korpus kadetów znajduje się we Lwowie, Chełmie na Pomorzu i w Rawiczu. (iK)

— **Czytelniczka ul. Śniadeckich.** Bez zgody właściciela domu nie wolno odnajmować pokojów. (iK)

— **„Młody”.** Owszem był — obecnie przeniesiony w stan spoczynku. (iK)

— **Lutnia Kościeln.** Zdjęcia takiego nie otrzymaliśmy, prosimy przysłać przy sposobności inne. (iK)

— **Borowski - Strzałkowo.** Consulat Général de Pologne Paris — 43 rue Thophile Gantier, w Pradze — Praha II Prikopy, Antwerpja rue Van Dzek, Bruksela — rue de la Loi. Wystarczy adresować konsulat polski w języku urzędowym państwa do którego piszemy. (iK)

— **„Solenizant”.** Nie wiemy, gdyż w żadnym kalendarzu nie znaleźliśmy takiego imienia. (iK)

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: K. F. 5 zł. — Na intencję Kazia E. i L. 2 zł. — A. Maciejewski Otusz, za otrzymane łaski 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 1155,50 zł.

Dla prof. Kosickiego: 15 zł wyplacono 13. 6. 31 p. Barbarze Chłapowskiej.

Na obiady dla biednych do dyspozycji Komitetu obchodu św. Antoniego z Padwy: 101,80 zł wyplacono dnia 13. 6. 31 r. OO. Franciszkanom.

Na chleb św. Antoniego: Skoczowski 1 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 113,50 zł.

Sprzedaż

Kurjera Poznańskiego

na **Riwierze Francuskiej**

uskutecznia

Polskie Biuro Podróży „Francopol”

Nice, 14 rue Halévy

Biuro to zaopatruje w pismo nasze następujące miejscowości:

Nicea

Kioski gazetowe głównych ulic miasta

Cannes

Księgarnia Perrier, 4 rue d'Antibes

Juan-les-Pins

Księgarnia Gracias, Av. de la Gare

Monaco

Księgarnia 1 bis rue Grimaldi

Menton

Główny kiosk gazetowy.

O potrzebie handlu antykwarycznego.

Falszywym z gruntu jest mniemanie, że należy zakupywać wyłącznie rzeczy nowe. Jeżeli weźmiemy na przykład pierwsze lepsze stołeczne miasto europejskie, to dowiemy się, że w każdym z nich handel antykwaryczny zajmuje poważne stanowisko. Handel antykwaryczny jest nie do zastąpienia, jeżeli chodzi o taką dziedzinę, jak dzieła sztuki, a więc obrazy, rzeźby, meble, kryształy i porcelany artystyczne. Niepodobniestwem jest, aby kolekcjonerzy i amatorzy antyków mieli docierać bezpośrednio do przypadkowych ich posiadaczy a również niemożliwym jest, aby przypadkowi posiadacze mieli bezpośrednio wyszukiwać chętnych nabywców bez uciekania się do tak nieodzownego w tej dziedzinie pośrednictwa, jakim jest antykwariat.

W dzisiejszych trudnych ekonomicznie czasach antykwariaty spełniać muszą jeszcze inną rolę, a mianowicie muszą stać się łącznikiem pomiędzy tymi, którzy przyciśnięci okolicznościami muszą się wyzbyć niejednej z posiadanych rzeczy, a pomiędzy tymi, których nie stać na kupienie rzeczy nowych a im nieodzownych, a zmuszonych do nabywania rzeczy już używanych. zw 29 773

Takim bardzo skutecznym pośrednikiem, jeżeli chodzi o Poznań, jest firma Antoni Pióro, mieszcząca się przy Alejach Marcinkowskiej 28, która posiada na składzie, przyjmuje do komisowej sprzedaży, a również zakupuje wszelkiego rodzaju sprzęty używane i to zarówno o wartości artystycznej, jak i powszedniego użytku.

„Lepiej zapobiedz lub leczyć się niż cierpieć“

VICHY

najsukuteczniejsza kuracja przy zachorzeniach wątroby, żółdki i przy innych podobnych dolegliwościach.

Sezon:

KWIECIEŃ-PAŹDZIERNIK

Liczne hotele wszystkich kategorii
Kasyna — Teatry — Wyciągi konne
Golf — Tenis — Polo

Informacje:

SYNDICAT D'INITIATIVE DE VICHY.

Szereg lekarzy włada językiem polskim, również we wszystkich większych hotelach mówi się po polsku.

Tw 1538

Dnia 15 czerwca 1931 zasnął w Bogu, po długich cierpieniach, w 74-tym roku życia, opatrzony Olejami św., nasz najdroższy, mąż, ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Wiktor Przybylski

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 18. bm., o godz. 5-tej po południu z domu żałoby.

W ciężkim smutku nieutuleni
żona, dzieci i rodzina.

Jarocin, Fordon, Poznań.

Dnia 15. bm., zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój kochany syn, nasz drogi brat, szwagier i kuzyn, ś. p.

Wacław Ueberle

w 49 roku życia, o czym zawiadamia ciężko strapiona matka, siostra, bracia i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 18 czerwca, o godz. 17-tej, ze szpitala miejskiego. Osobnych zawiadomień nie wysyła się. Września, Królewska Huta. zw 29 784

Dnia 14 czerwca 1931 r., o godz. 18.30 zasnęła w Bogu, po długich, cierpliwie znoszonych cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza ukochana córka, siostra, siostrzenica, kuzynka i szwagierka, ś. p.

Marja Rodaksówna

w 21 wiośnie życia. zw 29 770
Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 17 b. m., o godz. 17.30 z kostnicy cmentarza jeżyckiego, o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pograżeni
rodzice, rodzeństwo i rodzina.

Poznań, Chodzież, Inowrocław.

Wielebnemu Duchowieństwu a przede wszystkim Ks. proboszczowi Szymańskiemu, Ks. Dr. Skazińskiemu, JW Panu Prezesowi Dr. Schmidtowi, JW Panom Naczelnikom i wszystkim Kolegom Wp. Izby Skarbowej, JW Panom Rady Nadzorczej i Dyrektorom Banku Spółdzielczego Urzędników Polskich, Konsumentów Urzędników Polskich i Spółdzielni Budowlanej Urzędników Polskich, JW Panu Profesorowi Mikołajewskiemu, Stowarzyszeniu Urzędników Skarbowych za dowody szczerego współczucia, wieńce i wruszający śpiew oraz tym wszystkim, którzy brali udział w pogrzebie mojego najdroższego męża i najlepszego, najukochańszego ojczulka, ś. p.

Zygmunta Lewalskiego

składam niniejszem serdeczne

Bóg zapłać!

zw 29783

W nieutulonym żalu pograżeni
żona z synem.

Dnia 14 czerwca 1931 r. zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza i najdroższa córka, siostrzyczka i wnuczka, ś. p.

Halunia

w 16 wiośnie życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 17 czerwca, o godz. 18 z Zakładu św. Józefa. zw 29 774

W nieutulonym żalu
rodzice

W. St. Polcynowie z dziećmi
i rodzina.

Poznań, Wrocławska 9.

Dnia 13 czerwca 1931 r., zasnął w Bogu, po krótkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, ojciec i dziadek, ś. p.

Szczepan Własny

Pogrzeb odbędzie się w środę, 17. b. m., o godzinie 6-tej wieczorem z domu żałoby, ul. Marszałka Focha 66, o czym zawiadamia Krewnych i Znajomych zw 29 778

w ciężkim smutku pograżeni
żona z dziećmi i rodzina.

Dnia 15 czerwca 1931 r., o godz. 3.30, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza troskliwa matka i babka, ś. p.

z Gruszków

Wiktorja Leerowa

przeżywszy lat 52. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 18 b. m., o godz. 18-tej, z Zakładu „Pod Opatrznością” na Śródcie, przy ul. Bydgoskiej, na stary cmentarz archikatedralny. zw 29 787

W smutku pograżeni
mąż, córka, synowie i rodzina.

Nadmłynarz

poszukuje posady w żytym lub pszennym młynie zaraz lub później. Wykonuje sam reparacje. zna ryflowanie walczy. Oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zw 29 212

Dziewczynna

szuka posługi Oferty Kurjer zdw 99 895

Chłopak

lat 19, poszukuje pracy. Oferty Kurjer zdw 99 797

LUDZIE

patrzają na PANA codziennie, krytykują, sądzą i odnoszą się do Pana przychylnie, obojętnie lub z wyraźną niechęcią.

OPINIA LUDZKA może Panu wiele POMÓC lub zaszkodzić, — zależy to w pierwszym rzędzie od PAŃSKIEGO WYGLĄDU. — Jeżeli uważamy, że taką ogromną rolę odgrywa w życiu ubiór męczyzny, — to mając 3 SPECJALNE magazyny konfekcji męskiej, stawiamy sobie jako JEDYNY NASZ CEL: „Najwykwintniejszy strój pana.”

JESTESMY NAJTANSI W POLSCE, chociaż najlepsze materiały sprowadzamy z największych fabryk, a nasi przykrawacze mają europejską markę! Możemy być najtańsi, bo NAJWIĘCEJ SPRZEDAJEMY!

Polecamy wykwintne ubiory męskie GOTOWE i na miarę. SPECJALNOŚĆ PALTA latowe i gabardynowe z najpiękniejszych materiałów! Za ubiory miarowe GWARANCJA pierwszorzędnego wykonania. — Materiały z metra NAJTANIEJ!

EDMUND RYCHTER

POZNAŃ - ul. Ratajczaka 2 i Wrocławska 14 oraz 15.
Telefony: 26-07, 54-25, 54-15, 21-71.

SER PRIMULA

jest to jedyny ser na świecie, który otrzymał Grand Prix na Wystawie w Barcelonie i Antwerpi.

Ser „PRIMULA” to najbardziej odżywczy artykuł, bo sporządzony z mleka i śmietany. Dlatego też przez lekarzy dla zdrowych i chorych polecany.

Ser „PRIMULA” posiada smak, który zadowoli najwybredniejszych smakoszy.

Zważajcie na napis „PRIMULA” a ustrzeżecie się przed bezwartościowymi naśladownictwami o dużo gorszym gatunku i smaku.

Uprzejmie prosimy zwrócić się do firmy:

W. Misiek, Poznań, św. Marcina 21

a z chęcią udzielimy wyczerpujących wyjaśnień. Tw 1576

Lozanna (Szwajcaria)

Mon Gré nw 11 628

Pensjonat katolicki dla młodych panien

(system nieklasztorny).

Zakład wychowawczy i naukowy dla młodych panien z dobrych rodzin. — Gruntowna nauka języka francuskiego. — Języki obce. — Całkowity kurs gospodarstwa. — Sporty. — Pobyt w górach w zimie i w lecie. — Ceny umiarkowane. — Pierwszorzędne referencje we wszystkich krajach, między innymi referencje Jego Eminencji Besson, biskupa Lozanny, Genewa i Friburg.

Prosimy zwracać się po prospekty. P. 935 L.

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem n. skóre „HEILWUNDER”, patent gdański Nr 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczliwych wypadkach wszystkich liszaj, nawet liszaj ropnych, ranach u nóg, egzemie, pryszczach, wyzłutkach wszelkiego rodzaju, zerwonosci twarzy i nosa, odmrozeniach itd. Przy zamówieniach uprasza się o cel użyteczności. Świetne uznanie. Jeżeli bez skutku, zwróć pieniądze. Cena 8,60 zł. Wysyłka za załączką. Przy wysyłce sumy zgóry, bez portorium. nw 11 443

Chem. Kosm. Laboratorium „KLOSSIN”, Gdansk 2, Hundegasse 43.

WINA

PRZEPIĘKNE WĘGIERSKIE
NYKA & POSŁUSZNY
POZNAŃ, WROCLAWSKA 33/34.
Pw 11 855-20.149

LOKAL

w śródmieściu, nadający się na każde przedsiębiorstwo (specjalnie nadaje się na kawiarnię lub tem podobne), parter, ca. 10x15 mtr., do wynajęcia, wprost od gospodarza. Oferty: „Par”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 24,26. Pw 11866-24,26

Kierownik filji

magazynu pianin i instrumentów muzycznych z większą kaucją poszukiwany, ewtl. oddam magazyn na własny rachunek lub sprzedam. Oferty z podaniem bliższych stosunków i wysokości kaucji pod zw 29 775 do Kurjera Pozn.

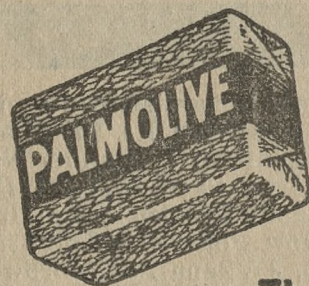
W kraju pięknych Senioritas

Cudne, ciepłe, oliwkowe cery południa. Tajemnica piękności Senioritas — to staranne pielęgnowanie skóry. To też słynny barceloński specjalista Senor J. Tejero z całą ognistością hiszpańskiego temperamentu unosi się gdy klientki nie słuchają jego rady. „Jak Pani śmie niszczyć sobie cerę, gdy może Pani bez wysiłku stosować dwa razy dziennie ten prosty zabieg”. Wiadomo, o jaki zabieg chodzi Senor Tejero — wszak zaleca go 23,723 specjalistów całego świata: Rano i wieczór wetrzeć w skórę twarzy i szyi delikatną pianę z mydła PALMOLIVE i ciepłej wody; pozostawić ją na przeciąg 1-2 minut, tak aby mogła przeniknąć pory naskórka, poczem splukać najpierw ciepłą, potem letnią, wreszcie zimną wodą.

Oleje z palm i oliwek, z których mydło PALMOLIVE jest zrobione mają dużą wartość kosmetyczną. One to nadają mydłu PALMOLIVE ten charakterystyczny zielony kolor i lekki naturalny zapach.

Cena mydła PALMOLIVE jest tak przystępna, że specjaliści kosmetyczni polecają je również jako mydło kąpielowe, chroniące wrażliwą skórę przed podrażnieniem i szorstkością.

Oryginalne mydło PALMOLIVE jest obecnie wyrabiane w Polsce. Sprzedaje się je tylko w zielonym opakowaniu z napisem PALMOLIVE złotymi literami na czarnej opasce.

Colgate - Palmolive Sp. z o.o.
Warszawa, Rymarska No. 6.

Zł. 1.20

J. Tejero właściciel Salon de Beauté w Barcelonie, gdzie spotyka się wytworzy świat Hiszpanii.

J. Tejero
613, Collo Corva

„MYDŁO PALMOLIVE”

„BONICOT”

„Bonicot okazał się najlepszym środkiem, usuwającym szkodliwe składniki z tytoniu. Od wielu lat zaniechałem palenia. Obecnie używam Bonicotu i nie odczuwam żadnych dolegliwości. Podkreślam, że smak i aromat tytoniu pozostaje niezmienny.”

Pw 11 500-70,79 Prof. Uniw. Dr. Adolf Lorenz.

W Polsce nabyć można Bonicot we firmie: Polskie Tow. Handlowe „BONICOT”, Sp. z o.o. Kraków, Zielona 10, tel. 16841 i 14676.

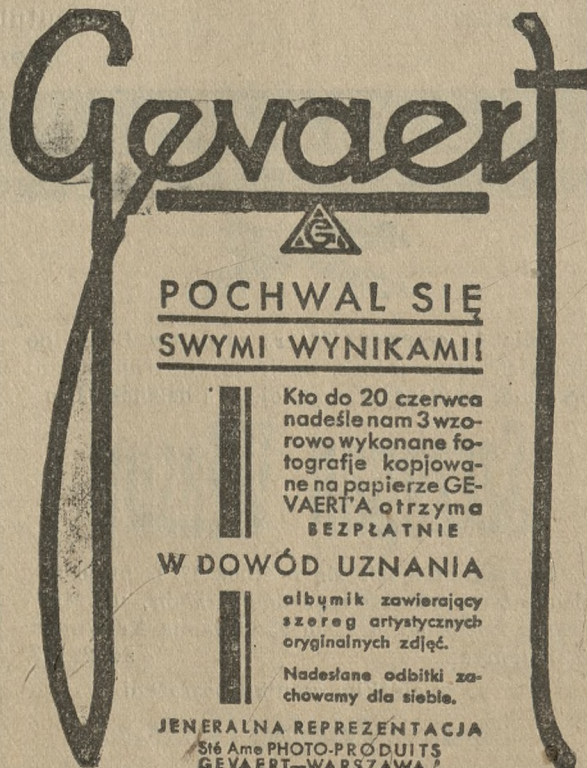
Mieszkania

4-5 pokojowego, nowoczesnego, okolica początek Jeżyce, szuka poważny realktant. Oferty zaraz lub później do Kurjera pod nw 11610

Okazja!

Samochód otwarty, używany, przejechanych 10 000 km, „Oświęcim-Praga” Alfa 6-8-30 HP, limousine cond. int. Minerva, 4 siedz. (karoserja Pullmann), przejechanych 38 000 km. 8/40 HP.

„Praga” Automobile, Poznań, pl. Wolności nr. 11. Telefon 55-33. Pw 29 788

POCHWAŁ SIĘ
SWYMI WYNIKAMI!

Kto do 20 czerwca nadesłał nam 3 wzorowo wykonane fotografie kopjowane na papierze GEVAERT'a otrzyma BEZPŁATNIE

W DOWÓD UZNANIA

albumik zawierający szereg artystycznych oryginalnych zdjęć.

Nadesłane odbitki zachowamy dla siebie.

JENERALNA REPREZENTACJA
516 Ave PHOTO-PRODUITS
GEVAERT-WARSZAWA

nw 10 068

nw 11 216

Roboty Ręczne

na wyjazd wakacyjny

po tanich cenach.

- Kwadraty narysowane do spajania serwet od zł 040
- Serwetki na nocne stoliki od zł 075
- Garnitury na umywalnie od zł 270
- Ręczniki pokojowe od zł 380
- Poduszki białe, czarne i kolorowe od zł 195
- Serwety w różnych rozmiarach od zł 150
- Biegacze i owale na bufet i kredens od zł 150
- Poduszki kanwowe, kilimowe i gobelinowe od zł 225
- Garnitury kuchenne, oraz pojedyncze sztuki.

Dużo nowości.

Siatki filet w kolorach: białym, czarnym i beige.
Włóczki wełniane na wszelkie cele.

Olbrzymi wybór kolorów wszelkich bawełniczek DMC oraz innych.

Wszelkie przybory do robót ręcznych

Specjalne instruktorki udzielają chętnie każdej chwili bezpłatnie nauki wszelkich robót ręcznych.

S. KAŁAMAJSKI

Poznań

Toruń

Pw 11 864-24.21

Tem czym jest puchar Davisa dla tenisa, tem jest konkurs Kodaka dla fotografii.

Cały świat bierze udział w Międzynarodowym Konkursie Kodaka. Kto zdobędzie Wielką Nagrodę? Niewiadomo. Temat rozstrzyga o nagrodzie, a nie technika. Może właśnie ta mała, bezpretensjonalna fotografia zrobiona wczoraj na korcie tenisowej zdobędzie Wielką Nagrodę.

Cały świat bierze udział w konkursie Kodaka i każdy kraj wierzy w swoje zwycięstwo. W rozgrywkach o 6 nagród Międzynarodowych w wysokości 1.000 dolarów każda, wezmą udział zdjęcia, które zdobyły pierwsze nagrody narodowe w swej klasie. W finale o Wielką Nagrodę Międzynarodową, w wysokości 10.000 dolarów biorą udział zdjęcia, które zdobyły nagrody międzynarodowe.

Konkurs Kodaka jest zorganizowany pod protektoratem największych znakomitości świata. W skład polskiego Jury wchodzi: p. Ministrowa Halina Konopacka-Matuszewska, p. Jadwiga Smosarska, artystka filmowa, p. Marjan Dąbrowski, poseł na sejm, p. Wacław Grubiński, autor dramatyczny, oraz p. Stefan Norblin, artysta-malarz.

Blisze informacje o Konkursie można otrzymać w każdym składzie materiałów fotograficznych lub w biurze Konkursu, Kodak, Warszawa, plac Napoleona 5.

KARTA ZGŁOSZENIA

Proszę wypełnić i wysłać wraz ze zdjęciami do biura Konkursu Kodak, Warszawa, plac Napoleona 5.

Imię i nazwisko _____
Miejscowość _____
Ulica _____
Ilość zgłoszonych zdjęć _____
Marka kamery _____
Marka filmu _____
Podpis _____

Międzynarodowy Konkurs Kodaka dla amatorów-fotografów—900.000 złotych nagród!

nw 11215

POSTĘPOWANIE UKŁADOWE

W sprawie postępowania układowego nad majątkiem firmy „Mechaniczna Fabryka szpilek do włosów”, własność Feliksa Calki w Lesznie, ul. Przemysłowa 20, wyznacza się w celu ustalenia listy wierzycieli po myśli art. 40 rozp. Prez. Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 marca 1928 r. Dz. Ust. Nr. 27 poz. 244 w porozumieniu z Sądem Grodzkim w Lesznie termin do sporządzenia wiarytelności na dzień 27 czerwca 1931 r. od godz. 10—12 przed poł. w lokalu firmy. zw 29 777

Lista sprawdzonych wiarytelności wyłożona będzie w Sądzie Grodzkim w Lesznie, pokój 18 przez 7 dni, od 18 lipca br. począwszy. Postanowienie nadzorca sądowego co do wciągnięcia lub odmowy wciągnięcia wiarytelności na listę wierzycieli mogą zainteresowane osoby zażądać w ciągu 7 dni od daty wyłożenia listy do Sądu, który spór ostatecznie rozstrzyga.

Leszno, dnia 5 czerwca 1931 r.

Fiedler, nadzorca sądowy.

W dniu 26 czerwca 1931 r., o godz. 10 przed południem, odbędzie się na sali Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka nr. 4/6

ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

„VESTY” Banku Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu, na które zapraszam wszystkich członków uprawnionych do głosowania w myśl §§ 7, 8 i 9 statutu.

Udział w Walnych Zebraniach jest dozwolony tylko za przedłożeniem karty wstępu, które wydaje Biuro Zarządu w Poznaniu, Św. Marcin 61.

Chcący brać udział w Walnym Zebraniu muszą do dnia 23 czerwca włącznie zgłosić się o kartę wstępu, przyczem należy przedłożyć posiadane certyfikaty lub polisy oraz ostatni wykupiony kwit składkowy. Zastępcy powinni wykazać się odpowiednim pełnomocnictwem (§ 9 statutu).

Walne Zebranie odbędzie się w/g następującego porządku dziennego:

1. Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1930.
2. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
3. Przyjęcie bilansu i podziału zysku oraz udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia zmian ewtl. zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
4. Uzupełniający wybór członków Rady Nadzorczej.
5. Wybór członków Komisji Rewizyjnej.
6. Uchwalenie zmian statutu, dostosowanych do przepisów nowego prawa o spółkach akcyjnych w myśl rozporządzenia z dnia 10 września 1930 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 66 1930 r. poz. 523), oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia w uchwale zmian zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
7. Uchwalenie zmian ogólnych warunków ubezpieczeń na życie z badaniem lekarskim oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia w uchwale zmian zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
8. Wolne wnioski.

Poznań, dnia 30 maja 1931 r.

Prezes Rady Nadzorczej (—) Edward Potworowski.

Zarząd: Nacz. Dyr. (—) Mieczysław Wieczorek.

Dyrektorzy (—) Arpad Czerwiński. (—) Teodor Prądzyński.

Pw 11 776-23,26

Zastępstwa fabryki mąki ziemniaczanej - krochmalu kartoflanego

na województwo łódzkie poszukuje
DOM AGENTUROWO-HANDLOWY

w Łodzi, wprowadzony do największych przedsiębiorstw łódzkich. Pierwszorządne referencje. Gwarancja poważnych obrotów wśród najlepszej klienteli. Oferty do biura ogłoszeń **Fachs, Łódź, Piotrkowska 50 sub „M. Z.”** nw 11627

Do wynajęcia lokal handlowy

350 m², w **śródmieściu**. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Poznańsk. pod **dw 3911**

W dniu 26 czerwca 1931 r., o godz. 17-tej, odbędzie się na sali Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu, ul. Franc. Ratajczaka 4-6

ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

„Vesty” Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń od Ognia i Gradobicia w Poznaniu, na które zapraszamy wszystkich członków uprawn. do głosowania w myśl § 10 i 11 statutu.

Udział w Walnych Zgromadzeniach jest dozwolony tylko za przedłożeniem karty wstępu, którą wydaje Biuro Zarządu w Poznaniu, Św. Marcin 61.

Chcący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu muszą się do dnia 23 czerwca 1931 r. włącznie zgłosić o kartę wstępu, przyczem należy przedłożyć posiadane certyfikaty lub polisy oraz ostatni wykupiony kwit składkowy. Zastępcy powinni wykazać się odpowiednim pełnomocnictwem (§ 11 statutu).

Walne Zgromadzenie odbędzie się według następującego porządku dziennego:

1. Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za rok 1930:
 - a) w dziale ubezpieczeń od ognia,
 - b) w dziale ubezpieczeń od gradobicia,
 - c) w dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem,
 - d) w dziale ubezpieczeń szyb od rozbicia.
2. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej w poszczególnych działach ubezpieczeń.
3. Uchwalenie tantjemy Radzie Nadzorczej w myśl § 23 statutu.
4. Przyjęcie bilansu i podział zysku oraz udzielenie pokwitowania Radzie Nadzorczej i Zarządowi:
 - a) w dziale ubezpieczeń od ognia,
 - b) w dziale ubezpieczeń od gradobicia,
 - c) w dziale ubezpieczeń od kradzieży z włamaniem,
 - d) w dziale ubezpieczeń szyb od rozbicia,
 oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia zmian ewentl. zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.
5. Uzupełniający wybór członków Rady Nadzorczej.
6. Wybór członków Komisji Rewizyjnej i zastępców.
7. Uchwalenie zmian statutu, dostosowanych do przepisów nowego prawa o spółkach akcyjnych, w myśl rozporządzenia z dnia 10 września 1930 r. (Dz. Ustaw R. P. nr. 66/1930 poz. 523) oraz upoważnienie Rady Nadzorczej do poczynienia w uchwale zmian zażądanych przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

Poznań, dnia 30 maja 1931 r. Pw 11865-24,23

Prezes Rady Nadzorczej (—) Adam hr. Zóltowski.

Zarząd:

Naczelný Dyr. Teodor Prądzyński.

Dyrektorzy: Arpad Czerwiński, Mieczysław Wieczorek.

Wydzierżawienie polowania

Polowanie w Pecnej, pow. śremskim, w obszarze około 1600 mórg, ma być w drodze licytacji w poniedziałek, dnia 29. 6. 1931 r., o godz. 15-tej wydzierżawione. Warunki wydzierżawienia polowania są wyłożone w zarządzie Spółki łowieckiej u p. Statuckiego. zw 29 776

Pecna, pow. Śrem, dnia 6 czerwca 1931.

Zarząd Spółki Łowieckiej Pecna, pow. Śrem Statucki.

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE.

Co do majątku firmy „Bielizna”, Spółka z ogr. odp. w Bydgoszczy, Plac Teatralny 3, wdraża się z dniem dzisiejszym tj. z dniem 11 czerwca 1931 r., o godzinie 13 postępowanie upadłościowe, ponieważ kierownik upadłej firmy Jan Ebertowski, oświadczył, że firma jest niewypłacalna i że zastanowiła wypłaty z początkiem kwietnia b. r. Zarządca masy upadłościowej mianuje się adwokata Dr. Trzcńskiego z Bydgoszczy Stary Rynek. Wiarytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dn. 31 lipca 1931. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentl. celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia lemu wydziału wierzycieli, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wymienionych w § 132 ustawy o upadłościach, wyznacza się w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 9 lipca 1931 r., o godz. 8,30 przed poł. — zaś celem zbadania zgłoszonych wiarytelności, termin na dzień 13 sierpnia 1931 r., o godz. 8,30 przed poł. Wszystkim, którzy posiadają jakiegokolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nawet poleca się im, aby najpóźniej do dnia 30 czerwca 1931 r. donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wiarytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. Bydgoszcz, dnia 11 czerwca 1931. Sąd Grodzki. nw 11 289

27 dobrych wozów roboczych i szorów, 4 mocne wozy do długiego drzewa, maneż, siewkarnie, 2 śrutowniki, 4 wciągi, lewarki, szafa żelazna, 14 lin drucianych, 50 ctr. 16—25 cm. długich gwoździ, 300 około 3 mtr. długich 25 mm. grubych końcy lin, 2 piece żelazne, dyle i deski brzożowe, bukowe, klonowe, sosnowe, łaty dachowe, sprychy dębowe, deski ośzowe, kafe, dachówki drzewne, 2 promy, łodzie, tanio na sprzedaż. Zapytania kierować pod zw 29 780 do Kurjera Poznańskiego.

3 weksle po 3.000 zł
z moim akceptem i żyrem p. Stanisława Przybeckiego z Poznania
uniemożliwiam,
ponieważ zostały zdyskontowane a pieniądze nieprawnie zatrzymane. Sprawę przeciw p. St. Przybeckiemu skierowałem do prokuratury.
W. hr. Mycielski, Poniec.

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE. W majątek firmy Fabryka Rowerów i Maszyn „Inventia”, Spółka Akc. Poznań, ul. Marszałka Focha 88, wdrożono z dniem dzisiejszym, tj. z dniem 11 czerwca 1931, o godz. 12 przed poł., postępowanie upadłościowe. Zarządca masy upadłościowej mianowany p. Gawrońskiego Feliksa, Poznań, Patr. Jackowskiego 21. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 27. 8. 1931. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzytelności, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wymienionych w § 192 ustawy o upadłościach, wyznaczono w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 4 lipca 1931, o godz. 10 przed poł., zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności, termin na dzień 10 września 1931, o godz. 10 przed poł., pokój 23. Wszystkim, którzy posiadają jakiegokolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nadto poleca się im, aby najpóźniej do dnia 27 sierpnia 1931 donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. Sekretariat Oddział 2a Sądu Grodzkiego w Poznaniu. nw 11 287

PRZYMUSOWA LICYTACJA

W środę, dnia 17 czerwca r. b. o godz. 6 po południu w Zgierzynie, sprzedawać będą najwięcej dającym za gotówkę:
maszynę do szycia. n 11 310
Zbiórka przed gospod. p. Szulca.
Juja, komornik sąd. w Pniewach.

3 K 23/31. PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Tarnówku i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu, zapisana w księdze gruntowej Tarnówki k. 1 na imię Teofila Kozłowskiego, właśc. dóbr w Tarnówku, zostanie dnia 23 września 1931 r., o godz. 10 w drodze egzekucji wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie. Nieruchomość Tarnówko k. 1, obejmuje zabudowane dobra rycerskie, powierzchni 366 ha, 11/a, 40 m² nr. księgi podatkowej domowego: 1. Nr. matrykuly podatku gruntowego: 1. Z resztą odsyła się do akt substancyjnych 3. K. 23/31, które leżą do wglądu w sekretarjacie tut. sądu, pokój 33. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 29 maja 1931 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa, w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzytelności wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, a przy rozdziale ceny kupna, dopiero po rozszczeniu wierzyciela i innych prawach. Tych, którym służy prawo sprzeciwu, wzywa się, aby przed udzieleniem przyzycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna. Inowrocław, dnia 6 czerwca 1931 r. Sąd Grodzki. nw 11 290

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość, położona w Łącznicy, pow. bydgoski, i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu, zapisana w księdze gruntowej Łącznica, tom I, wykaz l. 1 na imię lekarza-dentysty Stanisława Pałędzkiego z Poznania, ul. Wilhelma l. 21, zostanie w drodze egzekucji dnia 8 września 1931 r., o godz. 8.30 przed poł., wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 13. Nieruchomość przedstawia majątność ziemską i obejmuje: dom mieszkalny z budowaną kuchnią, budynki gospodarcze i budynki mieszkalne dla komorników, obszar jej wynosi 270 ha. 33 a 70 m² składa się z parcel 53/4, 5 6 a b c d e f, 7 8 9 10 a b, 11 12 13 14 15 16 17 a b c, 18 19 20 21 22 23 a b c d e, 24 25 a b, 26 27 a b 28 29 a b c, 30 a b c, 31 32 33 34 a b c d e, 35 i 36. Roczna wartość użytkowa budynków 576 Mk., roczna kwota podatku budowlanego 22,80 mk., czysty dochód 647,89 talarów, podatek gruntowy 186,10 mk. Nr. matrykuly podatku gruntowego 1, wyciąg z księgi podatku budowlanego 1. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 28. 11. 1930 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzytelności wzmianki o przetargu nie zostały w całości uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sejmiku sądownego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwu, wzywa się, aby przed udzieleniem przyzycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna. Bydgoszcz, dnia 9 czerwca 1931 r. Sąd Grodzki. nw 11 288

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Ślubne
obraczki, podarki imieninowe, zareczynowe od 6 zł począwszy poleca Chwilkowski, św. Marcin 40. zdw 35 170

Samochód
6 osobowy, limuzyna, nadający się po przeróbce doskonale na ciężarówkę, odda tanio Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, telefon 2442. Pw 11 853-242

Pszczoly - Roje
wysła „Patoka”, Kupczyńce 6, poczta Denysów, zdwp 99 312

Dynamo
do samochodu 150, motor 440 wolt 8,5 konia 500, motor benzynowy 8 koni 400 sprzedą Trybalski, Pl. Sapiieżyński 11. zdw 99 995

Meble
używane oraz inne przedmioty sprzedaje i kupuje Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3, telefon 2442. Pw 11 540

Parasole
od zł 3.90 W. Czys Szkoła 11, Plac Wolności 5. Pw 11 558

Kupno
sprzedaż, zamiana, Najkorzystniejsze źródło. Antykarnia Antoniego Pióro, Marcinkowskiego 28. Pw 11 563

Pralni parowej
kompletne urządzenie składające się z 15 maszyn, 3 motory sprzedam, na życzenie oddam z lokalem. Zgłoszenia do „Par”, Al. Marcinkowskiego 11, pod 55.248. Pw 11 831-55.248

Ford
kilkanaście mało używanych 4-drzwiowych karetek typ A. 1929 r., ma jeszcze do sprzedania na dogodnych warunkach „Autoruch”, Sp. z ogr. odp. w Poznaniu, ul. Marsz. Focha 134/140, telefon 77-75. Pw 11 586-23.86

Dom ze składem
na głównej ulicy rynku, miemieście powiatowem, nadający się na każde przedsiębiorstwo sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański dpw 3 909

Rzadka okazja!
W Toruniu sprzedam wielką kamienicę o 5 sklepach, solidnie zbudowaną, po kapitalnym remoncie przed rokiem, wprost od właściciela. Wartość dziesięć — 500 000 sprzedam szybko decydującemu za 400 000 przy wpłacie 160 000. Zgłoszenia do Kurjera dw 3821

Puszczykówko
parcelę budowlaną sprzedam. Dogodne warunki. Rymkiewicz, Wielkie Garbary 9, telefon 33-52. zdw 97 923

Skład
sprzętów kuchennych, dobry punkt Poznania, z towarami, około 15 000. Kurjer zdw 98 933

Meble
po zniżonych cenach poleca Pluciński, Wodna 7. zdw 99 486

Bydgoszcz
skład spożywczy, mieszkaniec powiatu wyjazdu sprzedam zaraz. — Oferty Kurjer zdw 99 867

Dom i domek
24 ubikacje, sklep i stajnie, szopy, duży ogród, plac budowlany w Poznaniu, 15 minut od Starego Rynku, spieszenie korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 99 949

2 kina

w Inowrocławiu sprzedam bardzo tanio z powodu rodzinnych stosunków. Informacji udzieli dyrekcja kina Odeon w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 14, od 10 rano do godz. 1 i od godz. 4 do 9. Zakontraktowane najlepsze filmy. zdw 99 950

Maszynę
do szycia damską sprzedam. Cena 800 złotych, Kochanowskiego 4, parter, prawo, mieszkanie 2. zdw 99 952

Bufet
stół dębowy wielki, Matejki 60, m. 3, godz. 3-4. zdw 99 969

Sypialnia
pierwszorzędne wykonanie tanio sprzedą Stolarnia, Górna Wilda 94. zdw 99 979

Jadalnie
tanio sprzedam, Szwajcarska 19, m. 2. zdw 99 982

Poznań
Sprzedam dom nowy 3 mieszkania kilkopokojowe ogród, dochód 6 000, cena gotówka 50 000, dług 10 000 amort. zdw 99 913

Skład kolonialny
do tego 2 pokoje i kuchnia jest zaraz korzystnie do sprzedania. Adres Kurjer zdw 35 013

845
mórg przy stacji Poznań — Inowrocław przy wpłacie 100 000 — sprzedam, Staszewski, Pobjedzińska. zdw 35 015

114
mórg prywatne przy stacji Poznań — Gniezno okazynie sprzedam, Staszewski, Pobjedzińska, zdw 35 017

Krzesła
jak kluby 12 sztuk 100 słupów 3-metrowych tanio sprzedam. — Oferty Kurjer zdw 35 035

Parawan
duży, 3 Maja 5, Zielonkiewicz, zdw 99 373

Lodownię
pokojową. Adres Kurjer zdw 35 046

2,90
prima jedwabna
Bemberga 3,90, prima 4,50 oddamy według cennika fabrycznego detalicznie Hurtownia Pończoch „Atlantic”, Wrocławska 15, I ptr. zdw 35 133

Kamienica
dochód roczny 7 440, cena 56 000, wpłata 30 000, Dutkiewicz, Chwaliszewo 70. zdw 35 087

Bartnicy!
Ule używane pojedynczo podwójne. Ogród Traugutta 32, zdw 35 097

Sprzedam gospodarstwo
515 morgowe w tem 100 mórg lasu, 8 mórg wody, budynki dobre, inwentarz kompletny, 1 1/2 km. od szosy, w powiecie wyrzyckim. — Zgłoszenia upraszam do Kurjera Poznańskiego pod zdw 35 060

Młyn Parowy
35 tonn przemiału, żytni i pszenny z boczną koleją, 30 mórg roli, urządzenie najnowszej konstrukcji natychmiast na sprzedaż. Okolica rolnicza bardzo bogata. Oferty Kurjer Pozn. zdw 35 063

Powózka
1/2 kryta w bardzo dobrym stanie, suknenie bardo wybita, korzystnie za gotówkę na sprzedaż. Makowski, Solacz, ul. Solacka 8, telefon 28-32. aw 11 640

Gospodarstwo

65 ha, w tem rybolówstwo, laki, budynki murowane, inwentarz kompletny, pod Kaliszem sprzedam lub zamienię na dom Poznaniu, Kalisz, Wronia 3, Władysław Stefański. zdw 35 068

Urządzenie dentystyczne
ortwz, jak i techn. z powodu śmierci do sprzedania ewent. odstąpię mieszkanie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 35 069

Pól
lub ćwierć morgi ogrodu pod budowę przy szosie Luboń — Puszczykowo. Kurjer zdw 35 077

Sprzedam
wóz na 30 centnarów oraz rower meski zaraz. Marsz. Focha 211, Garaż Centralny. zdw 35 080

Łóżka
umywalki, toły, kanapy, zesłazgowe, materace włósienne, urządzenie hotelu. Składowa 4, składowa 4-6, telefon 2110. zdw 35 083

Willa
Swarzadzu sześciopokojowa 25 tys. Dutkiewicz, Chwaliszewo 70 zdw 35 085

Fortepian
Rönisch bardzo modny sprzedam tanio. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 103

Dwa razy
tygodniowo sprzedaje droga licytacji wszelkiego rodzaju meble, maszyny do pisania, maszyny do szycia, lustra, obrazy, kanapy, fotele klubowe, dywany, obuwie i różne inne towary. Otwarte codziennie od 8.00 do 18.00 godz. Brunon Trzeciak, zaprzyświeżony rzeczoznawca i aukcjonator. Wroniecka 4, telefon 2126 i 3175. Pw 11 861-2-24.18/9

Willa
3 ubikacji, ogród przy Poznaniu, cena 14 000, wpłaty 8 000, sprzeda „Krakus”, Poczta 30. zdw 35 107-8

Skład
rzeźniczy z mieszkaniem nadający się na każdą branżę za 3 500 sprzedam, Kosicka, Chwaliszewo 34. zdw 35 196

Korzystnie
sprzedam kompletnie urządzone zakład litograficzny, Oferty Kurjer zdw 35 198

Jeszcze nigdy nie były
słoje zamykane tak tanio jak obecnie, dlatego wszyscy po słoje tylko wprost do Hurtowni Wroniecka 24, podwórzu. Tamże gumy, spreżynki, aparaty, szkło kryształowe, fajans, alpaka, noże, widelce, łyżki — porcelana Cmielów, prezenty jaknajtaniej. zdw 33 201

Dom
piętrowy ogrodem, Poznaniu, dochód 2 400, 25 000, wpłaty 15 000, Tomczak, Wierzbicie 31. zdw 35 204

Okazja
Sypialnie dębowa formierowana, nowa, tanio sprzedam, Grobla 30, II, lewo. zdw 35 205

Willa
w Puszczykowie 7 pokoi, cena 11 tys., wpłaty 5 000 złotych sprzedą Rolpol, Poznań, Wrocławska 22. zdw 35 209

Dom
ogród stajnia, dochód 7 300 rocznie, Poznaniu, sprzedam 55 000, wpłaty 30 000, Ratajczak, Długa 5. zdw 35 223

Samochód
Protos 10/30 po generalnym remoncie, nowe opony, korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia G. Kalina, Leszno (Wlkp), tel. 21. aw 11 635

Narzędzia

instalatorskie, blacharskie, mechaniczne, Oferty Kurjer zdw 35 211

Zakład fryzjerski
sprzedam ewentualnie wzamian mieszkanca z dopłatą. Oferty Kurjer zdw 35 230

Fryzjerski
zakład, pięć obslug, śródmieście. Oferty Kurjer zdw 35 236

Parcele
Łazarzu, Górczynie, Junikowie, Jeżycach, Ławicy Solacz, Winiarach, Szelagu, Ratajach, Komandorji, Wildzie. Debu okazynie tanio dogodnych warunkach ratalnych sprzedaje Biuro Techniczno-Agrarne, Plac Wolności 9. zdw 35 243

Fiat 501
karetkę (oryginalną) sprzedam lub zamienię na mniejszą maszynę otwartą. Oferty Kurjer zdw 35 123

Lodownia na sprzedaż
Rynek Łazarski 3, skład. zdw 35 131

Bernardyn
rasowy śliczny okaz w dobre rece korzystnie do oddania. Zgłoszenia Tad. Zębski, Swarzędz, Rynek 5. nw 11 631

Skład
kolonialny z przyległym pokojem towarem, magiel i urządzenie, dobrze zaprowadzony z powodu objęcia innego przedsiębiorstwa tanio zaraz sprzedam. Adres Kurjer zdw 35 142

Sprzedam
za 70 procent I. hipotekę 1 200 zł na gospodarstwie rolnem. I. hipoteki 1 200 zł na kamienicy wyrok na 94 cent, żyta i parcele budowlana. Oferty Kurjer zdw 35 143

Skład
cukrów, dobrze zaprowadzony, sprzedam. Adres Kurjer zdw 35 133

Rower
nowy tanio sprzedam. Słowackiego 48, II, prawo. jw 6 238

Kolonjalny
skład dobrze prosperujący przy ul. Dąbrowskiego, nadający się na inne branże, korzystnie sprzedam. Adres Kurjer nw 11 642

Parcela
pod budowę. Kniat Wodna 10. rw 14 538

Wafłarnię
z płytami sprzedam tanio. Szymańskiego 7, mieszkanie 3. zdw 35 163

Pokój
(wspólny) panienci, Ignac. św. Marcin 27. zdw 99 849

5,75
koszula sportowa z krawatem, paski sportowe od 90 gr, czapki od 1,75 laski od 1,50, kołnierzyki sztywne modne 75 gr, kalesony macco 2,25, koszule 2,75, z gorszem 3,50, skarpety 40 gr niciane 48 gr, jedwabne modne 90 gr. Warszawski Skład Fabryczny, Jadwiga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej. zdw 35 240

3,90 Bemberga
pończochy oryginalne mocne prima 4,50, złoty Bemberg najlepszy 5,50, jedwab od prania 1,60, prima 2,50, fildeccose prima 2,90, przy zakupie dwóch par 3 jedwabne tywsty darmo, kombinacje jedwabne 4,50, pantaloony 2,75, biustonosze 35 gr, koszule nocne damskie 3,35, Warszawski Skład Fabryczny, Jadwiga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej. zdw 35 238

Domek

8 lokatorów, 2 pokoje kuchnia wolne, 1 000 kwm, ogrodu owocowego, cena 30 000 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 156

Gniatarkę
do ciasta, gliny, kredy i t. p. do zapędu motorowego w bardzo dobrym stanie sprzedą korzystnie Drukarnia Kapela, Poznań, ul. Wrocławska 18. nw 11 639

Karuzela
dla dzieci 16 miejsc, maszyną, żelazną, natychmiast tanio do nabycia. — Zgłoszenia Strzelcna, Leszno. nw 11 643

Gdynia
Z powodu choroby skład rzeźniczy w pełnym biegu zaraz do sprzedania. Oferty pod 340 Ekspozytura Kurjera Poznańskiego, Gdynia. nw 11 636

Platforma
na 35 centnarów tanio na sprzedaż, Koscielna 35. zdw 35 189

Cukiernia kawiarnia
w centrum Poznania z pełną koncesją korzystnie na sprzedaż. — Zgłoszenia ul. św. Marcin 39 w podwórzu, II. piętro. zdw 35 270

Maszynę
damską sprzedam. Kuśnierski, Zielona 5. zdw 35 254

Frontowy
1-2 osobowy. Kreta 6, m. 2. zdw 35 255

Okazyjnie
10 stołów marmurowych sprzedam. Wiadomości Kurjer zdw 35 259

Parcele
sprzedam tanio. Właściciel, Górczyńska 7. zdw 35 264

5 KUPNA

Sypialnie
jadalnie, gabinety meskie, garnitury klubowe w skórze i gobeliny, biurka, szafy, krzesła kupuje i plac: dobre ceny Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3 telefon 2442. Pw 11 852-24.1

Kupię
żelazne schody, proste lub kręcone ca 3 m, długie i 80 cm, szerokie. Zgłoszenia Kurjer zdw 99 686

Gitare
używana kupię niedrogo Łakowa 21, II. zdw 99 990

Restaurację
z mieszkaniem kupię lub też wdzierżawie ubikacje odpowiednie na ten cel. Oferty Kurjer zdw 99 590

Wille
wzgl. dom w Poznaniu lub okolicy kupię, przy wpłacie 25-30 000 zł. Spieszne oferty Kurjer zdw 35 050

Korzystnych okazji
kupna poszukuje za gotówkę. Oferty tylko wyczerpujące pod zdw 35 075 do Kurjera Pozn.

Parcele
kupię 600-800 m² Jeżycze, Solacz, Górczyn, po cenie przystępnej. Oferty Kurjer zdw 35 260

Kupię
natchmiast dom w Poznaniu z wpłata 60-70 tysięcy złotych. — Zgłoszenia Kurjer rw 14 544

Cukiernię
małą, na Pomorz, kupię. Oferty z ceną Gdynia, ul. Abrahama, dom Baka, Bukowska, nw 11 637

Pianino
kupię. Oferty Kurjer zdw 35 136

Kupię

szybę okna wystawowego 1 1/2 x 2 m. Kurjer zdw 35 169

6 KAMIENICE

Willa
piętrowa obszerna, gaz, łazienka 4 morgi ogrodu, zabudowania gospodarcze, remiza, godzina od Poznania zaraz wolna. Oferty Kurjer zdw 99 880

Kamienicę
kupię przy wpłacie do 25 000 w mieście powiatowem Pomorz — Wielkopolski lub Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 99 996

W Puszczykowie
wille 9 pokojowa z komfortem, urządzeniem wewnętrznym i ogrodem dekoracyjno-owocowym sprzedam korzystnie. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 261

7 PIENIĄDZ

37 000
poszukuje poważna firma. Zapewnienie hipoteczne na pierwszorzędnej nieruchomości, centrum Poznania. Zgłoszenia Kurjer zdw 99 989

Pożyczki
20-30 000 zł poszukuje. Zapewnienie hipoteczne w dolarach, procent dobry. Oferty Kurjer zdw 99 992

Poszukuje
1 500 zł pożyczki. Jako procent utrzymania 2 osób i pokój umeblowany w bardzo zdrowej okolicy gdzie zakład przyrodoleczniczy. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 99 999

2 000
złoty poszukuje zaraz dla spłaty pierwszej hipoteki, obiekt wartości 40 000, dam 15%. Oferty Kurjer zdw 35 001

Gotówkowa wypomoc
dla abonentów Biura Buchalterji Poreka, Polna 13, stale zapewniona. zdw 35 030

B-ci Stabrowskich
akcje kupię. Oferty z ceną Kurjer zdw 35 032

Wspólnika
do zaprowadzonego składu rzeźniczego tylko samodzielnego fachowca przyjmie. Potrzeba ca 3 000. Oferty Kurjer zdw 35 200

Inżynier
da współpracę i 3 000 dolarów rentownemu przedsiębiorstwu na pewne zabezpieczenie hipoteczne. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera Pozn. pod zdw 35 284

26 ROZRYWKA

Kino Aurora
Harry Peel: Wśród 1000 niebezpieczeństw. zdw 35 229

Kino Tęcza
wyświetla „Caliwac to nie grzech”. zdw 35 164

Kino Wilsona, Łazarz
Sen o Miłości jeszcze tylko dziś. zdw 35 235

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

2 panienki
poszukują posady jako bufetowe zaraz lub później. Miejscowość obojętna. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdpw 99 704

Stenotypistka
polsko-niemiecka przyjmie posadę natychmiast, najchętniej u adwokata. Adres Kurjer zdw 99 665

Maszynistka
poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 99 922

Szukam
posługi przed południem (Łazarz) Oferty Kurjer zdw 99 896

Nauczycielka
za lekcje szuka pobytu na wsi latem. Poście restante Grodzisk Wlkp dla nauczycielki. zdw 97 182

Wykształcona Polka
wyższa muzyka (ukończ. Konserwatorium), francuski, konwersacja, znajomość innych języków, robót ręcznych, poszukuje kondykcji na wsi, na wakacje lub stałe. Poważne referencje domów ziemianńskich. Środa, cukrownia, Bieżyna. zdpw 99 306

Z kaucją
przyjme stanowisko kasjerki względnie kierowniczk. Oferty Kurjer zdw 99 981

Szofer
monter 15 lat praktyki poszukuje posady zaraz lub od 1. VII. znający język francuski, niemiecki i polski. Oferty do Kurjera Poznańskiego jw 6 234

Panienska
z porządnej rodziny pragnie wyuczyć się gotowania jako elewka. Zgłoszenia do Kurjera zdw 99 998

Dziewczyna
(sierota) poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 35 023

Panna
lat 18, inteligentna, szkoła gospodarstwa, szycie, robótki, przyjmie posadę wyuczycielki do dzieci lub początkująca biurowa, od zaraz lub 1. VII. 31. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 35 227

Szofer
z czerwonym prawem jazdy, obznajomiony z motorami spalinowymi i elektrycznością, poszukuje zaraz posady na wozu prywatne lub na komunikację. Zgłoszenia pod adres: A. Gieldon, Poznań, Ślaska 17. srw 190

Hotelarz
Polak, inteligentny, średnich lat, poszukuje posady jako tłumacz-komisjoner do hoteli względnie konsultów. Znajomość języków: angielski, francuski, niemiecki, hiszpański, włoski, czeski i rosyjski. Świadectwa zagraniczne. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 99 998

Osoba
średniego wieku, inteligentna z dobrej rodziny, znająca się dobrze na wszelkich pracach kobiecych poszukuje posady jako zarządzająca u wyższego urzędnika przemysłowca lub księdza. Zgłoszenia Kurjer zdw 99 998

Kogo
szofer amerykański ma zastąpić do września. Doświadczony kierowca dbający o maszynę. Pierwszorzędne świadectwa, referencje język polski, niemiecki. Oferty Kurjer zdw 99 966

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „W maleńkiej kawiarce”
Aurora: „Harry Peel wśród 1000 niebezpieczeństw”
Colosseum: „Moje Słoneczko”
Corso: „Żelazna Mask”
Edison: „Szkoła miłości”
Metropolis: Nocna eskapada i rewja p. t.: Ilcewicz contra Laskowski.
Odeon: „Upiór w Operze”
Renaissance: „Królowie bez korony” i „Biały Kiel”
Słońce: „Trzy siostry”
Tęcza: „Caliwac to nie grzech”
Wilsona: „Sen o miłości”

Służąca
przyjme posadę. Oferty Kurjer zdw 99 985

Dziewczyna
jako kucharka z dobrem gotowaniem szuka posady od 1. 7. 31. u państwa Zakrzewskich, Grunwaldzka 59. zdw 99 962

Kucharka
samodzielna, znająca zaprawę i pokojowa małym szyciem, przyjmie posadę w lepszym domu. Oferty Kurjer zdw 35 002

Dziewczyna
uczciwa, świadectwa dobre długoletnie, bez gotowania poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 35 006

Dziewczyna
uczciwa, pracowita z gotowaniem, z dobrymi świadectwami poszukuje posady 1. 7. Oferty Kurjer zdw 35 010

Skromna
inteligentna sierota przyjmie posadę zaraz lub od 1. 7. najchętniej do dzieci. Adres wskaże Kurjer zdw 35 019

Początkująca
stenotypistka poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 35 020

Wychowawczyni
z dobrej rodziny, doświadczona, znająca krawieczyznę, robótki oraz gospodarstwo poszukuje odpowiedniej posady, okolica obojętna. Oferty Kurjer zdw 35 022

Bufetowa
obsługująca gości poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 99 974

Maszynistka, biurowa,
młodsza początkująca szuka posady kilka tygodni bezpłatnie. Oferty Kurjer zdw 35 025

Stróżostwa
poszukuje. Oferty Kurjer zdw 35 036

Uczciwa
dziewczyna z dość dobrym szyciem z gotowaniem poszukuje posady od 1. 7. lub później. Oferty Kurjer zdw 35 051

Uczciwa
osoba szuka pracy, zna pranie i prasowanie sztywnej bielizny. Oferty Kurjer zdw 35 052

Bona
inteligentna, wesoła poszukuje posady do dzieci, miejscowość obojętna. Oferty do Kurjera zdw 35 043

Dziewczyna
poszukuje posady przed lub po południu. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 045

Kucharka
dobrem położeniem lub do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 35 047

Młoda
energiczna osoba, wykształcenie średnie, praktyka jako kuchmistrzyń, dokładne znajomości nowoczesnej hodowli drobiu, znająca haft, robótki, poszukuje posady jako wyuczycielka - zarządzaczyni, ewent. zamie się do dziecni. Łaskawe oferty upraszam do Kurjera zdw 35 061

Mistrz młynarski
dzienny fachowiec, posiada dobre świadectwa i referencje, poszukuje posady nadmłynarza względnie samodzielnego, przyjmie także młyn w dzierżawę lub na własny rachunek. Łaskawe oferty upraszam do Kurjera Poznańskiego zdw 35 065

Posady podróżującego
poszukuje dobrze prezentujący się młody, zawodu kupiec. Łaskawe oferty do Kurjera zdw 35 070

Dziewczyna
z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer zdw 35 076

Dziewczyna
uczciwa, z długoletnim świadectwem, szuka posady. Oferty Kurjer zdw 35 078

Sierota
lat 17, szuka posady do wszystkiego zaraz lub pierwszego z dobrymi świadectwami. Zgłoszenia do Kurjera zdw 35 081

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem zaraz. Oferty Kurjer zdw 35 099

Dziewczyna
szuka posady, zna gotowanie i zaprawę. Zgłoszenia do Kurjera zdw 35 104

Kucharka, pokojowa
które były w lepszych domach, z dobrymi poleceniami, poszukują posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 35 109

Szukam
posady za kaucją 500 zł jako wózny lub inkasent. Oferty Kurjer zdw 35 113

Posługaczka
szuka posady na cały dzień z gotowaniem lub bez 1. 7. chętnie na Wiłdzie. Oferty Kurjer zdw 35 117

Posługaczka
szuka posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 195

Rekomendowana
bona poszukuje posady. Oferty Kurjer zdpw 99 666

Dziewczyna
poszukuje posady przed lub po południu. Oferty Kurjer zdw 35 202

Służąca
z dobrem gotowaniem, praniem szuka posady. Oferty Kurjer zdw 35 207

Szukam
posługi z dobrym świadectwami. Oferty Kurjer zdw 35 220

Panna
poszukuje posady do dzieci szyciem. Oferty Kurjer zdw 35 222

Dziewczyna
uczciwa, pracowita z długoletnimi świadectwami poszukuje posady od 1. 7. Oferty Kurjer zdw 35 224

Dziewczyna
z gotowaniem do wszelkich prac domowych poszukuje posady zaraz lub od 1. 7. Oferty Kurjer zdw 35 225

BRZYTWY
w najlepzym gatunku. Aparaty do golenia już od 2.- zł począwszy. Pendzle, paski i kamienie do ostrzenia. Mydelniczki i t. d. poleca we wielkim wyborze po możliwie najniższych cenach

ED. KARGE
Poznań, ul. Nowa 7-8
Istnieje od lat przeszło 50.
Pw 10 350-15.88

Posługi
poszukuje dziewczyna. Oferty Kurjer zdw 35 226

Panienska
z szyciem, haftowaniem, dobrimi świadectwami poszukuje zaraz posady do dzieci. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 237

Kucharka
starsza sumienna, samodzielnym gotowaniem i zaprawianiem szuka posady zaraz lub od 1 lipca. Oferty Kurjer zdw 35 245

Stenotypistka
początkująca ze stenografią poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 35 280

Szukam
posady z gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 35 125

Kucharka
młodsza, dobrze polecona, poszukuje posady do samodzielnego prowadzenia domu zaraz lub później. Oferty Kurjer zdw 35 134

Posługaczka
młoda, uczciwa wolna zaraz. Oferty Kurjer zdw 35 145

Dziewczyna
z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer zdw 35 153

Krawcowa
z praktyką poleca się w dom także na wyjazd, dziennie 3 zł. Zgłoszenia do Kurjera zdw 35 159

Szukam
portierstwa w lepszym domu. Oferty Kurjer rw 14 540

Starsza
osoba szuka posady do dwóch osób z gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 35 265

Gospodyni kucharka
starsza z wykwintnym gotowaniem, zaprawa poszukuje posady do hotelu pensjonatu od zaraz. Oferty Kurjer zdw 35 179

Osoba
w starszym wieku, inteligentna, sumienna, umiejąca gotować, piec, zaprawiać, prasować, poszukuje samodzielną posady. Oferty Kurjer zdw 35 180

Inteligentna
sympatyczna Niemka muzykalna (fortepian, skrzypce) szuka posady do dzieci. Łaskawe oferty agentura Kurjera, Leszno, Komieniusza 42. nw 11 623

Panienska
poszukuje posady do piekarni, kawiarni, ewentualnie restauracji z obsługą gości na procent. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 187

Pielęgniarka niemowląt
poszukuje posady w pierwszorzędnych domach, z długoletnią praktyką, może okazać się dobrimi referencjami. Zgłoszenia do Kurjera zdw 35 275

Kucharka
pierwszorzędna poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 273

Panienska
lat 24, poszukuje posady w branży cukierniczo - piekarskiej jako początkująca. Oferty Kurjer zdw 35 279

Mistrz piekarski
znający cukiernictwo, dobry piecownik, poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdw 35 252

Dziewczyna
do wszystkiego lubiąca dzieci, poszukuje posady zaraz lub od 1 lipca 1931 r. Oferty Kurjer zdw 35 166

Dziewczyna
do wszystkiego z praniem, gotowaniem zaraz lub 1 lipca szuka posady. Oferty Kurjer zdw 35 168

Dziewczyna
uczciwa, czysta i chętna do wszelkiej pracy ze skromnym gotowaniem, przyjmie posadę od 1. Oferty Kurjer zdw 35 172

Osoba
samodzielna z dobrimi świadectwami, poszukuje posady jako gospodyni - kucharka, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 35 173

Dziewczyna
uczciwa, z gotowaniem i dobrimi świadectwami, poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 174

Służąca
wiejska, n. w skroś uczciwa, poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego do mniejszej rodziny lub posługi 1. 7. Oferty Kurjer zdw 35 247

Pokojowa
szuka posady na wyjazd lub w Poznaniu. Oferty Kurjer zdw 35 262

Ekspedjentka
z brzozy obuwia poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer rw 14 537

Czysta
sumienna pracza szuka prania. Oferty Kurjer zdw 35 266

28 WOLNE MIEJSCA

Kucharki
młodszej, samodzielnej, do wszystkiego, poszukuje samotny pan. Oferty Kurjer zdw 99 647

Dziewczyna
wiejska, czysta, uczciwa, gotowaniem potrzebna. Fredry 3. „Femina”. zdw 99 807

Kurs
fryzjerski tani. Wskaże Kurjer zdw 99 948

Potrzebna
zaraz wiejska dziewczynka do pracy ogrodowej. Grabarczyk, Rataje. zdw 99 951

Akwizytorom
odwiedzającym składy kolonjalne oddam zastępstwo wprowadzenia nowości. Wysoka prowizja. Adres wskaże Kurjer zdw 99 967

Potrzebna
służąca do wszystkiego zaraz. Konopnickiej 13. zdw 99 973

Gastronom
fachowiec z kaucją poszukiwany celem objęcia kierowniczego stanowiska eleganckiej kawiarni w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zdw 99 988

Szofer
dobry kierowca i mechanik zaraz potrzebny. Reflektuje tylko na człowieka bezwzględnie uczciwego, trzeźwego, który był przez szereg lat w jednej posadzie. Podać referencje i życiorys. Kurjer zdw 99 947

Ekspedjentki
z kaucją 1000 zł do prowadzenia kiosku na stałą posadę. Oferty Kurjer zdw 33 004

Panienska
do przyjmowania gości potrzebna. Dr. Brzeski Pocztowa 28. zdw 35 018

Panna
do szycia kolder potrzebna zaraz z utrzymaniem i spaniem. Stary Rynek 60 wchód z Wrocławskiej Fibichowa. zdw 35 034

Uczeń
syn uczciwych rodziców może się zgłosić. Szymkowiak, mistrz rzeźnicki, Górna Wilda 78. zdw 35 042

Szofer
jako współnik na taksówkę potrzebny. Oferty Kurjer zdw 35 037

Dziewczyna
dobre gotowanie, długoletnie świadectwa zaraz potrzebna. Adres Kurjer zdw 35 044

Krawcowa
w dom potrzebna. Zgłoszenia Poznańska 27, mieszkanie 5. zdw 35 094

Czeladnik
krawiecki potrzebny. Mickiewicza 18a. zdw 35 190

Służąca
zaraz. Śniadeckich 1. Zygulski. zdw 35 197

Krawcowa
samodzielna potrzebna zaraz w domu. Góra Przemysłowa 4. m. 2. zdw 35 199

Uczeń
fryzjerski może się zgłosić. Strzelecka 33. zdw 35 213

Inteligentne
dziewczyc do posylek. Zgłoszenia życiorys „Muza” Nowa 8. zdw 35 214

Młodsza
fryzjerka potrzebna. Adres Kurjer zdw 35 231

Krawcowa
potrzebna. Stroma 22. Łacińska. zdw 35 258

Prasowaczka
potrzebna zaraz. Wrocławska 32. pralnia. zdw 35 241

Fryzjerka
działa potrzebna zaraz. Wielkie Garbary 13. zdw 35 244

Uczennicę
przyjme Wielkie Garbary 40. towary krótkie. zdw 35 239

Modelka krawcowa
figura 44. może się zgłosić. Stary Rynek 46/47 I piętro. Pw 11 867-55.278

Czeladnik
na wywrotki i laczki, który również przykrawa potrzebny natychmiast. Kesy, Maleckiego 17. dom tylny IV. zdw 35 126

Chłopiec
do posylek potrzebny. Artur Gaede, Poznań św. Wojciech 29. zdw 35 133

Poszukuje
panienki do powożenia chorej. Półwiejska 22. I. p. zdw 35 144

Kasjerka
poszukiwana zaraz. kaucją 500 złotych. Metelski, plac Sapieżyński 7, restauracja. zdw 35 147

Poszukuje
wymownych pan, panów celem sprzedaży pokupnych artykułów. Wiśniewska, Graniczna 13. 2 wejście, front. zdw 35 149

Bufetowy (a)
do poważnej restauracji zaraz potrzebny. Kaucja wymagana. Zgłoszenia restauracja Podgórna 13. zdw 35 153

Fryzjerka
działa potrzebna. Oferty Kurjer zdw 35 155

Dziewczyna
najchętniej prowincji, do 18. szyciem, 7 letniej dziewczynki, prac domowych. Piekarnia, Chwałszewo 9. rw 14 542

Stenotypistka
siła młodsza i przystojna, która stenografuje biegle polsko - niemieckie. Tylko dokładne oferty z fotografią i pod. pensji Kurjer rw 14 541

Czeladnik
szewski potrzebny. Młyńska 5. zdw 35 182

Młodsza księżkowa
znająca stenografię oraz biegle pisząca na maszynie potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 35 272

Humor zagraniczny

Kolporter książek: = Oto książka, która powinna panią zainteresować: „Vademecum dla mężów” czyli 500 sposobów wytłumaczenia późnego powrotu do domu.
— A czemu ma to właśnie mnie interesować?
— Bo wczoraj sprzedałem jeden egzemplarz mężowi pani.
(Humorist, Londyn). S. F.

Majster ślusarsko - maszynowy
z gotówką około 6 tys. złotych jako współnik do bardzo dobrze prosperującego przedsiębiorstwa fabryki maszyn na Górnym Śląsku natychmiast poszukiwany. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 35 062

Piekarz - cukiernik
starszy, samodzielny, dobry fachowiec, może się zaraz zgłosić. A. Barczyński Leszno, ul. Łaziębna 2. zdw 35 064

Służąca
młodsza potrzebna zaraz. W. Garbary 46, m. 9. Zgłoszenia od trzeciej. zdw 35 190

Kowal szofer
kawaler, zdolny i trzeźwy, skromnych wymagań, na mniejszy majątek potrzebny. Dwór Galacki Małe, poczta Sobótka, pow. Pleszew. dw 3 921

Dziewczyna
przychodnia do dzieci potrzebna. Ratajczaka 11a, wejście 2. I. pr. prawo. Pw 11 856-55.274

Dziewczyna
od lat 17, skromna, uczciwa do prac domowych potrzebna zaraz. St. Przybyła, Poznań, ul. Śeliska 48. zdw 35 115

Kuchmistrzynie
na wyjazd i w Poznaniu od zaraz potrzebne. Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Gastronomiczno - Hotel. w Polsce, Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 11a. zdw 35 192

Dziewczyna
potrzebna zaraz. Ul. Polna 13, m 11. zdw 35 193

Uczeń
murnarski porządny, który się już cokolwiek uczył, potrzebny. Kurjer zdw 35 257

Retuszerka
potrzebna zaraz. Fotoexpress, Przechodnia 7. zdw 35 176

Parkietówek
młodych poszukuje cukiernia. Półwiejska 30. zdw 35 249

Chłopcy
do gazet na południe potrzebni. Zgłoszenia między 1-3 Perzyński, Kanałowa 8. Pw 11 863-24.17

Szwaczka
lub bielizniarka inteligentna, bardzo akurata do pracowni zaraz potrzebna. Zgłoszenia świadectwami „Omega”. Podgórna 2. zdw 35 101

Zakład dentystyczny
St. Jana Kocha
dentysty
ul. Al. Marcinkowskiego 13, I. pr.
dawniej Hotel Francuski
Telefon 2496
Otwarte od 10-6 wieczorem z wyjątkiem niedziel i świąt.
zw 29 788

Rewizje ksiąg handlowych i gospodarczych,
reklamacje podatków i sprawy sądowe załatwia rutynowany fachowiec. Udziela także lekcji buchalterii. Oferty Kurjer pod zw 29 712

Nauczycielka

wykwalfikowana, z wykształceniem seminaryjnym i praktyką szkolną, potrzebna od września do Szkoły przygotowawczej w Poznaniu. Wyczerpujące oferty proszę składać pod zw 29 769 do Kurjera Poznańskiego.

Przedpłata na lipiec 1931, za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilustr. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w eksped